Euroopan unionin neuvosto

Bryssel, 4. maaliskuuta 2024
(OR. en)

6988/24

Toimielinten välinen asia:
2021/0136(COD)

CODEC 603
TELECOM 87
COMPET 226
MI 217
DATAPROTECT 105
JAI 330
PE 34

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI asetuksen (EU) N:o 910/2014 muuttamisesta eurooppalaisen digitaalisen identiteetin kehyksen vahvistamisen osalta – Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn tulokset (Strasbourg, 26.–29. helmikuuta 2024)

I JOHDANTO

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 294 artiklan määräysten sekä yhteispäätösmenettelyyn sovellettavia käytännön menettelytapoja koskevan yhteisen julistuksen[1] mukaisesti neuvosto, Euroopan parlamentti ja komissio ovat olleet useita kertoja epävirallisesti yhteydessä toisiinsa, jotta asiasta päästäisiin yhteisymmärrykseen jo ensimmäisessä käsittelyssä.

[1] EUVL C 145, 30.6.2007, s. 5.

Tässä yhteydessä teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan (ITRE) puheenjohtaja Cristian-Silviu BUŞOI (EPP, RO) esitteli valiokunnan puolesta edellä mainittuun asetusehdotukseen yhden kompromissitarkistuksen (tarkistus 6), josta Romana JERKOVIĆ (S&D, HR) oli laatinut mietintöluonnoksen. Tarkistuksesta oli sovittu edellä mainitussa epävirallisessa yhteydenpidossa. BUŞOI esitteli valiokunnan puolesta myös tarkistuksen (tarkistus 7) lausumia sisältävään lainsäädäntöpäätöslauselmaan.

Lisäksi poliittinen ryhmä the Left esitti 4 tarkistusta (tarkistukset 2–5), poliittinen ryhmä ID esitti yhden tarkistuksen (tarkistus 8), poliittinen ryhmä ECR esitti neljä tarkistusta (tarkistukset 9–12) ja poliittinen ryhmä Vihreät/EVA esitti neljä tarkistusta (tarkistukset 13–16).

II ÄÄNESTYS

Täysistunnon äänestyksessä 29. helmikuuta 2024 hyväksyttiin edellä mainittua päätösehdotusta koskeva kompromissitarkistus (tarkistus 6) sekä lainsäädäntöpäätöslauselmaa koskeva tarkistus (tarkistus 7). Muita tarkistuksia ei hyväksytty. Näin tarkistettu komission ehdotus muodostaa Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn kannan, joka on liitteenä olevassa lainsäädäntöpäätöslauselmassa[2].

Euroopan parlamentin kanta vastaa sitä, mitä toimielinten kesken oli aiemmin sovittu. Neuvoston pitäisi näin ollen voida hyväksyä Euroopan parlamentin kanta.

Säädös annettaisiin sitten Euroopan parlamentin kantaa vastaavassa sanamuodossa.

---

[2] Lainsäädäntöpäätöslauselmassa olevaan Euroopan parlamentin kannan versioon on merkitty komission ehdotukseen tehdyistä tarkistuksista johtuvat muutokset. Lisäykset komission tekstiin on ***lihavoitu ja kursivoitu***. Poistot on osoitettu merkillä ”▌”.

P9_TA(2024)0117

Eurooppalainen digitaalisen identiteetin kehys

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 29. helmikuuta 2024 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) N:o 910/2014 muuttamisesta eurooppalaisen digitaalisen identiteetin kehyksen vahvistamisen osalta (COM(2021)0281 – C9-0200/2021 – 2021/0136(COD))

(Tavallinen lainsäätämisjärjestys: ensimmäinen käsittely)

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2021)0281),

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 114 artiklan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C9-0200/2021),

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,

– ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 20. lokakuuta 2021 antaman lausunnon[1],

– ottaa huomioon alueiden komitean 13. lokakuuta 2021 antaman lausunnon[2],

– ottaa huomioon asiasta vastaavan valiokunnan työjärjestyksen 74 artiklan 4 kohdan mukaisesti hyväksymän alustavan sopimuksen sekä neuvoston edustajan 6. joulukuuta 2023 päivätyllä kirjeellä antaman sitoumuksen hyväksyä Euroopan parlamentin kanta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan mukaisesti,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 59 artiklan,

– ottaa huomioon sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan, oikeudellisten asioiden valiokunnan ja kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan lausunnot,

– ottaa huomioon teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan mietinnön (A9-0038/2023),

[1] EUVL C 105, 4.3.2022, s. 81.
[2] EUVL C 61, 4.2.2022, s. 42.

1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan;

2. panee merkille tämän päätöslauselman liitteenä olevat komission lausumat;

3. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;

4. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

P9_TC1-COD(2021)0136

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 29. helmikuuta 2024, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/… antamiseksi asetuksen (EU) N:o 910/2014 muuttamisesta eurooppalaisen digitaalisen identiteetin kehyksen vahvistamisen osalta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon[1],

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon[2],

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä[3],

[1] EUVL C 105, 4.3.2022, s. 81.
[2] EUVL C 61, 4.2.2022, s. 42.
[3] Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 29. helmikuuta 2024.

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Komission 19 päivänä helmikuuta 2020 antamassa tiedonannossa ”Euroopan digitaalista tulevaisuutta rakentamassa” ilmoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 910/2014[4] tarkistamisesta sen tehokkuuden parantamiseksi, sen hyötyjen laajentamiseksi yksityiselle sektorille ja luotettavien digitaalisten identiteettien edistämiseksi kaikille eurooppalaisille.

(2) Eurooppa-neuvosto kehotti 1 ja 2 päivänä lokakuuta 2020 antamissaan päätelmissä komissiota ehdottamaan unionin laajuisen suojatun julkisen sähköisen tunnistamisjärjestelmän kehyksen kehittämistä, yhteentoimivat digitaaliset allekirjoitukset mukaan luettuina, jotta ihmiset voivat valvoa verkkohenkilöllisyyttään ja verkossa olevia tietojaan ja jotta heillä on pääsy julkisiin, yksityisiin ja rajatylittäviin digitaalisiin palveluihin.

[4] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 910/2014, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 73).

(3) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä (EU) 2022/2481[5] perustetussa digitaalinen vuosikymmen 2030 -ohjelmassa vahvistetaan unionin kehyksen päämäärät ja digitalisaatiotavoitteet, joiden tarkoituksena on johtaa vuoteen 2030 mennessä sellaisen luotettavan, vapaaehtoisen ja käyttäjän määräysvallassa olevan digitaalisen identiteetin laajamittaiseen käyttöönottoon, joka tunnustetaan kaikkialla unionissa ja jonka avulla jokainen käyttäjä voi hallita omia tietojaan sähköisessä vuorovaikutuksessa.

(4) Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission antamassa eurooppalaisessa julistuksessa digitaalisen vuosikymmenen digitaalisista oikeuksista ja periaatteista[6], jäljempänä 'julistus', korostetaan jokaisen kansalaisen oikeutta käyttää turvallisia ja sisäänrakennetusti yksityisyyttä suojaavia digiteknologioita, -tuotteita ja -palveluja. Tähän sisältyy sen varmistaminen, että kaikille unionissa asuville henkilöille tarjotaan esteetön, turvallinen ja luotettava digitaalinen identiteetti, joka mahdollistaa monenlaisten verkkopalvelujen ja verkon ulkopuolisten palvelujen käytön, jotka on suojattu kyberturvallisuusriskeiltä ja kyberrikollisuudelta, muun muassa tietoturvaloukkauksilta, identiteettivarkauksilta tai manipuloinnilta. Julistuksessa todetaan myös, että jokaisella on oikeus henkilötietojensa suojaan. Kyseiseen oikeuteen kuuluu sen hallinta, miten tietoja käytetään ja kenen kanssa ne jaetaan.

---

5 Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2022/2481, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, digitaalinen vuosikymmen 2030 -ohjelman perustamisesta (EUVL L 323, 19.12.2022, s. 4).

6 ***EUVL C 23, 23.1.2023, s. 1.***

(5) Unionin kansalaisilla ja unionissa asuvilla henkilöillä olisi oltava oikeus digitaaliseen identiteettiin, joka on heidän yksinomaisessa määräysvallassaan ja jonka avulla he voivat käyttää oikeuksiaan digitaalisessa ympäristössä ja osallistua digitaalitalouteen. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi olisi vahvistettava eurooppalainen digitaalisen identiteetin kehys, jonka avulla unionin kansalaiset ja unionissa asuvat henkilöt voivat käyttää julkisia ja yksityisiä verkkopalveluja ja verkon ulkopuolisia palveluja kaikkialla unionissa.

(6) Yhdenmukaistetun digitaalisen identiteetin kehyksen olisi tuettava digitaalisesti yhdentyneemmän unionin luomista vähentämällä digitaalisia esteitä jäsenvaltioiden väliltä ja antamalla unionin kansalaisille ja unionissa asuville henkilöille mahdollisuuden hyötyä digitalisaation eduista lisäten samalla avoimuutta ja heidän oikeuksiensa suojelua.

(7) Omaksumalla yhdenmukaisempi lähestymistapa sähköiseen tunnistamiseen voitaisiin vähentää riskejä ja kustannuksia, joita aiheutuu toisistaan poikkeavien kansallisten ratkaisujen käytöstä ***tai joissakin jäsenvaltioissa tällaiseen sähköiseen tunnistamiseen liittyvien ratkaisujen puutteesta johtuvasta nykyisestä hajanaisuudesta. Tällaisen lähestymistavan olisi*** vahvistettava sisämarkkinoita antamalla unionin kansalaisille, kansallisessa lainsäädännössä määritellyille unionissa asuville henkilöille sekä yrityksille mahdollisuus tunnistautua ja ***todentaa henkilöllisyytensä*** verkossa ***ja verkon ulkopuolella turvallisella, luotettavalla, käyttäjäystävällisellä,*** helppokäyttöisellä***, saavutettavalla ja yhdenmukaisella tavalla*** kaikkialla unionissa. ***Eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon olisi tarjottava luonnollisille henkilöille ja oikeushenkilöille kaikkialla unionissa yhdenmukaistettu sähköisen tunnistamisen menetelmä, jonka avulla nämä voivat todentaa ja jakaa henkilöllisyyteensä liittyviä tietoja.*** Kaikilla olisi oltava julkisten ja yksityisten palvelujen turvallinen käyttömahdollisuus, joka perustuu parannettuun luottamuspalvelujen ekosysteemiin sekä varmennettuihin todisteisiin henkilöllisyydestä ja ***sähköisiin*** attribuuttitodistuksiin, kuten ***akateemisiin tutkintotodistuksiin,*** mukaan lukien yliopisto***tutkinnot, tai muihin koulutuksesta tai ammattipätevyydestä annettuihin asiakirjoihin***. Eurooppalaisessa digitaalisen identiteetin kehyksessä pyritään siirtymään pelkästään kansallisten digitaalisten identiteettiratkaisujen käytöstä ***kaikkialla unionissa*** voimassa oleviin ***ja oikeudellisesti tunnustettuihin*** sähköisiin attribuuttitodistuksiin. Sähköisten attribuuttitodistusten tarjoajilla olisi oltava selkeät ja yhdenmukaiset säännöt, ***samalla kun*** julkishallintojen olisi voitava luottaa tietyssä muodossa oleviin sähköisiin asiakirjoihin.

(8) ***Useat jäsenvaltiot ovat toteuttaneet ja käyttävät sähköisen tunnistamisen menetelmiä, jotka unionissa toimivat palveluntarjoajat hyväksyvät. Lisäksi on tehty investointeja sekä kansallisiin että rajatylittäviin ratkaisuihin asetuksen (EU) N:o 910/2014 perusteella, mukaan lukien ilmoitettujen sähköisen tunnistamisen järjestelmien yhteentoimivuus kyseisen asetuksen nojalla. Jotta voidaan varmistaa eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden täydentävyys ja nopea käyttöönotto ilmoitettujen sähköisen tunnistamisen menetelmien nykyisten käyttäjien keskuudessa ja minimoida nykyisiin palveluntarjoajiin kohdistuvat vaikutukset, eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden odotetaan käyttävän hyväksi nykyisistä sähköisen tunnistamisen menetelmistä saatuja kokemuksia sekä unionin ja kansallisella tasolla käyttöönotettua ilmoitettujen sähköisen tunnistamisen järjestelmien infrastruktuuria.***

(9) ***Kaikkiin asetuksen (EU) N:o 910/2014 mukaisiin henkilötietojen käsittelytoimiin sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679[7] ja tarvittaessa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2002/58/EY[8]. Tässä asetuksessa säädetyn yhteentoimivuuskehyksen mukaiset ratkaisut ovat myös kyseisten sääntöjen mukaisia. Unionin tietosuojalainsäädännössä säädetään tietosuojaperiaatteista, kuten tietojen minimoinnin ja käyttötarkoituksen rajoittamisen periaatteesta, sekä velvoitteista, joita ovat esimerkiksi sisäänrakennettu ja oletusarvoinen tietosuoja.***

---

[7] ***Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).***

[8] ***Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37).***

(10) Unionin yritysten kilpailukyvyn tukemiseksi ***sekä*** verkkopalvelujen ***että verkon ulkopuolisten*** palvelujen tarjoajien olisi voitava käyttää kaikkialla unionissa tunnustettuja digitaalisia identiteettiratkaisuja riippumatta siitä, missä jäsenvaltiossa ne on ***tarjottu***, ja hyötyä näin yhdenmukaisesta unionin lähestymistavasta luottamukseen, turvallisuuteen ja yhteentoimivuuteen. ***Sekä*** käyttäjien että palveluntarjoajien olisi voitava hyötyä siitä, että sähköisille attribuuttitodistuksille annetaan sama oikeudellinen arvo kaikkialla unionissa. ***Yhdenmukaistetun digitaalisen identiteetin kehyksen tarkoituksena on luoda taloudellista arvoa parantamalla tavaroiden ja palvelujen saatavuutta ja vähentämällä merkittävästi sähköisiin tunnistus- ja todentamismenettelyihin liittyviä toimintakustannuksia, joita syntyy esimerkiksi aloitettaessa uusia käyttösuhteita, sekä vähentämällä identiteettivarkauksien, tietovarkauksien ja verkkopetosten kaltaisen kyberrikollisuuden mahdollisuuksia, mikä edistää tehokkuutta ja unionin mikroyritysten ja pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) turvallista digitalisaatiota.***

(11) Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden olisi helpotettava yhden kerran periaatteen soveltamista, mikä vähentää unionin kansalaisille ja unionissa asuville henkilöille sekä kaikkialla unionissa toimiville yrityksille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa ja tukee näiden rajatylittävää liikkumista sekä edistää yhteentoimivien sähköisten viranomaispalvelujen kehittämistä kaikkialla unionissa.

(12) Tämän asetuksen täytäntöönpanon yhteydessä tapahtuvaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston ***asetuksia*** (EU) 2016/679 ***ja (EU) 2018/1725***[9] ***sekä direktiiviä 2002/58/EY***. Sen vuoksi tässä asetuksessa olisi säädettävä erityisistä suojatoimista, joilla estetään sähköisen tunnistamisen menetelmien ja sähköisten attribuuttitodistusten tarjoajia yhdistämästä muiden palvelujen tarjoamisen yhteydessä saatuja henkilötietoja tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien palvelujen ***tarjoamista varten käsiteltäviin*** henkilötietoihin. ***Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden tarjoamiseen liittyvät henkilötiedot olisi pidettävä loogisesti erillään kaikista muista tiedoista, joita eurooppalaisen identiteetin lompakon tarjoajan hallussa on. Tämän asetuksen ei olisi estettävä eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden tarjoajia soveltamasta henkilötietojen suojaa parantavia teknisiä lisätoimenpiteitä, kuten eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden tarjoamiseen liittyvien henkilötietojen fyysistä erottamista kaikista muista lompakon tarjoajan hallussa olevista tiedoista. Tässä asetuksessa täsmennetään myös käyttötarkoituksen rajoittamista, tietojen minimointia sekä sisäänrakennettua ja oletusarvoista tietosuojaa koskevien periaatteiden soveltamista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EU) 2016/679 soveltamista.***

[9] Euroopan parlamentin ja neuvoston ***asetus (EU) 2018/1725***, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

(13) Eurooppalaisissa digitaalisen identiteetin lompakoissa olisi oltava sisäänrakennettuna toimintona yhteinen ohjauspaneeli, jotta varmistetaan suurempi avoimuus ja yksityisyys ja se, että käyttäjät voivat hallita henkilötietojaan. Kyseisen toiminnon olisi tarjottava helppo ja käyttäjäystävällinen rajapinta, joka antaa yleiskuvan kaikista luottavista osapuolista, joiden kanssa käyttäjä jakaa tietoja, mukaan lukien attribuutit, sekä kunkin luottavan osapuolen kanssa jaettujen tietojen tyypistä. Sen avulla käyttäjien olisi voitava jäljittää kaikki eurooppalaisia digitaalisen identiteetin lompakkoja käyttäen toteutetut transaktiot ja saamaan niistä vähintään seuraavat tiedot: transaktion aika ja päivämäärä, vastapuolen tunnistetiedot, pyydetyt henkilötiedot ja jaetut tiedot. Nämä tiedot olisi tallennettava, vaikka transaktio ei toteutuisi. Transaktiohistorian sisältämien tietojen aitoutta ei saisi olla mahdollista kiistää. Tällaisen toiminnon olisi oltava aktivoituna oletusarvoisesti. Sen olisi mahdollistettava se, että käyttäjät voivat helposti pyytää, että luottava osapuoli poistaa henkilötietoja välittömästi asetuksen (EU) 2016/679 17 artiklan mukaisesti ja raportoida vaivattomasti luottavasta osapuolesta sen jäsenvaltion kansalliselle toimivaltaiselle tietosuojaviranomaiselle, jossa väitetysti lainvastainen tai epäilyttävä henkilötietopyyntö on saatu, suoraan eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon kautta.

(14) Jäsenvaltioiden olisi sisällytettävä eurooppalaiseen digitaalisen identiteetin lompakkoon erilaisia yksityisyyttä suojaavia tekniikoita, kuten nollatietotodiste. Tällaisten salausmenetelmien ansiosta luottava osapuoli voi validoida henkilön tunnistetietoihin ja attribuuttitodistukseen perustuvan lausuman totuudenmukaisuuden paljastamatta mitään kyseisen lausuman perustana olevia tietoja ja säilyttäen siten käyttäjän yksityisyyden.

(15) ***Tässä asetuksessa*** määritellään yhdenmukaistetut edellytykset kehyksen vahvistamiseksi jäsenvaltioiden ***tarjoamia*** eurooppalaisia digitaalisen identiteetin lompakoita varten. Kaikille unionin kansalaisille ja ▌ kansallisessa lainsäädännössä määritellyille unionissa asuville henkilöille ***olisi annettava mahdollisuus pyytää, valita, yhdistää, tallentaa, poistaa,*** jakaa ***ja esittää turvallisesti*** henkilöllisyyteensä liittyviä tietoja ***ja pyytää henkilötietojensa poistamista*** käyttäjäystävällisellä ja helppokäyttöisellä tavalla käyttäjän yksinomaisessa valvonnassa ***siten, että samalla mahdollistetaan henkilötietojen valikoiva luovuttaminen. Tässä asetuksessa otetaan huomioon yhteiset eurooppalaiset arvot ja kunnioitetaan perusoikeuksia, oikeudellisia takeita ja vastuuta ja suojellaan siten demokraattisia yhteiskuntia, unionin kansalaisia ja unionissa asuvia henkilöitä***. Kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi käytettäviä tekniikoita olisi kehitettävä siten, että tavoitteena on mahdollisimman korkeatasoinen turvallisuus, ***yksityisyys***, käyttäjäystävällisyys, ***saavutettavuus,*** laaja käytettävyys ***ja saumaton yhteentoimivuus***. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kaikilla niiden kansalaisilla ja asukkailla on yhtäläinen mahdollisuus käyttää sähköistä tunnistamista. ***Jäsenvaltioiden ei olisi suoraan eikä välillisesti rajoitettava julkisten tai yksityisten palvelujen saatavuutta sellaisten luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden osalta, jotka päättävät olla käyttämättä eurooppalaisia digitaalisen identiteetin lompakoita, ja niiden olisi asetettava saataville asianmukaisia vaihtoehtoisia ratkaisuja.***

(16) Jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä tämän asetuksen tarjoamia mahdollisuuksia tarjotakseen omalla vastuullaan eurooppalaisia digitaalisen identiteetin lompakoita alueellaan asuvien luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden käyttöön. Jotta jäsenvaltioille voitaisiin tarjota joustavuutta ja hyödyntää uusinta teknologiaa, tämän asetuksen olisi mahdollistettava se, että jäsenvaltio tarjoaa eurooppalaisia digitaalisen identiteetin lompakoita suoraan, niitä tarjotaan jäsenvaltion toimeksiannosta tai niitä tarjotaan jäsenvaltiosta riippumatta, mutta kyseinen jäsenvaltio tunnustaa ne.

(17) Luottavien osapuolten olisi toimitettava rekisteröintiä varten tarvittavat tiedot niiden sähköistä tunnistamista ja todentamista varten eurooppalaisiin digitaalisen identiteetin lompakoihin. Ilmoittaessaan eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon suunnitellusta käytöstään luottavien osapuolten olisi annettava tiedot mahdollisista tiedoista, joita ne pyytävät palvelujensa tarjoamiseksi, ja pyynnön syy. Luottavan osapuolen rekisteröinti helpottaa jäsenvaltioiden suorittamia tarkastuksia, jotka koskevat luottavien osapuolten toiminnan lainmukaisuutta unionin oikeuden mukaisesti. Tässä asetuksessa säädetty rekisteröintivelvollisuus ei saisi vaikuttaa muussa unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä säädettyihin velvollisuuksiin, kuten tietoihin, jotka on asetuksen (EU) 2016/679 nojalla annettava rekisteröidyille. Luottavien osapuolten olisi noudatettava kyseisen asetuksen 35 ja 36 artiklan tarjoamia suojatoimia erityisesti tekemällä tietosuojaa koskevia vaikutustenarviointeja ja kuulemalla toimivaltaisia tietosuojaviranomaisia ennen tietojen käsittelyä, jos tietosuojaa koskevat vaikutustenarvioinnit osoittavat, että käsittely aiheuttaisi suuren riskin. Tällaisten suojatoimien olisi tuettava luottavien osapuolten toteuttamaa henkilötietojen laillista käsittelyä etenkin erityisten tietoryhmien, kuten terveystietojen, osalta.

Luottavien osapuolten rekisteröinnin tarkoituksena on lisätä avoimuutta ja luottamusta eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden käyttöön. Rekisteröinnin olisi oltava kustannustehokasta ja oikeassa suhteessa siihen liittyviin riskeihin, jotta varmistetaan, että palveluntarjoajat ottavat sen käyttöön. Tässä yhteydessä rekisteröinnissä olisi mahdollistettava automatisoitujen menettelyjen käyttö, mukaan lukien se, että jäsenvaltiot luottavat olemassa oleviin rekistereihinsä ja käyttävät niitä, eikä siihen saisi sisältyä ennakkohyväksyntämenettelyä. Rekisteröintimenettelyn olisi mahdollistettava erilaiset käyttötapaukset, jotka voivat vaihdella toimintatavan (joko verkossa tai verkon ulkopuolella) tai niiden laitteiden todentamisvaatimuksen osalta, jotka pystyvät toimimaan yhdessä eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon kanssa. Rekisteröinnin olisi koskettava yksinomaan luottavia osapuolia, jotka tarjoavat palveluja digitaalisen vuorovaikutuksen keinoin.

(18) Unionin kansalaisten ja unionissa asuvien henkilöiden suojaaminen eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden luvattomalta tai vilpilliseltä käytöltä on erittäin tärkeää, jotta voidaan varmistaa luottamus eurooppalaisiin digitaalisen identiteetin lompakoihin ja edistää niiden laajaa käyttöönottoa. Käyttäjät olisi suojattava tehokkaasti tällaista väärinkäyttöä vastaan. Erityisesti silloin, kun kansallinen oikeusviranomainen vahvistaa jonkin toisen menettelyn yhteydessä tosiseikat, jotka muodostavat perustan eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon vilpilliselle tai muulla tavoin laittomalle käytölle, eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon tarjoajista vastaavien valvontaelinten olisi ilmoituksen saatuaan toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että luottavan osapuolen rekisteröinti ja luottavien osapuolten sisällyttäminen todentamismekanismiin peruutetaan tai keskeytetään, kunnes ilmoittamisesta vastaava viranomainen vahvistaa, että havaitut sääntöjenvastaisuudet on korjattu.

▌

(19) Kaikkien ***eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden*** olisi annettava käyttäjille mahdollisuus sähköiseen tunnistautumiseen ja todentamiseen verkossa ja verkon ulkopuolella yli rajojen, jotta he voivat käyttää laajaa valikoimaa julkisia ja yksityisiä palveluja. ***Eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot*** voivat palvella myös julkishallintojen, kansainvälisten järjestöjen ja unionin toimielinten, elinten, laitosten ja virastojen institutionaalisia tarpeita, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden oikeuksia siltä osin kuin on kyse niiden kansalaisten ja asukkaiden tunnistamisesta. Verkon ulkopuolinen todentaminen olisi tärkeää monilla aloilla, mukaan lukien terveydenhoitoala, joilla palveluja tarjotaan usein henkilökohtaisen vuorovaikutuksen kautta. Myös sähköisissä lääkemääräyksissä olisi voitava luottaa QR-koodeihin tai vastaaviin teknologioihin aitouden todentamiseksi. ***Sähköisen tunnistamisen järjestelmiä*** koskevan korkean varmuustason varmistamiseksi ***eurooppalaisissa digitaalisen identiteetin lompakoissa*** olisi hyödynnettävä väärinkäytöltä suojattujen ratkaisujen, kuten turvatekijöiden, tarjoamia mahdollisuuksia tämän asetuksen mukaisten turvallisuusvaatimusten noudattamiseksi. Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden olisi myös annettava käyttäjille mahdollisuus luoda ja käyttää hyväksyttyjä sähköisiä allekirjoituksia ja leimoja, jotka hyväksytään kaikkialla unionissa. ***Kun luonnollisten henkilöiden eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon käyttösuhde on aloitettu, heidän olisi voitava käyttää eurooppalaista digitaalisen identiteetin lompakkoa allekirjoittamiseen hyväksytyillä sähköisillä allekirjoituksilla oletusarvoisesti ja maksutta ilman muita hallinnollisia menettelyjä. Käyttäjien olisi voitava allekirjoittaa tai leimata omaehtoisia ilmoituksia tai attribuutteja.***

Jotta kansalaisille ja yrityksille kaikkialla ***unionissa*** voidaan tuottaa yksinkertaistamisesta ja kustannussäästöistä koituvia hyötyjä, myös mahdollistamalla edustusvaltuudet ja sähköiset valtuutukset, jäsenvaltioiden olisi tarjottava yhteisiin standardeihin ***ja teknisiin eritelmiin*** perustuvia ***eurooppalaisia digitaalisen identiteetin lompakkoja*** saumattoman yhteentoimivuuden varmistamiseksi***, tietoturvan parantamiseksi asianmukaisesti ja kyberhyökkäysten sietokyvyn vahvistamiseksi, millä pienennetään digitalisaatiosta unionin kansalaisille, unionissa asuville henkilöille ja yrityksille mahdollisesti koituvia riskejä merkittävästi.*** Ainoastaan jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat tarjota korkean luottamustason henkilön henkilöllisyyden selvittämisessä ja siten antaa takeet siitä, että henkilö, joka väittää tai esittää olevansa tietty henkilö, on todellisuudessa se, kuka hän väittää olevansa. Siksi eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden ***tarjonnan*** olisi perustuttava unionin kansalaisten, unionissa asuvien henkilöiden tai oikeushenkilöiden oikeudelliseen identiteettiin. ***Oikeudellisen identiteetin käyttäminen ei saisi estää eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakkojen käyttäjiä käyttämästä palveluja pseudonyymillä, jos todentamiseen ei liity lakisääteinen vaatimus oikeudellisesta*** identiteetistä. ***Luottamusta eurooppalaisiin digitaalisen identiteetin lompakoihin*** parantaisi se, että niitä tarjoavien ***ja hallinnoivien*** osapuolten edellytetään toteuttavan asianmukaisia teknisiä ja organisatorisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että turvallisuuden taso on ***mahdollisimman korkea*** ja oikeassa suhteessa luonnollisten henkilöiden oikeuksiin ja vapauksiin kohdistuviin riskeihin asetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti.

(20) Hyväksytyn sähköisen allekirjoituksen käytön olisi oltava maksutonta kaikille luonnollisille henkilöille muihin kuin ammatillisiin tarkoituksiin. Jäsenvaltioiden olisi voitava säätää toimenpiteistä, joilla estetään luonnollisia henkilöitä käyttämästä hyväksyttyjä sähköisiä allekirjoituksia ammatillisiin tarkoituksiin maksutta, ja joilla varmistetaan, että tällaiset toimenpiteet ovat oikeassa suhteessa tunnistettuihin riskeihin ja perusteltuja.

(21) On hyödyllistä helpottaa eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden käyttöönottoa ja käyttöä integroimalla ne saumattomasti julkisten ja yksityisten digitaalisten palvelujen ekosysteemiin, joka on jo pantu täytäntöön kansallisella, paikallisella tai alueellisella tasolla. Kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi jäsenvaltioiden olisi voitava säätää oikeudellisista ja organisatorisista toimenpiteistä, joilla lisätään joustavuutta eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden tarjoajien näkökulmasta ja luodaan edellytykset muillekin kuin tässä asetuksessa säädetyille eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden toiminnoille, muun muassa parantamalla yhteentoimivuutta olemassa olevien kansallisten sähköisen tunnistamisen menetelmien kanssa. Tällaiset lisätoiminnot eivät saisi millään tavoin haitata tässä asetuksessa säädettyjen eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden ydintoimintojen tarjoamista eivätkä antaa olemassa oleville kansallisille ratkaisuille etusijaa eurooppalaisiin digitaalisen identiteetin lompakoihin nähden. Koska tällaiset lisätoiminnot menevät tätä asetusta pidemmälle, niihin ei sovelleta tässä asetuksessa vahvistettuja säännöksiä, jotka koskevat eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden rajatylittävää käyttöä.

(22) Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakkojen olisi sisällettävä toiminto, jolla muodostetaan käyttäjän valitsemia ja hallinnoimia pseudonyymejä henkilöllisyyden todentamiseksi verkkopalveluja käytettäessä.

(23) Turvallisuuden ja luotettavuuden korkean tason saavuttamiseksi tässä asetuksessa vahvistetaan eurooppalaisia digitaalisen identiteetin lompakkoja koskevat vaatimukset. Jäsenvaltioiden nimeämien akkreditoitujen ***vaatimustenmukaisuuden arviointi***laitosten olisi sertifioitava se, että eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot ovat näiden vaatimusten mukaisia.

(24) Toisistaan poikkeavien lähestymistapojen välttämiseksi ja tässä asetuksessa säädettyjen vaatimusten täytäntöönpanon yhdenmukaistamiseksi komission olisi eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakkojen sertifioimiseksi annettava täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan luettelo viitestandardeista ja tarvittaessa vahvistetaan eritelmiä ja menettelyjä kyseisten vaatimusten yksityiskohtaisten teknisten eritelmien ilmaisemiseksi. Siltä osin kuin sen sertifiointi, ovatko eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot merkityksellisten kyberturvallisuusvaatimusten mukaisia, ei kuulu tässä asetuksessa tarkoitettujen olemassa olevien kyberturvallisuuden sertifiointijärjestelmien piiriin, ja siltä osin kuin on kyse eurooppalaisiin digitaalisen identiteetin lompakoihin liittyvistä muista kuin kyberturvallisuusvaatimuksista, jäsenvaltioiden olisi perustettava kansallisia sertifiointijärjestelmiä tässä asetuksessa vahvistettujen ja sen nojalla hyväksyttyjen yhdenmukaistettujen vaatimusten mukaisesti. Jäsenvaltioiden olisi toimitettava luonnoksensa kansallisiksi sertifiointijärjestelmiksi eurooppalaiselle digitaalisen identiteetin yhteistyöryhmälle, jonka olisi voitava antaa lausuntoja ja suosituksia.

(25) Tässä asetuksessa vahvistettujen kyberturvallisuusvaatimusten noudattamisen sertifioinnin olisi mahdollisuuksien mukaan perustuttava asiaankuuluviin eurooppalaisiin kyberturvallisuuden sertifiointijärjestelmiin, jotka on perustettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/881[10], jolla perustetaan vapaaehtoinen eurooppalainen kyberturvallisuuden sertifiointikehys tieto- ja viestintätekniikan tuotteille, prosesseille ja palveluille.

(26) Jotta turvallisuuteen liittyviä riskejä voitaisiin jatkuvasti arvioida ja lieventää, sertifioiduille eurooppalaisille digitaalisen identiteetin lompakoille olisi tehtävä säännöllisesti haavoittuvuusarviointeja, joissa pyritään havaitsemaan mahdolliset haavoittuvuudet eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon sertifioiduissa tuote-, prosessi- ja palvelukomponenteissa.

(27) Tässä asetuksessa säädetyillä olennaisilla kyberturvallisuusvaatimuksilla suojataan käyttäjiä ja yrityksiä kyberturvariskeiltä, joten niillä pyritään myös osaltaan parantamaan henkilötietojen ja yksityisyyden suojaa. Kyberturvanäkökohtien standardoinnin ja sertifioinnin synergioihin olisi pyrittävä yhteistyössä komission, eurooppalaisten standardointiorganisaatioiden, Euroopan unionin kyberturvallisuusviraston (ENISA), asetuksella (EU) 2016/679 perustetun Euroopan tietosuojaneuvoston ja kansallisten tietosuojaviranomaisten välillä.

---

10 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/881, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto ENISAsta ja tieto- ja viestintätekniikan kyberturvallisuussertifioinnista sekä asetuksen (EU) N:o 526/2013 kumoamisesta (kyberturvallisuusasetus) (EUVL L 151, 7.6.2019, s. 15).

(28) Unionin kansalaisten ja unionissa asuvien henkilöiden eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon käyttösuhteen aloittamista olisi helpotettava käyttämällä sähköisen tunnistamisen menetelmiä, jotka on myönnetty korkealla varmuustasolla. Korotetulla varmuustasolla myönnettyjä sähköisen tunnistamisen menetelmiä olisi käytettävä ainoastaan, jos yhdenmukaistetut tekniset eritelmät ja menettelyt, joissa käytetään korotetulla varmuustasolla myönnettyjä sähköisen tunnistamisen menetelmiä yhdessä täydentävien henkilöllisyyden todentamismenetelmien kanssa, mahdollistavat tässä asetuksessa säädettyjen korkeaa varmuustasoa koskevien vaatimusten täyttymisen. Tällaisten täydentävien menetelmien olisi oltava luotettavia ja helppokäyttöisiä, ja ne voisivat perustua mahdollisuuteen käyttää käyttösuhteen aloittamisen etämenettelyjä, hyväksyttyjä varmenteita, joita tuetaan hyväksytyillä sähköisillä allekirjoituksilla, hyväksyttyjä sähköisiä attribuuttitodistuksia tai niiden yhdistelmää. Jotta voidaan varmistaa eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden riittävä käyttöönotto, täytäntöönpanosäädöksissä olisi vahvistettava yhdenmukaistetut tekniset eritelmät ja menettelyt käyttäjien käyttösuhteen aloittamiseksi sähköisen tunnistamisen menetelmiä käyttäen, mukaan lukien korotetulla varmuustasolla myönnetyt menetelmät.

(29) Tämän asetuksen tavoitteena on tarjota käyttäjälle täysin mobiili, turvallinen ja käyttäjäystävällinen eurooppalainen digitaalisen identiteetin lompakko. Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden olisi siirtymätoimenpiteenä siihen saakka, kun saatavilla on sertifioituja väärinkäytöltä suojattuja ratkaisuja, kuten käyttäjien laitteissa olevia turvatekijöitä, voitava käyttää salausaineiston ja muiden arkaluonteisten tietojen suojaamiseksi sertifioituja ulkoisia turvatekijöitä tai ilmoitettuja sähköisiä tunnistamisen menetelmiä, joiden varmuustaso on korkea, osoittaakseen, että tämän asetuksen asiaankuuluvia vaatimuksia eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon varmuustason osalta noudatetaan. Tämä asetus ei saisi rajoittaa sertifioidun ulkoisen turvatekijän myöntämistä ja käyttöä koskevien kansallisten edellytysten soveltamista, jos kyseinen siirtymätoimenpide on siitä riippuvainen.

*(*30) Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden olisi varmistettava ***julkisiin ja yksityisiin palveluihin pääsyä helpottavan tunnistamisen ja todentamisen*** korkein ***tietosuoja- ja*** turvallisuustaso riippumatta siitä, tallennetaanko kyseiset tiedot paikallisesti vai pilvipohjaisiin ratkaisuihin, ottaen ***asianmukaisesti*** huomioon erilaiset riskitasot. ▌

(31) Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden turvallisuuden olisi oltava sisäänrakennettua, ja niissä olisi otettava käyttöön edistyneitä turvaominaisuuksia, jotka suojelevat identiteettivarkauksilta ja muilta tietovarkauksilta, palvelunestolta ja muilta kyberuhkilta. Tällaiseen tietoturvaan olisi sisällytettävä uusimmat salaus- ja tallennusmenetelmät, jotka ovat ainoastaan käyttäjän saatavilla ja ainoastaan hänen purettavissaan, ja jotka perustuvat päästä päähän salattuun viestintään muiden eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakkojen ja luottavien osapuolten kanssa. Lisäksi eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden olisi edellytettävä suojattua, nimenomaista ja aktiivista käyttäjän vahvistusta eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden kautta suoritetuille toimille.

(32) Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden maksuton käyttö ei saisi johtaa muiden tietojen käsittelyyn kuin niiden tietojen, mitä eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon palvelujen tarjoaminen edellyttää. Tässä asetuksessa ei olisi sallittava sitä, että eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon tarjoaja käyttää eurooppalaiseen digitaalisen identiteetin lompakkoon tallennettuja tai lompakon käytön seurauksena kerättyjä henkilötietoja muihin tarkoituksiin kuin eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon palvelujen tarjoamiseen. Yksityisyyden varmistamiseksi eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakon tarjoajien olisi varmistettava, että lompakon käyttöä ei voi havaita, siten, että tietoja ei kerätä eikä lompakon käyttäjien tapahtumia tarkkailla. Se, että tietoja ei voi havaita, tarkoittaa, että palveluntarjoajat eivät saa pystyä näkemään käyttäjän suorittamien tapahtumien yksityiskohtia. Erityistapauksissa eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden tarjoajille voitaisiin kuitenkin myöntää pääsy tietoihin, jotka ovat tarpeen jonkin tietyn eurooppalaisiin digitaalisen identiteetin lompakoihin liittyvän palvelun tarjoamiseksi, jos käyttäjä on kussakin erityistapauksessa antanut tähän nimenomaisen etukäteissuostumuksensa ja asetusta (EU) 2016/679 noudatetaan täysimääräisesti.

(33) Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden avoimuus ja niiden tarjoajien vastuuvelvollisuus ovat keskeisiä tekijöitä yhteiskunnallisen luottamuksen luomisessa ja kehyksen hyväksymisen edistämisessä. Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden toiminnan olisi näin ollen oltava läpinäkyvää ja sen olisi erityisesti mahdollistettava todennettavissa oleva henkilötietojen käsittely. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi luovutettava eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden käyttäjäsovellusten ohjelmistokomponenttien lähdekoodi, myös sellaisten komponenttien osalta, jotka liittyvät henkilötietojen ja oikeushenkilöiden tietojen käsittelyyn. Tämän lähdekoodin julkaisemisen avoimen lähdekoodin lisenssillä tulisi antaa yhteiskunnalle, mukaan lukien käyttäjät ja kehittäjät, mahdollisuus ymmärtää lähdekoodin toiminta ja tarkistaa koodia. Tämä lisäisi käyttäjien luottamusta lompakon ekosysteemiin ja parantaisi eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden turvallisuutta, koska kaikki voisivat ilmoittaa koodien haavoittuvuuksista ja virheistä. Näin on tarkoitus kannustaa toimittajia toimittamaan ja ylläpitämään erittäin turvallisia tuotteita. Tietyissä tapauksissa jäsenvaltiot voisivat kuitenkin asianmukaisesti perustelluista syistä, erityisesti yleisen turvallisuuden nimissä, rajoittaa sellaisten käytettyjen kirjastojen, viestintäkanavien tai muiden sellaisten elementtien lähdekoodin julkistamista, joita ei säilytetä käyttäjän laitteessa.

(34) Käyttäjän olisi voitava vapaasti päättää eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon käytöstä ja sen lopettamisesta. Jäsenvaltioiden olisi kehitettävä yksinkertaisia ja turvallisia menettelyjä, joiden avulla käyttäjä voi pyytää eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon voimassaolon välitöntä peruuttamista esimerkiksi katoamis- tai varkaustapauksissa. Sellaisia tapauksia varten, joissa käyttäjä kuolee tai oikeushenkilön toiminta lakkaa, olisi perustettava mekanismi, jonka avulla luonnollisen henkilön pesänselvityksestä tai oikeushenkilön omaisuuden selvittämisestä vastaava viranomainen voi pyytää eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakkojen välitöntä peruuttamista.

(35) Jotta edistettäisiin eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakkojen käyttöönottoa ja digitaalisten identiteettien laajempaa käyttöä, jäsenvaltioiden olisi edistettävä asiaankuuluvien palvelujen etuja, ja sen lisäksi niiden olisi yhteistyössä yksityisen sektorin, tutkijoiden ja tiedemaailman kanssa kehitettävä koulutusohjelmia, joilla pyritään vahvistamaan jäsenvaltioiden kansalaisten ja asukkaiden, erityisesti muita heikommassa asemassa olevien ryhmien, kuten vammaisten henkilöiden ja ikääntyneiden henkilöiden, digitaalisia taitoja. Jäsenvaltioiden olisi myös lisättävä tiedotuskampanjoiden avulla tietoisuutta eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon hyödyistä ja riskeistä.

(36) Sen varmistamiseksi, että eurooppalainen digitaalisen identiteetin kehys on avoin innovoinnille ja tekniikan kehitykselle ja pystyy mukautumaan tulevaisuuden vaatimuksiin, jäsenvaltioita kannustetaan ***perustamaan yhdessä*** testausympäristöjä innovatiivisten ratkaisujen testaamiseksi valvotussa ja turvallisessa ympäristössä, jotta voidaan erityisesti parantaa ratkaisujen toimivuutta, turvallisuutta ja yhteentoimivuutta ja niiden tarjoamaa henkilötietojen suojaa sekä vaikuttaa teknisten viitetietojen ja oikeudellisten vaatimusten tuleviin päivityksiin. Tämän ympäristön olisi edistettävä ***pk-yritysten, startup-yritysten, yksittäisten innovoijien ja tutkijoiden sekä asiaankuuluvien toimialan sidosryhmien osallisuutta***. ***Tällaisten aloitteiden on tarkoitus edistää ja vahvistaa unionin kansalaisille ja unionin muille asukkaille tarjottavien eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden vaatimustenmukaisuutta ja teknistä vakautta ja estää siten sellaisten ratkaisujen kehittäminen, jotka eivät ole unionin tietosuojalainsäädännön mukaisia tai joissa on tietoturvariskejä.***

(37) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/1157[11] lisättiin henkilökorttien turvallisuutta parannetuilla turvaominaisuuksilla. Jäsenvaltioiden olisi harkittava mahdollisuutta ilmoittaa näistä turvaominaisuuksista sähköisen tunnistamisen järjestelmien yhteydessä sähköisen tunnistamisen menetelmien rajatylittävän saatavuuden laajentamiseksi.

[11] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1157, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, unionin kansalaisten henkilökorttien sekä oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen käyttäville unionin kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen myönnettävien oleskeluasiakirjojen turvallisuuden lisäämisestä (EUVL L 188, 12.7.2019, s. 67).

(38) Sähköisen tunnistamisen järjestelmien ilmoitusmenettelyä olisi yksinkertaistettava ja nopeutettava, jotta voidaan edistää helppokäyttöisten, luotettavien, turvallisten ja innovatiivisten todentamis- ja tunnistusratkaisujen saatavuutta ja tarvittaessa kannustaa yksityisiä tunnistustietojen tarjoajia tarjoamaan sähköisen tunnistamisen järjestelmiä jäsenvaltioiden viranomaisille, jotta niistä voidaan ilmoittaa asetuksen (EU) N:o 910/2014 mukaisina kansallisina sähköisen ***tunnistamisen*** järjestelminä.

(39) Nykyisten ilmoitus- ja vertaisarviointimenettelyjen virtaviivaistaminen estää erilaisten ilmoitettujen sähköisen tunnistamisen järjestelmien arvioinnin epäyhtenäiset mallit ja helpottaa luottamuksen rakentamista jäsenvaltioiden välillä. Uusien yksinkertaisempien mekanismien on tarkoitus edistää jäsenvaltioiden yhteistyötä niiden ilmoittamien sähköisen tunnistamisen järjestelmien turvallisuuden ja yhteentoimivuuden alalla.

(40) Jäsenvaltiot hyötyvät uusista joustavista välineistä, joilla varmistetaan tämän asetuksen ja sen mukaisesti annettujen asiaa koskevien täytäntöönpanosäädösten vaatimusten noudattaminen. Tämän asetuksen on tarkoitus antaa jäsenvaltioille mahdollisuus käyttää akkreditoitujen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten tekemiä raportteja ja arviointeja, ***kuten*** asetuksen (EU) 2019/881 nojalla unionin tasolla perustettavien ***sertifiointijärjestelmien yhteydessä edellytetään***, tukeakseen väitteitään siitä, että järjestelmät tai niiden osat ovat asetuksen (EU) N:o 910/2014 mukaisia.

(41) ***Julkiset*** palveluntarjoajat käyttävät ▌ henkilöiden tunnistetietoja, jotka ovat saatavilla asetuksen (EU) N:o 910/2014 mukaisissa sähköisen tunnistamisen ***menetelmissä yhdistääkseen toisesta jäsenvaltiosta tulevien käyttäjien sähköisen identiteetin niihin tunnistetietoihin, jotka heille on annettu rajatylittävää henkilöllisyyden linkittämistä suorittavassa*** jäsenvaltiossa. Ilmoitettujen sähköisen tunnistamisen järjestelmien mukaisten ***vähimmäis***tietokokonaisuuksien käytöstä huolimatta ***henkilöllisyyden tarkan linkittämisen varmistaminen silloin, kun jäsenvaltiot toimivat luottavina osapuolina, edellyttää*** kuitenkin ***monissa tapauksissa*** lisätietoja käyttäjästä ja erityisiä ***täydentäviä*** yksilöllisiä tunnistusmenettelyjä, jotka on ***toteutettava*** kansallisella tasolla. Jotta voidaan edelleen tukea sähköisen tunnistamisen menetelmien käytettävyyttä, ***tarjota parempia julkisia verkkopalveluja ja lisätäkäyttäjien sähköistä henkilöllisyyttä koskevaa oikeusvarmuutta***, asetuksessa (EU) N:o 910/2014 olisi ▌ edellytettävä, että ***jäsenvaltiot toteuttavat erityisiä verkkotoimenpiteitä yksiselitteisen henkilöllisyyden linkittämisen varmistamiseksi, kun käyttäjät aikovat käyttää verkossa olevia rajatylittäviä julkisia palveluja***.

(42) Eurooppalaisia digitaalisen identiteetin lompakoita kehitettäessä on olennaisen tärkeää ottaa huomioon käyttäjien tarpeet. Saatavilla olisi oltava mielekkäitä käyttötapauksia ja verkkopalveluja, jotka perustuvat eurooppalaisiin digitaalisen identiteetin lompakoihin. Käyttömukavuuden lisäämiseksi ja tällaisten palvelujen rajatylittävän saatavuuden varmistamiseksi on tärkeää toteuttaa toimia, joilla edistetään samanlaista lähestymistapaa verkkopalvelujen suunnitteluun, kehittämiseen ja toteuttamiseen kaikissa jäsenvaltioissa. Eurooppalaisiin digitaalisen identiteetin lompakoihin perustuvien verkkopalvelujen suunnittelua, kehittämistä ja toteuttamista koskevista ei-sitovista suuntaviivoista voi tulla hyödyllinen väline tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Näitä suuntaviivoja laadittaessa olisi otettava asianmukaisesti huomioon unionin yhteentoimivuuskehys. Jäsenvaltioilla olisi oltava johtava rooli niiden hyväksymisessä.

(43) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/882[12] ***mukaisesti*** vammaisten henkilöiden olisi voitava käyttää eurooppalaisia digitaalisen identiteetin lompakkoja, luottamuspalveluja ja niiden tarjoamiseksi tarvittavia loppukäyttäjätuotteita tasavertaisesti muiden käyttäjien kanssa.

---

12 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/882, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista (EUVL L 151, 7.6.2019, s. 70).

(44) Tämän asetuksen tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi olisi vahvistettava sekä hyväksyttyjen että ei-hyväksyttyjen luottamuspalvelujen tarjoajien hallinnollisten sakkojen enimmäismäärän vähimmäismäärä. Jäsenvaltioiden olisi säädettävä tehokkaista, oikeasuhteisista ja varoittavista seuraamuksista. Seuraamuksia määritettäessä olisi otettava asianmukaisesti huomioon asianomaisten yhteisöjen koko, niiden liiketoimintamallit ja rikkomusten vakavuus.

(45) Jäsenvaltioiden olisi vahvistettava säännöt, jotka koskevat seuraamuksia rikkomuksista, kuten suorista tai epäsuorista käytännöistä, jotka johtavat sekaannukseen ei-hyväksyttyjen ja hyväksyttyjen luottamuspalvelujen välillä tai siihen, että ei-hyväksytyt luottamuspalvelun tarjoajat käyttävät EU:n luotettavuusmerkkiä väärin. EU:n luotettavuusmerkkiä ei saisi käyttää tavoin, jotka suoraan tai välillisesti johtavat käsitykseen, jonka mukaan kyseisten palveluntarjoajien tarjoamat ei-hyväksytyt luottamuspalvelut olisivat hyväksyttyjä.

(46) Tämän asetuksen ei olisi katettava näkökohtia, jotka liittyvät sellaisten sopimusten tai muiden oikeudellisten velvoitteiden vahvistamiseen ja pätevyyteen, joihin sisältyy ***unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä*** säädettyjä muotovaatimuksia. Sen ei saisi myöskään vaikuttaa kansallisiin muotovaatimuksiin, jotka koskevat julkisia rekistereitä, erityisesti kauppa- ja kiinteistörekistereitä.

(47) Luottamuspalvelujen tarjoamisesta ja käytöstä ***sekä niiden tarjoamasta käyttömukavuudesta ja oikeusvarmuudesta rajatylittävien liiketoimien yhteydessä erityisesti silloin, kun käytetään hyväksyttyjä luottamuspalveluja,*** on tulossa yhä tärkeämpää kansainväliselle kaupalle ja yhteistyölle. Unionin kansainväliset kumppanit ovat luomassa luottamuskehyksiä, jotka ovat saaneet innoituksensa asetuksesta (EU) N:o 910/2014. ▌ ***Hyväksyttyjen luottamus***palvelujen ja niiden tarjoajien tunnustamisen helpottamiseksi komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä sellaisten edellytysten vahvistamiseksi, joiden täyttyessä kolmansien maiden luottamuskehysten voidaan katsoa vastaavan tässä asetuksessa säädettyä hyväksyttyjä luottamuspalveluja ja niiden tarjoajia koskevaa kehystä. ***Tällaisella lähestymistavalla*** täydennettäisiin ▌ mahdollisuutta unioniin ja kolmansiin maihin sijoittautuneiden luottamuspalvelujen ja niiden tarjoajien vastavuoroiseen tunnustamiseen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan mukaisesti. ***Vahvistettaessa edellytyksiä, joiden täyttyessä kolmansien maiden luottamuskehysten voitaisiin katsoa vastaavan asetuksessa (EU) N:o 910/2014 säädettyä hyväksyttyjen luottamuspalvelujen ja niiden tarjoajien luottamuskehystä, olisi varmistettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2022/2555[13] ja asetuksen (EU) 2016/679 asiaankuuluvien säännösten noudattaminen sekä luotettujen luetteloiden käyttö oleellisena tekijänä luottamuksen rakentamisessa.***

▌

---

13 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2555, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi kaikkialla unionissa, asetuksen (EU) N:o 910/2014 ja direktiivin (EU) 2018/1972 muuttamisesta sekä direktiivin (EU) 2016/1148 kumoamisesta (NIS 2 -direktiivi) (EUVL L 333, 27.12.2022, s. 80).

(48) Tämän asetuksen on tarkoitus edistää valinnanvaraa ja mahdollisuutta vaihdella eurooppalaisten digitaalisten identiteetin lompakoiden välillä, jos jäsenvaltio on hyväksynyt useamman kuin yhden eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon ratkaisun alueellaan. Jotta vältetään lukkiutumisvaikutukset tällaisissa tilanteissa, jos se on teknisesti mahdollista, eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden tarjoajien olisi varmistettava tietojen tosiasiallinen siirrettävyys eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon käyttäjän pyynnöstä, eikä niiden olisi voitava käyttää sopimusperusteisia, taloudellisia tai teknisiä esteitä ehkäistäkseen sujuvan siirtymisen yhdestä eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakosta toiseen eikä tehdä ajatusta siirtymisestä liian vaikeaksi.

(49) Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden tarjoajat tarvitsevat tehokkaan yhteentoimivuuden sekä oikeudenmukaiset, kohtuulliset ja syrjimättömät ehdot, jotta eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot voivat käyttää mobiililaitteiden tiettyjä laitteisto- ja ohjelmisto-ominaisuuksia. Näihin komponentteihin voisi kuulua erityisesti lähitiedonsiirron antenneja ja suojattuja elementtejä, mukaan lukien UICC-kortit, sulautetut turvaelementit, mikroSD-kortit ja Bluetooth Low Energy - tekniikka. Näiden komponenttien käyttömahdollisuus voisi olla matkaviestinoperaattoreiden ja laitevalmistajien valvonnassa. Sen vuoksi mobiililaitteiden alkuperäiset laitevalmistajat tai sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajat eivät saisi evätä pääsyä tällaisiin komponentteihin, jos se on tarpeen eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden palvelujen tarjoamiseksi. Lisäksi yrityksiin, jotka on nimetty ydinalustapalvelujen portinvartijoiksi ja jotka komissio on sisällyttänyt Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/1925[14] mukaiseen luetteloon, olisi edelleen sovellettava mainitun asetuksen erityissäännöksiä, jotka perustuvat sen 6 artiklan 7 kohtaan.

---

14 *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/1925, annettu 14 päivänä syyskuuta 2022, kilpailullisista ja oikeudenmukaisista markkinoista digitaalialalla ja direktiivien (EU) 2019/1937 ja (EU) 2020/1828 muuttamisesta (digimarkkinasäädös) (EUVL L 265, 12.10.2022, s. 1).*

(50) Jotta voidaan virtaviivaistaa luottamuspalvelun tarjoajille asetettuja kyberturvallisuusvelvoitteita ja antaa näille palveluntarjoajille ja niistä vastaaville toimivaltaisille viranomaisille mahdollisuus hyötyä direktiivillä (***EU) 2022/2555*** vahvistetusta oikeudellisesta kehyksestä, luottamuspalvelujen edellytetään toteutettavan kyseisen direktiivin mukaiset asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, kuten toimenpiteet, joilla puututaan järjestelmän toimintahäiriöihin, inhimillisiin virheisiin, vihamielisiin toimiin tai luonnonilmiöihin, jotta voidaan hallita niiden verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuteen kohdistuvia riskejä, joita kyseiset palveluntarjoajat käyttävät palvelujensa tarjoamisessa, sekä ilmoittaa merkittävistä poikkeamista ja kyberuhkista kyseisen direktiivin mukaisesti. Poikkeamista ilmoittamisen osalta luottamuspalvelun tarjoajien olisi ilmoitettava kaikista poikkeamista, joilla on merkittävä vaikutus niiden palvelujen tarjoamiseen, mukaan lukien häiriöt, jotka johtuvat laitteiden varastamisesta tai katoamisesta, verkkokaapeleille aiheutuneista vahingoista tai henkilöiden tunnistamisen yhteydessä tapahtuneista turvapoikkeamista. Direktiivin (***EU) 2022/2555*** mukaisten kyberturvallisuusriskien hallintaa koskevien vaatimusten ja raportointivelvoitteiden olisi katsottava täydentävän tämän asetuksen nojalla luottamuspalvelujen tarjoajille asetettuja vaatimuksia. Direktiivin (***EU) 2022/2555*** mukaisesti nimettyjen toimivaltaisten viranomaisten olisi tarvittaessa sovellettava edelleen vakiintuneita kansallisia käytäntöjä tai ohjeita, jotka liittyvät turvallisuus- ja raportointivaatimusten täytäntöönpanoon ja tällaisten vaatimusten noudattamisen valvontaan asetuksen (EU) N:o 910/2014 mukaisesti. Tämä asetus ei vaikuta velvoitteeseen ilmoittaa henkilötietojen tietoturvaloukkauksista asetuksen (EU) 2016/679 nojalla.

(51) Olisi kiinnitettävä asianmukaista huomiota tehokkaan yhteistyön varmistamiseen asetuksen (EU) N:o 910/2014 46 b artiklan nojalla nimettyjen valvontaelinten ja direktiivin (EU) 2022/2555 8 artiklan 1 kohdan nojalla nimettyjen tai perustettujen toimivaltaisten viranomaisten välillä. Jos kyseinen valvontaelin on muu kuin kyseinen toimivaltainen viranomainen, niiden olisi tehtävä tiivistä ja oikea-aikaista yhteistyötä vaihtamalla asiaankuuluvia tietoja, jotta voidaan varmistaa tehokas valvonta ja se, että luottamuspalvelun tarjoajat noudattavat asetuksessa (EU) N:o 910/2014 ja direktiivissä ***(EU) 2022/2555*** säädettyjä vaatimuksia. Asetuksen (EU) N:o 910/2014 nojalla nimetyillä valvontaelimillä olisi erityisesti oltava oikeus pyytää direktiivin ***(EU) 2022/2555*** nojalla nimettyjä tai perustettuja toimivaltaisia viranomaisia antamaan hyväksytyn aseman myöntämiseksi tarvittavat tiedot ja toteuttamaan valvontatoimia sen varmistamiseksi, että luottamuspalvelun tarjoajat noudattavat direktiivin ***(EU) 2022/2555*** mukaisia asiaankuuluvia vaatimuksia, tai vaatimaan niitä korjaamaan vaatimusten noudattamatta jättämisen.

(52) On olennaisen tärkeää säätää oikeudellisesta kehyksestä, jolla edistetään rajat ylittävää tunnustamista sähköisiin rekisteröityihin jakelupalveluihin liittyvien olemassa olevien kansallisten oikeusjärjestelmien välillä. Tämä kehys voisi myös avata unionin luottamuspalvelun tarjoajille uusia markkinamahdollisuuksia uusien unionin laajuisten sähköisten rekisteröityjen jakelupalvelujen tarjoamiseksi. Sen varmistamiseksi, että ***hyväksyttyä sähköistä rekisteröityä jakelupalvelua käytettäessä tiedot toimitetaan oikealle vastaanottajalle, hyväksyttyjen sähköisten rekisteröityjen jakelupalvelujen olisi varmistettava täysin varmasti vastaanottajan tunnistaminen, kun taas*** lähettäjän tunnistamiseen ***riittää*** korkea luottamustaso. ***Jäsenvaltioiden olisi kannustettava hyväksyttyjen sähköisten rekisteröityjen jakelupalvelujen tarjoajia varmistamaan, että niiden palvelut ovat yhteentoimivia muiden hyväksyttyjen luottamuspalvelun tarjoajien tarjoamien hyväksyttyjen sähköisten rekisteröityjen jakelupalvelujen kanssa, jotta sähköisesti rekisteröidyt tiedot voidaan siirtää helposti kahden tai useamman hyväksytyn luottamuspalvelun tarjoajan välillä ja jotta oikeudenmukaisia käytäntöjä voidaan edistää sisämarkkinoilla.***

(53) Useimmissa tapauksissa unionin kansalaiset ja muut asukkaat eivät voi vaihtaa valtioiden rajojen yli turvallisesti ja korkeatasoisella tietosuojatasolla henkilöllisyyteensä liittyviä digitaalisia tietoja, kuten osoitetta, ikää, ammattipätevyyttä, ajokorttia ja muita lupia sekä maksutietoja.

(54) Olisi oltava mahdollista antaa ja käsitellä luotettavia ***sähköisiä*** attribuutteja ja auttaa vähentämään hallinnollista taakkaa antamalla unionin kansalaisille ja muille asukkaille mahdollisuus käyttää niitä yksityisissä ja julkisissa transaktioissaan. Unionin kansalaisten ja muiden asukkaiden olisi esimerkiksi voitava osoittaa, että heillä on hallussaan jonkin jäsenvaltion viranomaisen myöntämä voimassa oleva ajokortti, jonka muiden jäsenvaltioiden asianomaiset viranomaiset voivat todentaa ja johon ne voivat luottaa, tai käyttää sosiaaliturvaan liitettyjä tietojaan tai tulevia sähköisiä matkustusasiakirjoja rajatylittävässä yhteydessä.

(55) Palveluntarjoaja, joka ***myöntää sähköisessä muodossa olevia todistettuja attribuutteja***, kuten tutkintotodistuksia, ***lisenssejä, syntymä***todistuksia ***tai valtuuksia ja valtuutuksia edustaa luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä tai toimia heidän taikka niiden puolesta***, olisi ***pidettävä luottamuspalvelun tarjoajana, joka myöntää sähköisiä attribuuttitodistuksia***. ▌ Sähköisen attribuuttitodistuksen oikeusvaikutuksia ei saisi kieltää sillä perusteella, että se on sähköisessä muodossa tai että se ei täytä hyväksytyn sähköisen attribuuttitodistuksen vaatimuksia. Olisi vahvistettava yleiset vaatimukset sen varmistamiseksi, että hyväksytyllä sähköisellä attribuuttitodistuksella on samanlaiset oikeusvaikutukset kuin laillisesti annetuilla paperimuotoisilla todistuksilla. Näitä vaatimuksia olisi kuitenkin sovellettava rajoittamatta sellaisen unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön soveltamista, jossa määritellään muotoa koskevia alakohtaisia lisävaatimuksia, joilla on oikeusvaikutuksia, ja tarvittaessa erityisesti rajoittamatta hyväksytyn sähköisen attribuuttitodistuksen rajatylittävää tunnustamista.

(56) ***Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden*** laajan saatavuuden ja käytettävyyden ***olisi lisättävä niiden*** hyväksyntää ***ja niihin kohdistuvaa luottamusta sekä yksityishenkilöiden että*** yksityisten palveluntarjoajien keskuudessa. ***Tästä syystä*** yksityisten luottavien osapuolten, jotka tarjoavat palveluja ***esimerkiksi*** liikenteen, energian, pankki- ja rahoituspalvelujen, sosiaaliturvan, terveydenhuollon, juomaveden, postipalvelujen, digitaalisen infrastruktuurin, ***televiestinnän tai koulutuksen*** aloilla, olisi hyväksyttävä ***eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden*** käyttö sellaisten palvelujen tarjoamisessa, joissa ***unionin oikeuden tai kansallisen*** lainsäädännön tai sopimusvelvoitteiden mukaisesti edellytetään käyttäjien vahvaa todentamista verkossa tapahtuvaa tunnistamista varten. Luottavan osapuolen eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon ***käyttäjälle tekemien tietopyyntöjen*** olisi oltava ***tarpeellisia ja oikeassa suhteessa aiottuun käyttöön tietyssä tapauksessa***, niiden olisi oltava tietojen minimoinnin periaatteen ***mukaisia ja niiden olisi varmistettava avoimuus sen suhteen, mitä tietoja jaetaan ja mihin tarkoituksiin***. Eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon ***käytön ja*** hyväksymisen ***helpottamiseksi*** sen käyttöönotossa olisi ***otettava huomioon toimialan laajalti hyväksytyt standardit ja eritelmät*** ▌ .

(57) ***Jos Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2065[15] 33 artiklan 1 kohdassa määritellyt erittäin suuret verkkoalustat vaativat käyttäjien todentautuvan verkkopalveluihin pääsyä varten, kyseiset alustat olisi velvoitettava hyväksymään eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden käyttö käyttäjän vapaaehtoisesta pyynnöstä. Käyttäjillä ei saisi olla velvollisuutta käyttää eurooppalaista digitaalisen identiteetin lompakkoa yksityisten palvelujen saamiseksi, eikä heidän pääsyään palveluihin saisi rajoittaa tai estää sillä perusteella, että he eivät käytä eurooppalaista digitaalisen identiteetin lompakkoa. Jos käyttäjät kuitenkin niin haluavat, erittäin suurten verkkoalustojen olisi hyväksyttävä ne tähän tarkoitukseen noudattaen tietojen minimoinnin periaatetta ja käyttäjien oikeutta käyttää vapaasti valittuja pseudonyymejä. Velvoite hyväksyä eurooppalainen digitaalisen identiteetin lompakko on tarpeen, jotta voidaan paremmin suojata käyttäjiä petoksilta ja varmistaa korkeatasoinen tietosuoja, kun otetaan huomioon erittäin suurten verkkoalustojen merkitys, mikä johtuu niiden kattavuudesta, erityisesti palvelun käyttäjien ja taloudellisten transaktioiden lukumääränä ilmaistuna.***

(58) ***Unionin tasolla olisi kehitettävä käytännesääntöjä, jotta edistettäisiin sähköisen tunnistamisen menetelmien, myös eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden, laajaa saatavuutta ja käytettävyyttä tämän asetuksen soveltamisalalla. Käytännesäännöillä olisi helpotettava sitä, että palveluntarjoajat, joita ei voida pitää erittäin suurina verkkoalustoina ja jotka käyttävät kolmannen osapuolen tarjoamia sähköisiä tunnistuspalveluja käyttäjien todentamisessa, hyväksyvät laajasti sähköisen tunnistamisen menetelmät, myös eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot.***

---

15 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2065, annettu 19 päivänä lokakuuta 2022, digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös) (EUVL L 277, 27.10.2022, s. 1).

(59) ***Valikoiva luovuttaminen tarkoittaa, että tietojen omistajalle annetaan valtuudet luovuttaa vain tietyt laajemman tietokokonaisuuden osat, jotta vastaanottava yhteisö saa ainoastaan käyttäjän pyytämän palvelun tarjoamiseen tarvittavat tiedot.*** Eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon olisi teknisesti mahdollistettava attribuuttien valikoiva luovuttaminen luottaville osapuolille. ***Käyttäjälle olisi oltava teknisesti mahdollista valikoivasti luovuttaa attribuutit, myös useista erillisistä sähköisistä todistuksista, ja yhdistää ja esittää ne saumattomasti luottaville osapuolille***. Tästä ominaisuudesta olisi tultava ***eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon*** perusominaisuus, mikä lisää käyttömukavuutta ja ***henkilötietojen*** suojaa***, johon kuuluu tietojen minimointi***.

(60) Ellei unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön erityisissä säännöissä edellytetä, että käyttäjät tunnistautuvat, palvelujen käyttöä pseudonyymillä ei saisi kieltää.

(61) Hyväksyttyjen luottamuspalvelun tarjoajien osana hyväksyttyä sähköistä attribuuttitodistusta tarjoamat attribuutit olisi tarkastettava virallisista lähteistä joko suoraan hyväksytyn luottamuspalvelun tarjoajan toimesta tai sellaisten nimettyjen välittäjien avulla, jotka on unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti tunnustettu kansallisella tasolla harjoittamaan todistettujen attribuuttien suojattua vaihtoa tunnistuspalvelun tai attribuuttitodistusten tarjoajien ja luottavien osapuolten välillä. ***Jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön asianmukaiset kansallisen tason mekanismit sen varmistamiseksi, että hyväksyttyjä sähköisiä attribuuttitodistuksia myöntävät hyväksytyt luottamuspalvelun tarjoajat voivat sen henkilön suostumuksella, jolle todistus on myönnetty, todentaa attribuuttien aitouden virallisten lähteiden perusteella. Asianmukaisiin mekanismeihin olisi voitava kuulua erityisten välittäjien tai teknisten ratkaisujen käyttö kansallisen lainsäädännön mukaisesti, mahdollistaen virallisten lähteiden saatavuuden. Varmistamalla, että saatavilla on attribuuttien todentamisen virallisista lähteistä mahdollistava mekanismi, on tarkoitus helpottaa hyväksyttyjen sähköisten attribuuttitodistusten hyväksyttyjen luottamuspalvelujen tarjoajien asetuksessa (EU) N:o 910/2014 säädettyjen velvoitteiden noudattamista. Kyseisen asetuksen uudessa liitteessä olisi oltava luettelo attribuuttiluokista, joiden osalta jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että toteutetaan toimenpiteitä, jotta sähköisten attribuuttitodistusten hyväksytyt tarjoajat voivat käyttäjän pyynnöstä tarkistaa sähköisesti niiden aitouden asianomaisesta virallisesta lähteestä.***

(62) Turvallisessa sähköisessä tunnistamisessa ja attribuuttitodistusten antamisessa olisi tarjottava rahoituspalvelualalle lisäjoustoa ja -ratkaisuja, jotka mahdollistavat asiakkaiden tunnistamisen ja sellaisten erityisten attribuuttien vaihdon, joita tarvitaan esimerkiksi tulevan, rahanpesuntorjuntaviranomaisen perustamista koskevan asetuksen [viite lisätään ehdotuksen hyväksymisen jälkeen] mukaisten asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevien vaatimusten ja sijoittajansuojalainsäädännöstä johtuvien soveltuvuusvaatimusten noudattamiseksi tai sähköisenä tunnistamisena tehtävää asiakkaan vahvaa todentamista koskevien vaatimusten noudattamisen tukemiseksi tilille kirjautumista ja maksutapahtumien käynnistämistä varten maksupalvelujen alalla.

(*63) *Sähköisen allekirjoituksen oikeusvaikutuksia ei saa kiistää sillä perusteella, että se on sähköisessä muodossa tai että se ei täytä hyväksytyn sähköisen allekirjoituksen vaatimuksia. Sähköisten allekirjoitusten oikeusvaikutukset määritellään kuitenkin kansallisessa lainsäädännössä, lukuun ottamatta tässä asetuksessa säädettyjä vaatimuksia, joiden mukaan hyväksytyn sähköisen allekirjoituksen oikeusvaikutukset on katsottava samanveroisiksi kuin käsin kirjoitetun allekirjoituksen oikeusvaikutukset. Määrittäessään sähköisten allekirjoitusten oikeusvaikutuksia jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon suhteellisuusperiaate allekirjoitettavan asiakirjan oikeudellisen arvon sekä sähköisen allekirjoituksen edellyttämän turvallisuustason ja kustannusten välillä. Sähköisten allekirjoitusten saatavuuden ja käytön lisäämiseksi jäsenvaltioita kannustetaan harkitsemaan kehittyneiden sähköisten allekirjoitusten käyttöä päivittäisissä transaktioissa, joille ne takaavat riittävän turvallisuuden ja luotettavuuden tason.

(64) Jotta voidaan varmistaa sertifiointikäytäntöjen johdonmukaisuus kaikkialla unionissa, komission olisi annettava ohjeet hyväksyttyjen sähköisen allekirjoituksen luontivälineiden ja hyväksyttyjen sähköisen leiman luontivälineiden sertifioinnista ja uudelleensertifioinnista, mukaan lukien niiden voimassaolo ja ajalliset rajoitukset. Tämä asetus ei estä julkisia tai yksityisiä elimiä, joilla on sertifioituja hyväksyttyjä sähköisen allekirjoituksen luontivälineitä, uudelleensertifioimasta väliaikaisesti tällaisia välineitä lyhyeksi sertifiointijaksoksi edellisen sertifiointimenettelyn tulosten perusteella, jos tällaista uudelleensertifiointia ei voida suorittaa laissa määritellyssä määräajassa muusta syystä kuin tietoturvaloukkauksesta tai turvallisuushäiriöstä johtuen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta velvoitetta suorittaa haavoittuvuusarviointi ja rajoittamatta sovellettavaa sertifiointikäytäntöä.

(65) Verkkosivustojen todentamisen varmenteiden myöntämisen on tarkoitus tarjota käyttäjille korkean varmuustason ***takeet*** verkkosivuston taustalla ***olevan tahon identiteetistä***, riippumatta siitä, mitä alustaa ***kyseisen identiteetin*** näyttämiseen käytetään. Kyseisten varmenteiden ***olisi*** lisättävä luottamusta ▌ verkossa asiointiin, koska käyttäjät ***luottaisivat*** verkkosivustoon, joka on todennettu. ▌ Tällaisten varmenteiden käytön olisi oltava vapaaehtoista verkkosivustoille. Jotta verkkosivustojen todentamisesta tulisi ▌ keino lisätä luottamusta, parantaa käyttäjän kokemusta ja edistää kasvua sisämarkkinoilla, tässä asetuksessa säädetään ***luottamuskehyksestä, joka sisältää*** tietoturvaa ja vastuuta koskevat vähimmäisvelvoitteet ***hyväksyttyjen*** verkkosivustojen todentamisen varmenteiden tarjoajien ja ***kyseisten varmenteiden myöntämisen edellytysten*** osalta. ***Kansallisissa luotetuissa luetteloissa olisi vahvistettava verkkosivustojen todentamispalvelujen ja niiden luottamuspalvelun tarjoajien hyväksytty asema, mukaan lukien se, että ne noudattavat kaikilta osin tämän asetuksen vaatimuksia verkkosivustojen todentamisen hyväksyttyjen varmenteiden myöntämisen osalta. Verkkosivustojen todentamisen hyväksyttyjen varmenteiden tunnustamisella tarkoitetaan, että verkkoselainten tarjoajat eivät saisi kieltää verkkosivustojen todentamisen hyväksyttyjen varmenteiden aitoutta ainoastaan verkkosivuston verkkotunnuksen ja sen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön, jolle varmenne on myönnetty, välisen yhteyden todistamiseksi tai kyseisen henkilön henkilöllisyyden vahvistamiseksi. Verkkoselainten tarjoajien olisi esitettävä varmennetut henkilöllisyystiedot ja muut todistetut attribuutit loppukäyttäjälle käyttäjäystävällisellä tavalla selainympäristössä käyttämällä valitsemiaan teknisiä keinoja.***

Tätä varten verkkoselainten tarjoajien olisi varmistettava tuki verkkosivustojen todentamisen hyväksytyille varmenteille***, jotka on myönnetty noudattaen kaikilta osin tätä asetusta,*** ja yhteentoimivuus niiden kanssa. ***Verkkosivustojen todentamisen hyväksyttyjen varmenteiden tunnustamista, yhteentoimivuutta ja tukemista koskeva velvoite ei vaikuta verkkoselainten tarjoajien vapauteen varmistaa verkkoturvallisuus, verkkotunnusten*** todentaminen ***ja verkkoliikenteen salaus tarkoituksenmukaisimmaksi katsomallaan tavalla ja teknologialla. Jotta voidaan edistää loppukäyttäjien verkkoturvallisuutta, verkkoselainten tarjoajien olisi poikkeuksellisissa olosuhteissa voitava toteuttaa tarpeellisia ja oikeasuhteisia varotoimenpiteitä vastauksena perusteltuihin huolenaiheisiin, jotka koskevat tietoturvaloukkauksia tai yksilöidyn varmenteen tai varmennesarjan eheyden menetystä. Kun verkkoselainten tarjoajat toteuttavat tällaisia varotoimenpiteitä, niiden olisi ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä komissiolle, kansalliselle valvontaelimelle, taholle, jolle todistus on myönnetty, ja kyseisen varmenteen tai varmennesarjan myöntäneelle hyväksytylle luottamuspalvelun tarjoajalle tällaista tietoturvaloukkausta tai eheyden menetystä koskevasta huolenaiheesta sekä toimenpiteistä, jotka on toteutettu kyseisen varmenteen tai varmennesarjan osalta. Nämä toimenpiteet eivät saisi rajoittaa verkkoselainten tarjoajien velvollisuutta tunnustaa verkkosivustojen todentamisen hyväksytyt varmenteet kansallisten luotettujen luetteloiden mukaisesti. Unionin*** kansalaisten ***sekä unionissa asuvien henkilöiden*** suojelun ja verkkosivustojen todentamisen hyväksyttyjen varmenteiden käytön edistämiseksi edelleen jäsenvaltioiden viranomaisten olisi harkittava verkkosivustojen todentamisen hyväksyttyjen varmenteiden sisällyttämistä verkkosivustoihinsa. ***Tässä asetuksessa säädetyillä toimenpiteillä, joilla pyritään lisäämään johdonmukaisuutta valvontamenettelyihin liittyvien jäsenvaltioiden erilaisten lähestymistapojen ja käytäntöjen välillä, pyritään parantamaan luottamusta*** verkkosivustojen todentamisen hyväksyttyjen varmenteiden ***turvallisuuteen, laatuun ja saatavuuteen.***

(66) Monet jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön kansallisia vaatimuksia turvallista ja luotettavaa ***sähköistä*** arkistointia tarjoaville palveluille, jotta sähköisiä tietoja ***ja sähköisiä asiakirjoja*** ja niihin liittyviä luottamuspalveluja voidaan säilyttää pitkällä aikavälillä. Jotta oikeusvarmuus, luottamus ja yhdenmukaistaminen voidaan varmistaa kaikissa jäsenvaltioissa, olisi vahvistettava hyväksyttyjä sähköisiä arkistointipalveluja koskeva oikeudellinen kehys, joka perustuu tässä asetuksessa säädettyyn muita luottamuspalveluja koskevaan kehykseen. ***Hyväksyttyjä sähköisiä arkistointipalveluja koskevan oikeudellisen kehyksen olisi tarjottava luottamuspalvelun tarjoajille ja käyttäjille tehokas välineistö, jossa huomioidaan sähköisen arkistointipalvelun toiminnalliset vaatimukset sekä selkeät oikeusvaikutukset, kun käytetään hyväksyttyä sähköistä arkistointipalvelua. Kyseisiä säännöksiä olisi sovellettava sähköisiin tietoihin ja sähköisessä muodossa luotuihin sähköisiin asiakirjoihin sekä paperiasiakirjoihin, jotka on skannattu ja digitoitu. Kyseisten säännösten olisi tarvittaessa sallittava säilytettyjen sähköisten tietojen ja sähköisten asiakirjojen siirtäminen eri tallennusvälineille tai -muodoille, jotta niiden kestävyyttä ja luettavuutta voidaan jatkaa teknologista voimassaoloaikaa pidemmälle, samalla kun tietojen häviämistä ja muuttumista ehkäistään mahdollisuuksien mukaan.***

Jos sähköiseen arkistointipalveluun toimitetut sähköiset tiedot ja sähköiset asiakirjat sisältävät yhden tai useamman hyväksytyn sähköisen allekirjoituksen tai hyväksytyn sähköisen leiman, palvelun olisi käytettävä menettelyjä ja teknologioita, joilla voidaan pidentää niiden luotettavuutta tällaisten tietojen säilyttämisajan verran, mahdollisesti käyttämällä muita tällä asetuksella vahvistettuja hyväksyttyjä luottamuspalveluja. Jotta voidaan luoda säilyttämistä koskevaa näyttöä sähköisten allekirjoitusten, sähköisten leimojen tai sähköisten aikaleimojen käytön osalta olisi käytettävä hyväksyttyjä luottamuspalveluja. Siltä osin kuin sähköisiä arkistointipalveluja ei yhdenmukaisteta tällä asetuksella, jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus pitää voimassa tai ottaa käyttöön kyseisiä palveluja koskevia unionin oikeuden mukaisia kansallisia säännöksiä, kuten erityissäännöksiä, jotka koskevat organisaatioon integroituja palveluja ja joita käytetään vain kyseisen organisaation sisäisissä arkistoissa. Tässä asetuksessa ei saisi tehdä eroa sähköisten tietojen ja sähköisessä muodossa luotujen sähköisten asiakirjojen ja digitoitujen fyysisten asiakirjojen välillä.

(67) Kansallisten arkistojen ja muistiorganisaatioiden eli organisaatioiden, jotka on omistettu asiakirjaperinnön säilyttämiselle yleisen edun vuoksi, toimintaa säädellään yleensä kansallisella lainsäädännöllä ja ne eivät välttämättä tarjoa tässä asetuksessa tarkoitettuja luottamuspalveluja. Siltä osin kuin tällaiset laitokset eivät tarjoa tällaisia luottamuspalveluja, tämä asetus ei vaikuta niiden toimintaan.

(68) ▌Sähköiset tilikirjat ***ovat sarja sähköisiä tietueita, joilla olisi varmistettava tietojen eheys ja kronologisen järjestyksen oikeellisuus. Sähköisten tilikirjojen olisi muodostettava kronologinen sarja tietueita. Yhdessä muiden teknologioiden kanssa niiden olisi edistettävä ratkaisuja tehokkaampien ja muutosvoimaisempien julkisten palvelujen luomiseksi, kuten sähköinen äänestäminen, tulliviranomaisten rajatylittävä yhteistyö, akateemisten laitosten rajatylittävä yhteistyö ja kiinteistöjen omistusoikeuden kirjaaminen hajautettuihin maarekistereihin. Hyväksyttyjen sähköisten tilikirjojen olisi luotava oikeudellinen olettama tilikirjan tietueiden yksilöllisestä ja oikeellisesta peräkkäisestä kronologisesta järjestyksestä ja eheydestä. Sähköisten tilikirjojen erityisattribuuteista, kuten tietueiden peräkkäisestä kronologisesta järjestyksestä, johtuen sähköiset tilikirjat olisi erotettava muista luottamuspalveluista, kuten sähköisistä aikaleimoista ja sähköisistä rekisteröidyistä jakelu***palveluista. ***Oikeusvarmuuden varmistamiseksi ja innovoinnin edistämiseksi olisi luotava unionin laajuinen oikeudellinen kehys,*** jossa säädetään luottamuspalvelujen rajatylittävästä tunnustamisesta tietojen tallentamiseksi sähköisiin tilikirjoihin. ***Tämän olisi riittävällä tavalla estettävä saman digitaalisen omaisuuden kopiointi ja myynti eri osapuolille useammin kuin kerran. Sähköisen tilikirjan laatimis- ja päivittämisprosessi riippuu käytetyn tilikirjan tyypistä eli siitä, onko se keskitetty vai jaettu. Tällä asetuksella olisi varmistettava teknologianeutraalius eli se, ettei suosita eikä syrjitä mitään teknologiaa, jota käytetään uuden sähköisten tilikirjojen luottamuspalvelun toteuttamiseen. Lisäksi komission olisi asianmukaisia menetelmiä käyttäen otettava huomioon ilmastoon kohdistuvia haitallisia vaikutuksia tai muita ympäristöön liittyviä haitallisia vaikutuksia koskevat kestävyysindikaattorit, kun se laatii täytäntöönpanosäädöksiä, joissa täsmennetään hyväksyttyjä sähköisiä tilikirjoja koskevat vaatimukset.***

(69) ▌Sähköisten tilikirjojen ***luottamuspalvelun*** tarjoajien ***tehtävä olisi varmistaa tietojen peräkkäinen kirjaaminen tilikirjaan. Tämä asetus ei vaikuta*** sähköisten tilikirjojen käyttäjien unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisiin ***oikeudellisiin velvoitteisiin***. Esimerkiksi käyttötapauksissa, joihin liittyy henkilötietojen käsittelyä, olisi noudatettava asetusta (EU) 2016/679, ***ja rahoituspalveluihin liittyvien käyttötapausten olisi oltava asiaankuuluvan unionin rahoituspalvelulainsäädännön*** ▌mukaisia.

(70) Jotta voidaan välttää erilaisista standardeista ja teknisistä rajoituksista johtuva sisämarkkinoiden hajanaisuus ja esteet ja varmistaa koordinoitu prosessi ja jotta ei ***vaikuteta*** eurooppalaisen digitaalisen identiteetin kehyksen täytäntöönpanoon, tarvitaan komission, jäsenvaltioiden***, kansalaisyhteiskunnan, tiedeyhteisön*** ja yksityisen sektorin välistä tiivistä ja jäsenneltyä yhteistyötä. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi jäsenvaltioiden ***ja komission*** olisi tehtävä yhteistyötä komission ***suosituksessa (EU) 2021/946***[16] vahvistetuissa puitteissa, jotta voidaan määrittää välineistö eurooppalaista digitaalisen identiteetin kehystä varten. ***Jäsenvaltioiden olisi tässä yhteydessä sovittava*** kattavasta teknisestä arkkitehtuurista ja viitekehyksestä, yhteisistä standardeista ja teknisistä viiteasiakirjoista, ***mukaan lukien tunnustetut olemassa olevat standardit,*** sekä parhaita käytäntöjä koskevista suuntaviivoista ja kuvauksista, jotka kattavat vähintään kaikki eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden toiminnot ja yhteentoimivuuden, sähköiset allekirjoitukset mukaan luettuina, sekä tässä asetuksessa tarkoitettuja ***sähköisiä*** attribuuttitodistuksia ***tarjoavan*** hyväksytyn luottamuspalvelun. Tässä yhteydessä jäsenvaltioiden olisi myös päästävä sopimukseen ***eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden*** liiketoimintamallin ja maksurakenteen yhteisistä osatekijöistä lompakoiden käyttöönoton helpottamiseksi rajatylittävissä yhteyksissä erityisesti pk-yrityksissä. Välineistön sisältöä olisi kehitettävä rinnakkain eurooppalaista digitaalisen identiteetin kehystä koskevan keskustelun ja hyväksymisprosessin kanssa ja siinä olisi otettava huomioon niiden tulokset.

16 Komission suositus (EU) 2021/946, annettu 3 päivänä kesäkuuta 2021, unionin yhteisestä välineistöstä eurooppalaista digitaalisen identiteetin kehystä koskevaa koordinoitua lähestymistapaa varten (EUVL L 210, 14.6.2021, s. 51).

(71) Tässä asetuksessa säädetään hyväksyttyjen luottamuspalvelujen laadun, luotettavuuden ja turvallisuuden yhdenmukaisesta tasosta riippumatta siitä, missä toimintaa harjoitetaan. Hyväksytyn luottamuspalvelun tarjoajan olisi voitava ulkoistaa hyväksytyn luottamuspalvelun tarjoamiseen liittyvät toimensa kolmanteen maahan, jos kyseinen kolmas maa antaa riittävät takeet ja varmistaa, että valvontatoimet ja tarkastukset voidaan panna täytäntöön ikään kuin ne suoritettaisiin unionissa. Jos tämän asetuksen noudattamista ei voida täysin varmistaa, valvontaelinten olisi voitava hyväksyä oikeasuhtaisia ja perusteltuja toimenpiteitä, mukaan lukien luottamuspalvelulle annetun hyväksytyn aseman peruuttaminen.

(72) Kehittyneen ja hyväksyttyyn varmenteeseen perustuvan sähköisen allekirjoituksen pätevyyttä koskevan oikeusvarmuuden varmistamiseksi on tärkeää, että kyseisen hyväksyttyihin varmenteisiin perustuvan kehittyneen sähköisen allekirjoituksen validoinnin suorittavan luottavan osapuolen tekemä arviointi määritellään.

(73) Luottamuspalvelujen tarjoajien olisi käytettävä salausmenetelmiä nykyisten parhaiden käytäntöjen mukaisesti ja kyseisten algoritmien luotettavaa täytäntöönpanoa voidakseen varmistaa luottamuspalvelujensa turvallisuuden ja luotettavuuden.

(74) ***Tässä asetuksessa säädetään hyväksyttyjen luottamuspalvelun tarjoajien velvollisuudesta todentaa sellaisen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön henkilöllisyys, jolle hyväksytty varmenne tai hyväksytty sähköinen attribuuttitodistus on myönnetty, käyttäen unionissa yhdenmukaistettuja eri menetelmiä. Sen varmistamiseksi, että hyväksytyt varmenteet ja hyväksytyt sähköiset attribuuttitodistukset myönnetään henkilölle, jolle ne kuuluvat, ja että niissä todistetaan kyseisen henkilön henkilöllisyyttä kuvaavat oikeat ja yksilölliset tiedot, hyväksyttyjä varmenteita tai hyväksyttyjä sähköisiä attribuuttitodistuksia myöntävien hyväksyttyjen luottamuspalvelun tarjoajien olisi kyseisiä varmenteita ja todistuksia myöntäessään varmistettava, että kyseessä oleva henkilö tunnistetaan täydellä varmuudella. Henkilön henkilöllisyyden pakollisen todentamisen lisäksi ja sovellettavissa tapauksissa, kun on kyse hyväksyttyjen varmenteiden ja hyväksyttyjen sähköisten attribuuttitodistusten myöntämisestä, hyväksyttyjen luottamuspalvelun tarjoajien olisi todennettava täydellä varmuudella sen henkilön varmennettujen attribuuttien oikeellisuus ja paikkansapitävyys, jolle hyväksytty varmenne tai hyväksytty sähköinen attribuuttitodistus on myönnetty.***

Näitä tulosvelvoitteita ja täydellistä varmuutta todistettujen tietojen todentamisessa olisi tuettava asianmukaisin keinoin, muun muassa käyttämällä yhtä tässä asetuksessa säädettyä menetelmää tai tarvittaessa menetelmien yhdistelmää. Näitä menetelmiä olisi voitava yhdistää, jotta voidaan luoda asianmukainen perusta sen henkilön henkilöllisyyden todentamiselle, jolle hyväksytty varmenne tai hyväksytty sähköinen attribuuttitodistus on myönnetty. Tällaiseen yhdistelmään olisi voitava sisältyä turvautuminen korotetun varmuustason vaatimukset täyttäviin sähköisen tunnistamisen menetelmiin yhdessä muiden henkilöllisyyden todentamiskeinojen kanssa. Tällainen sähköinen tunnistaminen mahdollistaisi tässä asetuksessa säädettyjen yhdenmukaistettujen vaatimusten täyttymisen korkean varmuustason osalta osana yhdenmukaistettuja etämenettelyjä, joilla varmistetaan tunnistamisen korkea luottamustaso. Näihin menetelmiin olisi sisällyttävä hyväksytyn sähköisen attribuuttitodistuksen myöntävän hyväksytyn luottamuspalvelun tarjoajan mahdollisuus todentaa attribuutit, jotka on todennettava sähköisesti käyttäjän pyynnöstä unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti, myös käyttämällä virallisia lähteitä.

(75) Jotta voidaan pitää tämä asetus globaalin kehityksen mukaisena ja noudattaa sisämarkkinoiden parhaita käytäntöjä, komission hyväksymiä delegoituja säädöksiä ja täytäntöönpanosäädöksiä olisi säännöllisesti tarkasteltava uudelleen ja tarvittaessa ajantasaistettava. Kyseisten päivitysten tarpeellisuuden arvioinnissa olisi otettava huomioon uudet teknologiat, käytännöt, standardit tai tekniset eritelmät.

(76) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, eli unionin laajuisen eurooppalaisen digitaalisen identiteetinkehyksen ja luottamuspalvelukehyksen kehittämistä, vaan ne voidaan sen laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

(77) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EU) 2018/1725 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

(78) Asetus (EU) N:o 910/2014 olisi sen vuoksi muutettava vastaavasti,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EU) N:o 910/2014 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) N:o 910/2014 seuraavasti:

1) korvataan 1 artikla seuraavasti:

”1 artikla

Kohde

Tällä asetuksella pyritään varmistamaan sisämarkkinoiden moitteeton toiminta ja tietoturvan riittävän korkea taso ***kaikkialla unionissa käytettäville*** sähköisen tunnistamisen menetelmille ja luottamuspalveluille, ***jotta luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt voivat käyttää oikeuttaan osallistua digitaaliyhteiskuntaan turvallisesti ja hyödyntää julkisia ja yksityisiä verkkopalveluja kaikkialla unionissa.*** Tätä varten tässä asetuksessa

a) säädetään edellytyksistä, joiden mukaisesti jäsenvaltiot tunnustavat luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden sähköisen tunnistamisen menetelmät, jotka kuuluvat toisen jäsenvaltion ilmoitetun sähköisen tunnistamisen järjestelmän piiriin, ja tarjoavat ja tunnustavat ***eurooppalaisia digitaalisen identiteetin lompakoita;***

b) säädetään luottamuspalveluja koskevista säännöistä erityisesti sähköisten transaktioiden osalta;

c) vahvistetaan oikeudelliset puitteet sähköisille allekirjoituksille, sähköisille leimoille, sähköisille aikaleimoille, sähköisille asiakirjoille, sähköisille rekisteröidyille jakelupalveluille, verkkosivustojen todentamisen varmennepalveluille, sähköiselle arkistoinnille***,*** sähköisille attribuuttitodistuksille, sähköisen allekirjoituksen luontivälineille, sähköisen leiman luontivälineille ▌ ja sähköisille tilikirjoille***.";***

▌

2) muutetaan 2 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

"1. ▌ Tätä asetusta sovelletaan jäsenvaltion ilmoittamiin sähköisen tunnistamisen järjestelmiin, jäsenvaltion ***tarjoamiin*** eurooppalaisiin digitaalisen identiteetin lompakoihin ja unioniin sijoittautuneisiin luottamuspalvelujen tarjoajiin.";

b) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Tämä asetus ei vaikuta unionin eikä kansalliseen oikeuteen, joka liittyy sopimusten tekemiseen ja pätevyyteen, muihin muotovaatimuksia koskeviin oikeudellisiin tai menettelyllisiin velvoitteisiin ***taikka alakohtaisiin muotovaatimuksiin.***

4. Tämä asetus ei rajoita Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679* soveltamista.

---

* ***Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).***”;

3) muutetaan 3 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1–5 kohta seuraavasti:

”1) ’sähköisellä tunnistamisella’ prosessia, jossa käytetään tiettyä luonnollista henkilöä, oikeushenkilöä taikka toista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä edustavaa luonnollista henkilöä vastaavia yksilöiviä tunnistetietoja sähköisessä muodossa;

2) ’sähköisen tunnistamisen menetelmällä’ aineellista ja/tai aineetonta kokonaisuutta ▌, joka sisältää henkilön tunnistetietoja ja jota käytetään verkkopalveluun tai tapauksen mukaan verkon ulkopuoliseen palveluun liittyvään todentamiseen;

3) ’henkilön tunnistetiedoilla’ tietoja, jotka on annettu unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja jotka mahdollistavat luonnollisen henkilön, oikeushenkilön taikka toista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä edustavan luonnollisen henkilön henkilöllisyyden toteamisen;

4) ’sähköisen tunnistamisen järjestelmällä’ sähköiseen tunnistamiseen liittyvää järjestelmää, jonka puitteissa sähköisen tunnistamisen menetelmiä ▌ myönnetään luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille taikka ***muita luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä*** edustaville luonnollisille henkilöille;

5) ’todentamisella’ sähköistä prosessia, joka mahdollistaa luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön sähköisen tunnistamisen vahvistamisen tai sähköisessä muodossa olevien tietojen alkuperän ja eheyden vahvistamisen;”;

▌

b) lisätään kohta seuraavasti:

”5 a) ’käyttäjällä’ luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä taikka toista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä edustavaa luonnollista henkilöä, joka käyttää tämän asetuksen mukaisesti tarjottuja luottamuspalveluja tai sähköisen tunnistamisen menetelmiä;”;

c) korvataan 6 kohta seuraavasti:

”6) ’luottavalla osapuolella’ luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka luottaa sähköiseen tunnistamiseen, eurooppalaisiin digitaalisen identiteetin lompakoihin tai muihin sähköisen tunnistamisen menetelmiin taikka luottamuspalveluun;”;

d) korvataan 16 kohta seuraavasti:

”***16***) ’luottamuspalvelulla’ sähköistä palvelua, jota yleensä tarjotaan vastiketta vastaan ja joka koostuu mistä tahansa seuraavista:

a) sähköisten allekirjoitusten varmenteiden, sähköisten leimojen varmenteiden, verkkosivustojen todentamisen varmenteiden tai muiden luottamuspalvelujen tarjoamista koskevien varmenteiden myöntäminen;

b) sähköisten allekirjoitusten varmenteiden, sähköisten leimojen varmenteiden, verkkosivustojen todentamisen varmenteiden tai muiden luottamuspalvelujen tarjoamista koskevien varmenteiden validointi;

c) ***sähköisten allekirjoitusten tai sähköisten leimojen*** luominen;

d) sähköisten allekirjoitusten ***tai sähköisten leimojen validointi***;

e) sähköisten ***allekirjoitusten, sähköisten leimojen, sähköisten allekirjoitusten varmenteiden tai*** sähköisten ***leimojen varmenteiden säilyttäminen***;

f) sähköisen allekirjoituksen ***etäluontivälineiden tai sähköisen*** leiman ***etä***luontivälineiden hallinnointi;

g) sähköisten ***attribuuttitodistusten myöntäminen***;

h) sähköisten attribuuttitodistusten validointi;

i) sähköisten aikaleimojen luominen;

j) sähköisten aikaleimojen validointi;

k) sähköisten rekisteröityjen jakelupalvelujen tarjoaminen;

l) sähköisten rekisteröityjen jakelupalvelujen kautta toimitettujen tietojen ja niihin liittyvien todisteiden validointi;

m) sähköisten tietojen ja sähköisten asiakirjojen sähköinen arkistointi;

n) sähköisten tietojen tallentaminen sähköiseen tilikirjaan;";

e) korvataan 18 alakohta seuraavasti:

"18) 'vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksella' asetuksen (EY) N:o 765/2008 2 artiklan 13 kohdassa määriteltyä vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosta, joka on akkreditoitu kyseisen asetuksen mukaisesti päteväksi arvioimaan hyväksyttyjen luottamuspalvelun tarjoajien ja niiden tarjoamien hyväksyttyjen luottamuspalvelujen vaatimustenmukaisuus tai päteväksi sertifioimaan eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot tai sähköisen tunnistamisen menetelmät;";

f) korvataan 21 alakohta seuraavasti:

”21) ’tuotteella’ laitteistoja tai ohjelmistoja taikka laitteistojen tai ohjelmistojen merkityksellisiä osia, jotka on tarkoitettu käytettäviksi sähköisen tunnistamisen ja luottamuspalvelujen tarjoamiseen;”;

g) lisätään alakohdat seuraavasti:

”23 a) ’hyväksytyllä ***sähköisen*** allekirjoituksen etäluontivälineellä’ hyväksyttyä sähköisen allekirjoituksen luontivälinettä, jota hyväksytty luottamuspalvelun tarjoaja ***hallinnoi*** allekirjoittajan puolesta ***29 a artiklan mukaisesti***;

23 b) ’hyväksytyllä ***sähköisen*** leiman etäluontivälineellä’ hyväksyttyä sähköisen leiman luontivälinettä, jota hyväksytty luottamuspalvelun tarjoaja ***hallinnoi*** leiman luojan puolesta ***39 a artiklan mukaisesti;*** ▌ ”;

h) korvataan 38 alakohta seuraavasti:

”38) ’verkkosivustojen todentamisen varmenteella’ sähköistä todistusta, jonka avulla verkkosivusto voidaan todentaa ja joka liittää verkkosivuston siihen luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön, jolle varmenne on myönnetty;”;

i) korvataan 41 alakohta seuraavasti:

”41) ’validoinnilla’ prosessia sen tarkistamiseksi ja vahvistamiseksi, että sähköisessä ***muodossa olevat tiedot ovat päteviä tämän asetuksen mukaisesti***;”;

j) lisätään ▌ alakohdat seuraavasti:

”42) ’eurooppalaisella digitaalisen identiteetin lompakolla’ ***sähköisen tunnistamisen menetelmää***, jonka avulla käyttäjä voi ***turvallisesti*** tallentaa***, hallinnoida ja validoida*** henkilön tunnistetietoja ***ja sähköisiä attribuuttitodistuksia*** niiden tarjoamiseksi ▌ luottaville osapuolille ▌ ja ***muille eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakkojen käyttäjille sekä allekirjoittaa hyväksyttyjen sähköisten allekirjoitusten tai leimata hyväksyttyjen sähköisten*** leimojen ***avulla***;

43) ’attribuutilla’ luonnollisen henkilön, oikeushenkilön tai ***esineen ominaispiirrettä, laatua, oikeutta tai lupaa***;

44) ’sähköisellä attribuuttitodistuksella’ sähköisessä muodossa olevaa todistusta, joka mahdollistaa attribuuttien todentamisen;

45) ’hyväksytyllä sähköisellä attribuuttitodistuksella’ sähköistä attribuuttitodistusta, jonka on myöntänyt hyväksytty luottamuspalvelujen tarjoaja ja joka täyttää liitteessä V säädetyt vaatimukset;

46) ’virallisesta lähteestä vastaavan julkisen sektorin elimen myöntämällä tai sen puolesta myönnetyllä sähköisellä attribuuttitodistuksella’ sähköistä attribuuttitodistusta, jonka on myöntänyt virallisesta lähteestä vastaava julkisen sektorin elin tai julkisen sektorin elin, jonka jäsenvaltio on nimennyt myöntämään tällaisia attribuuttitodistuksia niiden julkisen sektorin elinten puolesta, jotka vastaavat virallisista lähteistä 45 f artiklan ja liitteen VII mukaisesti ;

47) ’virallisella lähteellä’ julkisen sektorin elimen tai yksityisen tahon vastuulla ylläpidettyä rekisteriä tai järjestelmää, joka sisältää ***ja tarjoaa*** luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden tai asioiden attribuutteja ja jota pidetään näiden tietojen ensisijaisena lähteenä tai joka tunnustetaan viralliseksi ***unionin oikeuden tai*** kansallisen ***lainsäädännön mukaisesti, mukaan lukien hallintokäytännöt***;

48) ’sähköisellä arkistoinnilla’ palvelua, jolla varmistetaan sähköisten tietojen ***ja sähköisten*** asiakirjojen vastaanotto, tallentaminen, ***hakeminen ja poistaminen***, jotta voidaan varmistaa niiden ***pysyvyys ja luettavuus sekä säilyttää*** niiden ***eheys ja luottamuksellisuus ja todistus alkuperästä*** koko ***säilytys***ajan;

49) ’hyväksytyllä sähköisellä arkistointipalvelulla’ ***sähköistä arkistointi***palvelua, jonka hyväksytty luottamuspalvelujen tarjoaja tarjoaa ja joka täyttää ***45 j*** artiklassa säädetyt vaatimukset;

50) ’EU:n digitaalisen identiteetin lompakon luotettavuusmerkillä’ ***tarkastettavissa olevaa,*** yksinkertaista, tunnistettavaa ja selkeästi viestittyä osoitusta siitä, että ***eurooppalainen*** digitaalisen identiteetin lompakko on ***tarjottu*** tämän asetuksen mukaisesti;

51) ’käyttäjän vahvalla todentamisella’ todentamista, jossa käytetään todentamistietojen luottamuksellisuuden suojaamiseksi menettelyä, joka perustuu ***vähintään kahteen toisistaan riippumattomaan todentamistekijään,*** jotka kuuluvat eri ryhmiin, jotka ovat tieto ***eli jotain, minkä vain käyttäjä tietää***, hallussapito ***eli jotain, mitä vain käyttäjällä on hallussaan, tai*** erityinen ominaisuus ***eli jotain, mitä käyttäjä on*** siten, ▌ että yhden rikkominen ei aseta kyseenalaiseksi muiden luotettavuutta;

▌

52) ’sähköisellä tilikirjalla’ ***sarjaa*** sähköisiä ***tietueita***, ***joilla varmistetaan*** kyseisten tietueiden eheys ja ▌ kyseisten tietueiden kronologisen järjestyksen oikeellisuus;

53) ’hyväksytyllä sähköisellä tilikirjalla’ sähköistä tilikirjaa, jonka hyväksytty luottamuspalvelujen tarjoaja tarjoaa ja joka täyttää 45 l artiklassa säädetyt vaatimukset;

54) ’henkilötiedoilla’ asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 1 alakohdassa määriteltyjä tietoja;

55) ’***henkilöllisyyden linkittämisellä***’ prosessia, jossa henkilön tunnistetiedot tai sähköiset tunnistamismenetelmät yhdistetään tai liitetään samalle henkilölle kuuluvaan olemassa olevaan tiliin ▌ ;

▌

56) ’tietueella’ sähköisiä tietoja, jotka on tallennettu tietojen käsittelyä tukevien metatietojen kera;

57) 'verkon ulkopuolella' eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden osalta käyttäjän ja kolmannen osapuolen välistä vuorovaikutusta fyysisessä paikassa lähiteknologiaa käyttäen, jolloin eurooppalaiselta digitaalisen identiteetin lompakolta ei vaadita pääsyä etäjärjestelmiin sähköisten viestintäverkkojen kautta vuorovaikutusta varten.";

4) korvataan 5 artikla seuraavasti:

"5 artikla
Pseudonyymien käyttö sähköisissä transaktioissa

Käyttäjän valitsemien pseudonyymien käyttöä ei kielletä***, sanotun kuitenkaan rajoittamatta niiden unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön erityisten sääntöjen soveltamista, joiden mukaan käyttäjien on tunnistauduttava, tai*** pseudonyymeille kansallisessa laissa annettavia oikeusvaikutuksia. ▌ ";

5) ***lisätään*** II lukuun ***jakso seuraavasti***:

”1 JAKSO

EUROOPPALAINEN DIGITAALISEN IDENTITEETIN LOMPAKKO

▌

▌ 5 a artikla

Eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot

1. Sen varmistamiseksi, että kaikilla luonnollisilla ja oikeushenkilöillä unionissa on turvallinen, luotettava ja saumaton ***rajatylittävä*** ▌ pääsy julkisiin ja yksityisiin palveluihin ***ja täysi määräysvalta tietoihinsa***, kunkin jäsenvaltion on ***tarjottava vähintään yksi*** eurooppalainen digitaalisen identiteetin lompakko ***24*** kuukauden kuluessa ***tämän artiklan 23 kohdassa ja 5 c artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten*** voimaantulopäivästä.

2. Eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot ***tarjotaan jollakin seuraavista tavoista***:

   a) ***suoraan*** jäsenvaltion toimesta;

b) jäsenvaltion toimeksiannosta;

c) jäsenvaltiosta riippumatta mutta niin, että kyseinen jäsenvaltio tunnustaa sen.

3. Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden sovellusten ohjelmistokomponenttien lähdekoodin on oltava avoimen lähdekoodin mukaisesti lisensoitu. Jäsenvaltiot voivat säätää, että asianmukaisesti perustelluista syistä muiden kuin käyttäjien laitteisiin asennettujen tiettyjen komponenttien lähdekoodia ei saa luovuttaa.

4. Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakkojen avulla käyttäjän on voitava ***käyttäjäystävällisellä, läpinäkyvällä ja käyttäjän jäljitettävissä olevalla tavalla***

a) ***turvallisesti pyytää, saada, valita, yhdistää, tallentaa, poistaa, jakaa ja esittää käyttäjän yksinomaisessa hallinnassa*** henkilön tunnistetietoja ***ja tapauksen mukaan yhdessä*** sähköisten attribuuttitodistusten ***kanssa*** todentautua ***luottaville osapuolille verkossa ja tapauksen mukaan*** verkon ulkopuolella ***julkisten ja yksityisten palvelujen*** käyttämiseksi***, varmistaen samalla, että tietojen valikoiva luovuttaminen on mahdollista***;

b) muodostaa pseudonyymejä ja tallentaa ne salattuina ja paikallisesti eurooppalaiseen digitaalisen identiteetin lompakkoon;

c) turvallisesti todentaa toisen henkilön eurooppalainen digitaalisen identiteetin lompakko ja vastaanottaa ja jakaa henkilön tunnistetietoja ja sähköisiä attribuuttitodistuksia turvallisesti kahden eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon välillä;

d) päästä kaikkien eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon kautta suoritettujen transaktioiden lokiin yhteisen ohjauspaneelin kautta, jonka avulla käyttäjä voi

i) tarkastella ajantasaista luetteloa luottavista osapuolista, joihin käyttäjä on luonut yhteyden, ja soveltuvissa tapauksissa kaikkea jaettua tietoa;

ii) helposti pyytää, että luottava osapuoli poistaa henkilötietoja asetuksen (EU) 2016/679 17 artiklan mukaisesti;

iii) raportoida helposti luottavasta osapuolesta kansalliselle toimivaltaiselle tietosuojaviranomaiselle, jos vastaanotettu tietopyyntö on väitetysti lainvastainen tai epäilyttävä;

e) allekirjoittaa hyväksytyillä sähköisillä allekirjoituksilla ***tai leimata käyttäen hyväksyttyjä sähköisiä leimoja;***

f) ladata, siinä määrin kuin se on teknisesti mahdollista, käyttäjän tiedot, sähköiset attribuuttitodistukset ja konfiguraatiot;

g) käyttää käyttäjän oikeutta tietojen siirtoon.

5. ***Eurooppalaisten*** digitaalisen identiteetin lompakoiden on erityisesti

a) ***tuettava*** yhteisiä ***protokollia ja rajapintoja***:

i) ***henkilön tunnistetietojen***, hyväksyttyjen ja ei-hyväksyttyjen sähköisten attribuuttitodistusten tai ▌ hyväksyttyjen ja ei-hyväksyttyjen ▌ varmenteiden ***myöntämiseksi*** eurooppalaiseen digitaalisen identiteetin lompakkoon;

ii) luottaville osapuolille, jotta ne voivat pyytää ja validoida henkilön tunnistetietoja ja sähköisiä attribuuttitodistuksia;

iii) henkilöiden tunnistetietojen, sähköisten attribuuttitodistusten ***tai näihin liittyvän valikoiden luovutettavan tiedon jakamiseksi ja*** esittämiseksi luottaville osapuolille ***verkossa ja soveltuvissa tapauksissa verkon ulkopuolella***;

iv) jotta käyttäjä voi sallia vuorovaikutuksen eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon kanssa ja näyttää EU:n digitaalisen identiteetin lompakon luotettavuusmerkin;

v) käyttäjien turvallisen käyttösuhteen aloittamiseksi käyttämällä 5 a artiklan 24 kohdan mukaista sähköisen tunnistamisen menetelmää;

vi) vuorovaikutukseen kahden henkilön eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden välillä tarkoituksena vastaanottaa, validoida ja jakaa henkilön tunnistetietoja ja sähköisiä attribuuttitodistuksia turvallisesti;

vii) luottavien osapuolten todentamiseksi ja tunnistamiseksi ottamalla käyttöön todentamismekanismit 5 b artiklan mukaisesti;

viii) luottaville osapuolille eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakkojen aitouden ja voimassaolon tarkistamiseksi;

ix) pyynnön esittämiseksi luottavalle osapuolelle henkilötietojen poistamiseksi asetuksen (EU) 2016/679 17 artiklan mukaisesti;

x) luottavasta osapuolesta raportoimiseksi toimivaltaiselle kansalliselle tietosuojaviranomaiselle, jos vastaanotettu tietopyyntö on väitetysti lainvastainen tai epäilyttävä;

xi) hyväksyttyjen sähköisten allekirjoitusten tai sähköisten leimojen luomiseksi hyväksyttyjen sähköisten allekirjoitusten tai sähköisten leimojen luontivälineiden avulla;

b) ***oltava antamatta sähköisiä*** attribuuttitodistuksia myöntäville luottamuspalvelun tarjoajille ***mitään tietoja*** kyseisten sähköisten todistusten käytöstä ▌ ;

c) varmistettava, että luottavat osapuolet voidaan todentaa ja tunnistaa ottamalla käyttöön todentamismekanismeja 5 b artiklan mukaisesti;

d) täytettävä 8 artiklassa vahvistetut vaatimukset korkean varmuustason osalta, erityisesti siltä osin kuin sitä sovelletaan henkilöllisyyden todistamista ja varmentamista sekä sähköisen tunnistamisen menetelmien hallintaa ja todentamista koskeviin vaatimuksiin;

e) kun on kyse sähköisistä attribuuttitodistuksista, joissa on sisäänrakennettuja tietojen luovuttamiskäytäntöjä, otettava käyttöön asianmukainen mekanismi, jolla ilmoitetaan käyttäjälle, että kyseisiä sähköisiä attribuuttitodistuksia pyytävällä luottavalla osapuolella tai eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon käyttäjällä on lupa tällaisten todistusten käyttöön;

▌

f) varmistettava, että henkilön tunnistetiedot***, jotka ovat saatavilla sähköisen tunnistamisen järjestelmästä, jonka puitteissa eurooppalainen digitaalisen identiteetin lompakko tarjotaan***, ***edustavat*** yksilöivästi ***luonnollista henkilöä, oikeushenkilöä taikka*** luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä ***edustavaa luonnollista henkilöä ja*** liittyvät ***kyseiseen eurooppalaiseen digitaalisen identiteetin lompakkoon***;

g) tarjottava oletusarvoisesti ja maksutta kaikille luonnollisille henkilöille valmiudet allekirjoittamiseen hyväksyttyjen sähköisten allekirjoitusten avulla.

Sen estämättä, mitä ensimmäisen alakohdan g alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat säätää oikeasuhteisista toimenpiteistä sen varmistamiseksi, että luonnollisten henkilöiden maksutta tapahtuva hyväksyttyjen sähköisten allekirjoitusten käyttö rajoitetaan muihin kuin ammatillisiin tarkoituksiin.

6. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava käyttäjille ilman viivytystä mahdollisista tietoturvaloukkauksista, jotka ovat voineet kokonaan tai osittain vaarantaa heidän eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakkonsa tai sen sisällön, erityisesti jos heidän eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakkonsa voimassaolo on keskeytetty tai peruutettu 5 e artiklan mukaisesti.

7. Jäsenvaltiot voivat kansallisen lainsäädännön mukaisesti tarjota eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden lisätoimintoja, mukaan lukien yhteentoimivuus olemassa olevien kansallisten sähköisen tunnistamisen menetelmien kanssa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 5 f artiklan soveltamista. Näiden lisätoimintojen on oltava tämän artiklan mukaisia.

8. Jäsenvaltioiden on tarjottava ***maksutta*** validointimekanismeja***, jotta***

a) varmistetaan, että ***eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakkojen*** aitous ja voimassaolo voidaan tarkistaa;

▌

b) annetaan käyttäjille mahdollisuus tarkistaa 5 b artiklan mukaisesti rekisteröityjen luottavien osapuolten henkilöllisyyden aitous ja kelpoisuus.

9. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon voimassaolo voidaan peruuttaa seuraavissa tilanteissa:

a) käyttäjän nimenomaisesta pyynnöstä;

b) eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon turvallisuuden vaarannuttua;

c) käyttäjän kuoltua tai oikeushenkilön toiminnan päätyttyä.

10. Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakkojen tarjoajien on varmistettava, että käyttäjät voivat helposti pyytää teknistä tukea ja raportoida teknisistä ongelmista tai muista poikkeamista, jotka vaikuttavat kielteisesti eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon käyttöön.

11. Eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot on ***tarjottava*** osana ▌ sähköisen tunnistamisen järjestelmää, jonka varmuustaso on korkea. ▌

12. Eurooppalaisissa digitaalisen identiteetin lompakoissa on varmistettava sisäänrakennettu turvallisuus.

13. Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden myöntämisen, käytön ja peruuttamisen on oltava maksutonta kaikille luonnollisille henkilöille.

14. ***Käyttäjillä*** on oltava täysi määräysvalta ***eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakkonsa käyttöön ja sen sisältämiin tietoihin***. Eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon ***tarjoaja*** ei saa kerätä ***eurooppalaisen digitaalisen identiteetin*** lompakon käytöstä tietoja, jotka eivät ole välttämättömiä ***eurooppalaisen digitaalisen identiteetin*** lompakon palvelujen tarjoamiseksi, eikä yhdistää henkilön tunnistetietoja eikä muita henkilötietoja, jotka on tallennettu tai jotka liittyvät eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon käyttöön, muihin kyseisen ***tarjoajan*** tai kolmansien osapuolten tarjoamista palveluista saatuihin henkilötietoihin, jotka eivät ole välttämättömiä ***eurooppalaisen digitaalisen identiteetin*** lompakon palvelujen tarjoamiseksi, paitsi jos käyttäjä on nimenomaisesti toisin pyytänyt. Eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon tarjoamiseen liittyvät henkilötiedot on pidettävä ▌ loogisesti erillään kaikista muista tiedoista, joita ***eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon tarjoajan*** hallussa on. Jos eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon tarjoavat yksityiset osapuolet tämän artiklan ***2 kohdan*** b ja c alakohdan mukaisesti, sovelletaan 45 h artiklan 3 kohdan säännöksiä soveltuvin osin.

15. Eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon käytön on oltava vapaaehtoista. Julkisten ja yksityisten palvelujen saatavuutta, työmarkkinoille pääsyä ja elinkeinovapautta ei saa millään tavoin rajoittaa tai haitata sellaisten luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden osalta, jotka eivät käytä eurooppalaista digitaalisen identiteetin lompakkoa. Julkisia ja yksityisiä palveluja on edelleen voitava käyttää muilla olemassa olevilla tunnistus- ja todentamismenetelmillä.

16. Eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon tekniset puitteet

a) eivät saa johtaa siihen, että sähköisten attribuuttitodistusten tarjoajat tai jokin muu osapuoli pystyy attribuuttitodistuksen myöntämisen jälkeen saamaan tietoja, joiden avulla voidaan seurata, yhdistellä tai korreloida transaktioita tai käyttäjän käyttäytymistä, taikka muulla tavoin saamaan tietoja näistä, ellei käyttäjä ole antanut siihen nimenomaista lupaa;

b) mahdollistavat yksityisyyttä suojaavat tekniikat sen varmistamiseksi, ettei tietoja yhdistellä, jos attribuuttitodistus ei edellytä käyttäjän tunnistamista.

17. Kaikki henkilötietojen käsittely, jota suorittavat jäsenvaltiot tai näiden puolesta eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden tarjoamisesta sähköisen tunnistamisen menetelmänä vastaavat elimet tai osapuolet, on suoritettava asianmukaisten ja tehokkaiden tietosuojatoimenpiteiden mukaisesti. Tällaisen käsittelyn osalta on osoitettava, että asetusta (EU) 2016/679 noudatetaan. Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön kansallisia säännöksiä, joissa täsmennetään tällaisten toimenpiteiden soveltamista.

18. Jäsenvaltioiden on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava komissiolle seuraavat tiedot:

a) elin, joka vastaa eurooppalaisia digitaalisen identiteetin lompakoita käyttävien rekisteröityjen luottavien osapuolten luettelon laatimisesta ja ylläpitämisestä 5 b artiklan 5 kohdan mukaisesti, sekä kyseisen luettelon sijainti;

b) elimet, jotka vastaavat eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden tarjoamisesta 5 a artiklan 1 kohdan mukaisesti;

c) elimet, jotka ovat vastuussa sen varmistamisesta, että henkilön tunnistetiedot liitetään eurooppalaiseen digitaalisen identiteetin lompakkoon 5 a artiklan 5 kohdan f alakohdan mukaisesti;

d) mekanismi, joka mahdollistaa 5 a artiklan 5 kohdan f alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden tunnistetietojen ja luottavien osapuolten henkilöllisyyden validoinnin;

e) mekanismi, jolla validoidaan eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakkojen aitous ja voimassaolo.

Komissio asettaa ensimmäisen alakohdan mukaisesti ilmoitetut tiedot suojatusti julkisesti saataville sähköisesti allekirjoitetussa tai leimatussa muodossa, joka soveltuu automaattiseen käsittelyyn.

19. ***Sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 22 kohdan soveltamista,*** tämän asetuksen 11 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin eurooppalaiseen digitaalisen identiteetin lompakkoon.

20. Tämän asetuksen 24 artiklan 2 kohdan b ***ja d–***h alakohtaa sovelletaan soveltuvin osin eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden ***tarjoajiin***.

21. Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden on oltava esteettömästi ***vammaisten henkilöiden käytettävissä yhdenvertaisesti muiden käyttäjien kanssa Euroopan parlamentin ja neuvoston*** direktiivin (EU) 2019/882* mukaisesti***.***

22. Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden tarjoamiseksi eurooppalaisiin digitaalisen identiteetin lompakoihin ja sähköisen tunnistamisen järjestelmiin, joiden puitteissa niitä tarjotaan, ei sovelleta 7, 9, 10, 12 ja 12 a artiklassa säädettyjä vaatimuksia.

23. Komissio vahvistaa ***viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [***kuusi kuukautta tämän ***muutos***asetuksen ***voimaantulopäivästä] luettelon viitestandardeista ja tarvittaessa eritelmät ja menettelyt tämän artiklan 4, 5, 8 ja 18 kohdassa*** tarkoitettuja vaatimuksia varten antamalla eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon toteuttamista koskevia ***täytäntöönpanosäädöksiä***. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

24. Antamalla täytäntöönpanosäädöksiä komissio vahvistaa luettelon viitestandardeista ja tarvittaessa eritelmät ja menettelyt, jotta voidaan helpottaa eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon käyttäjien käyttösuhteen aloittamista käyttäen joko korkean varmuustason mukaista sähköisen tunnistamisen menetelmää tai korotetun varmuustason mukaista sähköisen tunnistamisen menetelmää yhdessä sellaisten täydentävien käyttösuhteen aloittamisen etämenettelyjen kanssa, jotka yhdessä täyttävät korkean varmuustason vaatimukset. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

5 b artikla

Eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon luottavat osapuolet

1. Jos luottava osapuoli aikoo luottaa eurooppalaisiin digitaalisen identiteetin lompakoihin ***julkisten tai yksityisten palvelujen tarjoamiseksi digitaalisen vuorovaikutuksen keinoin, luottavan osapuolen on rekisteröidyttävä*** siinä jäsenvaltiossa, johon se on sijoittautunut ▌.

2. Rekisteröintimenettelyn on oltava kustannustehokas ja oikeassa suhteessa riskiin. Luottavan osapuolen on toimitettava vähintään

a) tiedot, joita tarvitaan todentautumiseksi eurooppalaisiin digitaalisen identiteetin lompakoihin ja joita ovat vähintään

i) jäsenvaltio, johon luottava osapuoli on sijoittautunut; ja

ii) luottavan osapuolen nimi ja tapauksen mukaan rekisterinumero virallisessa rekisterissä olevassa muodossa sekä kyseisen virallisen rekisterin tunnistetiedot;

b) luottavan osapuolen yhteystiedot;

c) eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden käyttötarkoitus, mukaan lukien ilmoitus tiedoista, joita luottava osapuoli pyytää käyttäjiltä.

3. Luottavat osapuolet eivät saa pyytää käyttäjiä toimittamaan muita tietoja kuin niitä, jotka ilmoitetaan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti.

4. Edellä olevat 1 ja 2 kohta eivät rajoita sellaisen unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön soveltamista, joka on sovellettavissa tiettyjen palvelujen tarjoamiseen.

5. Jäsenvaltiot asettavat 2 kohdassa tarkoitetut tiedot julkisesti saataville verkkoon sähköisesti allekirjoitetussa tai leimatussa muodossa, joka soveltuu automaattiseen käsittelyyn.

6. Tämän artiklan mukaisesti rekisteröityjen luottavien osapuolten on ilmoitettava jäsenvaltioille viipymättä kaikista muutoksista rekisteröinnin yhteydessä 2 kohdan mukaisesti annettuihin tietoihin.

7. Jäsenvaltioiden on ***tarjottava*** yhteinen mekanismi, joka mahdollistaa ***5 a artiklan 5 kohdan c alakohdassa tarkoitetun luottavien osapuolten tunnistamisen ja todentamisen***.

8. Jos luottavat osapuolet aikovat luottaa eurooppalaisiin digitaalisen identiteetin lompakoihin, niiden on tunnistauduttava käyttäjälle.

9. Luottavat osapuolet vastaavat sellaisen menettelyn toteuttamisesta, jolla todennetaan ***ja validoidaan*** henkilön tunnistetiedot ja sähköiset attribuuttitodistukset, joita ***pyydetään*** eurooppalaisista digitaalisen identiteetin lompakoista. ***Luottavat osapuolet eivät saa kieltää pseudonyymien käyttöä, jos unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä ei edellytetä käyttäjän tunnistamista.***

10. Luottavien osapuolten puolesta toimivia välittäjiä on pidettävä luottavina osapuolina, eivätkä ne saa tallentaa tietoja transaktion sisällöstä.

11. Komissio vahvistaa ***viimeistään ... päivänä ...kuuta ...*** [kuusi kuukautta tämän ***muutos***asetuksen voimaantulopäivästä] tekniset eritelmät ja menettelyt tämän artiklan ***2, 5 ja 6–9*** kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia varten antamalla ***5 a artiklan 23 kohdassa tarkoitettuja*** täytäntöönpanosäädöksiä eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden toteuttamisesta. ***Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.***

5 c artikla

Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden sertifiointi

1. Jäsenvaltioiden nimeämien vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten ***on sertifioitava se, että eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot ja sähköisen tunnistamisen järjestelmä, jonka puitteissa niitä tarjotaan, ovat 5 a artiklan 4, 5 ja 8 kohdassa säädettyjen vaatimusten, 5 a artiklan 14 kohdassa säädetyn loogista erillään pitoa koskevan vaatimuksen ja tarvittaessa 5 a artiklan 24 kohdassa tarkoitettujen standardien ja teknisten eritelmien mukaisia***.

2. ***Sen sertifiointi, ovatko eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot tai niiden osat tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen kyberturvallisuuden kannalta merkityksellisten vaatimusten mukaisia, on suoritettava niiden eurooppalaisten kyberturvallisuuden sertifiointijärjestelmien mukaisesti, jotka on hyväksytty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/881** nojalla ja joita tarkoitetaan tämän artiklan 6 kohdassa tarkoitetuissa täytäntöönpanosäädöksissä.***

3. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen sellaisten vaatimusten osalta, jotka eivät ole merkityksellisiä kyberturvallisuuden kannalta, ja tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen sellaisten vaatimusten osalta, jotka ovat merkityksellisiä kyberturvallisuuden kannalta, siltä osin kuin tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetut kyberturvallisuuden sertifiointijärjestelmät eivät kata kyseisiä kyberturvallisuusvaatimuksia tai kattavat ne vain osittain, jäsenvaltioiden on luotava myös kyseisiä vaatimuksia varten kansallisia sertifiointijärjestelmiä, jotka noudattavat tämän artiklan 6 kohdassa tarkoitetuissa täytäntöönpanosäädöksissä vahvistettuja vaatimuksia. Jäsenvaltioiden on toimitettava luonnoksensa kansallisiksi sertifiointijärjestelmiksi 46 e artiklan 1 kohdan nojalla perustetulle eurooppalaiselle digitaalisen identiteetin yhteistyöryhmälle, jäljempänä 'yhteistyöryhmä'. Yhteistyöryhmä voi antaa lausuntoja ja suosituksia.

4. Edellä olevan 1 kohdan mukainen sertifiointi on voimassa enintään viisi vuotta edellyttäen, että haavoittuvuusarviointi tehdään joka toinen vuosi. Jos haavoittuvuus havaitaan eikä sitä korjata kohtuullisessa ajassa, sertifiointi peruutetaan.

5. Henkilötietojen käsittelytoimiin liittyvien tämän asetuksen 5 a artiklassa vahvistettujen vaatimusten noudattaminen voidaan sertifioida asetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti.

6. Komissio vahvistaa ***viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [***kuusi kuukautta tämän ***muutos***asetuksen ***voimaantulopäivästä] luettelon viitestandardeista ja tarvittaessa eritelmät ja menettelyt tämän artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa*** tarkoitettua eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden sertifiointia varten antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. ***Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.***

▌7. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle 1 kohdassa tarkoitettujen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten nimet ja osoitteet. Komissio asettaa nämä tiedot kaikkien jäsenvaltioiden saataville.

8. Siirretään komissiolle valta antaa ▌47 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä ***tämän artiklan 1 kohdassa*** tarkoitetuille nimetyille ***vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksille*** asetettavista erityisvaatimuksista.

5 d artikla

Sertifioitujen eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden luettelon julkaiseminen

1. Jäsenvaltioiden on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava komissiolle ***ja 46 e artiklan 1 kohdalla perustetulle yhteistyöryhmälle*** eurooppalaisista digitaalisen identiteetin lompakoista, jotka on ***tarjottu*** 5 a artiklan mukaisesti ja jotka ovat 5 c artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen ***vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten*** sertifioimia. Niiden on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava komissiolle ***ja 46 e artiklan 1 kohdalla perustetulle yhteistyöryhmälle***, jos sertifiointi peruutetaan, ***ja esitettävä peruuttamisen syyt.***

2. Sanotun kuitenkaan rajoittamatta 5 a artiklan 18 kohdan soveltamista, tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin jäsenvaltioiden toimittamiin tietoihin on sisällyttävä vähintään

a) sertifioidun eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon sertifikaatti ja sertifioinnin arviointiraportti;

b) kuvaus sähköisen tunnistamisen järjestelmästä, jonka puitteissa eurooppalainen digitaalisen identiteetin lompakko tarjotaan;

c) sovellettava valvontajärjestelmä ja tiedot vastuujärjestelmästä sen osapuolen osalta, joka vastaa eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon tarjoamisesta;

d) sähköisen tunnistamisen järjestelmästä vastaava viranomainen tai vastaavat viranomaiset;

e) keskeyttämis- tai peruuttamisjärjestelyt, kun on kyse sähköisen tunnistamisen järjestelmästä tai todentamisesta taikka asianomaisista osista, joiden turvallisuus on vaarantunut.

3. Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti saamiensa tietojen perusteella komissio laatii luettelon sertifioiduista eurooppalaisista digitaalisen identiteetin lompakoista, julkaisee ***sen Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ylläpitää sitä koneellisesti luettavassa muodossa.***

4. Jäsenvaltio voi toimittaa komissiolle pyynnön poistaa eurooppalainen digitaalisen identiteetin lompakko ja sähköisen tunnistamisen järjestelmä, jonka puitteissa sitä tarjotaan, 3 kohdassa tarkoitetusta luettelosta.

5. Jos 1 kohdan mukaisesti toimitettuihin tietoihin tehdään muutoksia, jäsenvaltion on toimitettava komissiolle ajantasaiset tiedot.

6. Komissio pitää 3 kohdassa tarkoitetun luettelon ajan tasalla julkaisemalla vastaavat muutokset luetteloon ***Euroopan unionin virallisessa lehdessä*** kuukauden kuluessa 4 kohdan mukaisen pyynnön tai 5 kohdan mukaisten ajantasaisten tietojen vastaanottamisesta.

7. Komissio vahvistaa ***viimeistään ... päivänä ...kuuta ...*** [kuusi kuukautta tämän ***muutos***asetuksen ***voimaantulopäivästä***] muotoseikat ja menettelyt, joita sovelletaan tämän artiklan 1, 4 ***ja 5*** kohdan soveltamiseksi, antamalla ***5 a artiklan 23 kohdassa tarkoitettuja*** täytäntöönpanosäädöksiä eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden toteuttamisesta. ***Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.***

5 e artikla

Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden tietoturvaloukkaus

1. Jos 5 a artiklan mukaisesti tarjottuihin eurooppalaisiin digitaalisen identiteetin lompakoihin, 5 a artiklan 8 kohdassa tarkoitettuihin validointimekanismeihin tai sähköisen tunnistamisen järjestelmään, jonka puitteissa eurooppalaisia digitaalisen identiteetin lompakoita tarjotaan, kohdistuu tietoturvaloukkaus tai jos niiden turvallisuus on osittain vaarantunut tavalla, joka vaikuttaa niiden luotettavuuteen tai muiden eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden luotettavuuteen, jäsenvaltion, joka on tarjonnut kyseiset eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot, on ilman aiheetonta viivytystä keskeytettävä kyseisten eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden tarjoaminen ja käyttö.

Jos se on perusteltua ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun tietoturvaloukkauksen tai vaarantumisen vakavuuden vuoksi, jäsenvaltion on ilman aiheetonta viivytystä poistettava kyseiset eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot käytöstä.

Jäsenvaltion on ilmoitettava asiasta asianomaisille käyttäjille, 46 c artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetyille keskitetyille yhteyspisteille, luottaville osapuolille ja komissiolle.

2. Jos tämän artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua tietoturvaloukkausta tai vaarantumista ei korjata kolmen kuukauden kuluessa keskeyttämisestä, jäsenvaltion, joka on tarjonnut kyseiset eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot, on poistettava kyseiset eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot käytöstä ja kumottava niiden voimassaolo. Jäsenvaltion on ilmoitettava käytöstä poistamisesta asianomaisille käyttäjille, 46 c artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetyille keskitetyille yhteyspisteille, luottaville osapuolille ja komissiolle.

3. Kun tämän artiklan ***1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu tietoturvaloukkaus tai vaarantuminen on korjattu, tarjoamisesta vastaavan jäsenvaltion on aloitettava uudelleen eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden tarjoaminen ja käyttö sekä ilmoitettava asiasta asianomaisille käyttäjille ja luottaville osapuolille, 46 c artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetyille keskitetyille yhteyspisteille ja komissiolle ilman aiheetonta viivytystä.***

4. Komissio julkaisee Euroopan unionin virallisessa lehdessä vastaavat muutokset 5 d artiklassa tarkoitettuun luetteloon ilman aiheetonta viivytystä.

5. Komissio vahvistaa viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kuusi kuukautta tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä] luettelon viitestandardeista ja tarvittaessa eritelmät ja menettelyt tämän artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä varten antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

5 f artikla

Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden rajatylittävä käyttö

1. Kun jäsenvaltio edellyttää sähköistä tunnistamista ja todentamista julkisen sektorin elimen tarjoaman verkkopalvelun käyttämiseksi, sen on hyväksyttävä myös tämän asetuksen mukaisesti tarjotut eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot.

2. Jos unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä edellytetään, että yksityiset luottavat osapuolet, jotka tarjoavat palveluja, lukuun ottamatta komission suosituksen 2003/361/EY liitteessä olevassa 2 artiklassa määriteltyjä mikroyrityksiä ja pieniä yrityksiä, käyttävät käyttäjän vahvaa todentamista verkossa tapahtuvaa tunnistamista varten, tai jos sopimusvelvoitteissa edellytetään käyttäjän vahvaa todentamista muun muassa liikenteen, energian, pankki- ja rahoituspalvelujen, sosiaaliturvan, terveydenhuollon, juomaveden, postipalvelujen, digitaalisen infrastruktuurin, koulutuksen tai televiestinnän aloilla, kyseisten yksityisten luottavien osapuolten on viimeistään 36 kuukauden kuluttua 5 a artiklan 23 kohdassa ja 5 c artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten voimaantulopäivästä ja ainoastaan käyttäjän vapaaehtoisesta pyynnöstä hyväksyttävä myös tämän asetuksen mukaisesti tarjotut eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot.***

*3. Jos Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2065**** 33 artiklassa tarkoitettujen erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajat vaativat käyttäjien todentamista verkkopalveluihin pääsyä varten, niiden on hyväksyttävä myös tämän asetuksen mukaisesti tarjottujen eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden käyttö käyttäjän todentamista varten ainoastaan käyttäjän vapaaehtoisesta pyynnöstä ja niiden vähimmäistietojen osalta, jotka ovat tarpeen sen verkkopalvelun käyttämiseksi, jota varten todentamista pyydetään, ja helpotettava tällaista käyttöä.*

4. Komissio helpottaa yhdessä jäsenvaltioiden kanssa käytännesääntöjen laatimista tiiviissä yhteistyössä kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien, mukaan lukien kansalaisyhteiskunta, kanssa, jotta voidaan edistää tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden laajaa saatavuutta ja käytettävyyttä sekä kannustaa palveluntarjoajia saattamaan käytännesääntöjen kehittäminen päätökseen.

5. Komissio arvioi 24 kuukauden kuluessa eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden käyttöönotosta eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden kysyntää, saatavuutta ja käytettävyyttä, käyttäen arviointiperusteina muun muassa käyttöönoton laajuutta käyttäjien keskuudessa, palveluntarjoajien rajatylittävää läsnäoloa, teknologian kehitystä, käyttötapojen kehittymistä ja kulutuskysyntää.

---

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/882, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista (EUVL L 151, 7.6.2019, s. 70).

** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/881, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto ENISAsta ja tieto- ja viestintätekniikan kyberturvallisuussertifioinnista sekä asetuksen (EU) N:o 526/2013 kumoamisesta (kyberturvallisuusasetus) (EUVL L 151, 7.6.2019, s. 15).

*** Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

**** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2065, annettu 19 päivänä lokakuuta 2022, digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös) (EUVL L 277, 27.10.2022, s. 1).”;

6) lisätään ennen 6 artiklaa otsikko seuraavasti:

”2 JAKSO
SÄHKÖISEN TUNNISTAMISEN JÄRJESTELMÄT”;

▌

7) korvataan 7 artiklan g alakohta seuraavasti:

”***g) ilmoittava jäsenvaltio toimittaa vähintään kuusi kuukautta ennen 9 artiklan 1 kohdan mukaista ilmoittamista muille jäsenvaltioille 12 artiklan 5 kohdan soveltamiseksi kuvauksen kyseisestä järjestelmästä niiden menettelytapojen mukaisesti, jotka vahvistetaan 12 artiklan 6 kohdan mukaisesti annetuissa täytäntöönpanosäädöksissä;”;***

8) korvataan 8 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”***3 Ottaen huomioon asianmukaiset kansainväliset standardit ja jollei 2 kohdasta muuta johdu, komissio vahvistaa viimeistään 18 päivänä syyskuuta 2015 tekniset vähimmäiseritelmät, -standardit ja -menettelyt, joiden perusteella täsmennetään matala, korotettu ja korkea varmuustaso sähköisen tunnistamisen menetelmiä varten, antamalla täytäntöönpanosäädöksiä.”***;

9) korvataan 9 artiklan 2 ja 3 kohta seuraavasti:

”2. Komissio julkaisee ***ilman aiheetonta viivytystä*** *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* luettelon 1 kohdan nojalla ilmoitetuista sähköisen tunnistamisen järjestelmistä yhdessä niitä koskevien perustietojen kanssa.

3. Komissio julkaisee *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* muutokset 2 kohdassa tarkoitettuun luetteloon kuukauden kuluessa asiaa koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta.”;

10) korvataan 10 artiklan otsikko seuraavasti:

”Sähköisen tunnistamisen järjestelmien tietoturvaloukkaus”;

11) lisätään ▌ artikla seuraavasti:

”11 a artikla

Rajatylittävä henkilöllisyyden linkittäminen

1. ***Toimiessaan luottavina osapuolina rajatylittävissä palveluissa jäsenvaltioiden on varmistettava, että sellaisten luonnollisten henkilöiden henkilöllisyys, jotka käyttävät ilmoitettuja sähköisen tunnistamisen menetelmiä tai eurooppalaisia digitaalisen identiteetin lompakoita, voidaan linkittää yksiselitteisesti.***

▌

2. Jäsenvaltioiden on vahvistettava teknisiä ja organisatorisia toimenpiteitä, joilla varmistetaan henkilöllisyyden linkittämiseen käytettävien henkilötietojen korkeatasoinen suoja ja estetään käyttäjien profilointi.

3. ***Komissio vahvistaa viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kuusi kuukautta tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä] luettelon viitestandardeista ja tarvittaessa eritelmät ja menettelyt tämän artiklan 1 ▌ kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia varten antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.";***

▌

12) muutetaan 12 artikla seuraavasti:

a) korvataan otsikko seuraavasti:

"Yhteentoimivuus";

b) muutetaan 3 kohta seuraavasti:

i) ***korvataan c alakohta seuraavasti:***

"***c) sillä helpotetaan sisäänrakennetun yksityisyyden suojan ja tietoturvan soveltamista;";***

ii) kumotaan ***d alakohta;***

▌

c) korvataan 4 kohdan d alakohta seuraavasti:

”d) viittauksesta henkilön tunnistetietojen vähimmäismäärään, ***jota tarvitaan tunnistamaan yksilöivästi luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö taikka sellainen luonnollinen henkilö, joka edustaa toista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, ja joka on saatavilla sähköisen tunnistamisen järjestelmistä;”;***

d) korvataan 5 ja 6 kohta seuraavasti:

”5. Jäsenvaltioiden on toteutettava vertaisarviointeja sähköisen tunnistamisen järjestelmistä, jotka kuuluvat tämän asetuksen soveltamisalaan ja joista on ilmoitettava 9 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti.

6. Antamalla täytäntöönpanosäädöksiä komissio vahvistaa viimeistään 18 päivänä maaliskuuta 2025 tarvittavat menettelytavat tämän artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja vertaisarviointeja varten, jotta voidaan edistää luottamuksen ja turvallisuuden korkeaa tasoa, joka on oikeassa suhteessa riskin suuruuteen. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.”;

e) poistetaan 7 kohta;

f) korvataan 8 kohta seuraavasti:

”8. Jollei tämän artiklan 3 kohdassa säädetyistä perusteista muuta johdu ja ottaen huomioon jäsenvaltioiden välisen yhteistyön tulokset, komissio antaa viimeistään 18 päivänä syyskuuta 2025 täytäntöönpanosäädöksiä tämän artiklan 4 kohdassa säädetystä yhteentoimivuuskehyksestä yhdenmukaisten edellytysten asettamiseksi tämän artiklan 1 kohdan mukaisen vaatimuksen täytäntöönpanolle. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.”;

13) lisätään II lukuun artiklat seuraavasti:

”12 a artikla

Sähköisen tunnistamisen järjestelmien sertifiointi

1. Jäsenvaltioiden nimeämien ***vaatimustenmukaisuuden arviointi***laitosten on sertifioitava ***ilmoitettavien*** ▌ sähköisen tunnistamisen järjestelmien vaatimustenmukaisuus ***tässä asetuksessa säädettyjen kyberturvallisuusvaatimusten kanssa, mukaan lukien 8 artiklan 2 kohdassa säädetyt kyberturvallisuuden kannalta merkitykselliset vaatimukset, jotka koskevat sähköisen tunnistamisen järjestelmien varmuustasoja***.

2. ***Tämän artiklan 1 kohdan mukainen sertifiointi on tehtävä*** asetuksen (EU) 2019/881 mukaisen asiaankuuluvan ▌ kyberturvallisuuden sertifiointijärjestelmän ▌ ***tai sen osien mukaisesti siltä osin kuin kyberturvallisuussertifikaatti tai sen osat kattavat kyseiset kyberturvallisuusvaatimukset***.

3. Edellä olevan 1 kohdan mukainen sertifiointi on voimassa enintään viisi vuotta edellyttäen, että haavoittuvuusarviointi tehdään joka toinen vuosi. Jos haavoittuvuus havaitaan eikä sitä korjata kolmen kuukauden kuluessa havaitsemisesta, sertifiointi peruutetaan.

4. Sen estämättä, mitä 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat kyseisen kohdan mukaisesti pyytää ilmoittavalta jäsenvaltiolta lisätietoja sertifioiduista sähköisen tunnistamisen järjestelmistä tai niiden osista.

5. Jäljempänä ***12 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua sähköisen tunnistamisen järjestelmien vertaisarviointia ei sovelleta tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti sertifioituihin sähköisen tunnistamisen järjestelmiin tai niiden osiin. Jäsenvaltiot voivat käyttää asiaankuuluvien sertifiointijärjestelmien tai niiden osien mukaisesti myönnettyä sertifikaattia tai vaatimustenmukaisuusilmoitusta osoittaakseen, että tällaiset järjestelmät ovat 8 artiklan 2 kohdassa säädettyjen sähköisen tunnistamisen järjestelmien varmuustasoa koskevien, muiden kuin kyberturvallisuuteen liittyvien vaatimusten mukaisia.***

6. Jäsenvaltioiden on ***ilmoitettava*** komissiolle ▌ 1 kohdassa tarkoitettujen ***vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten*** nimet ja osoitteet. Komissio asettaa nämä tiedot ***kaikkien*** jäsenvaltioiden saataville.

12 b artikla

Pääsy laitteisto- ja ohjelmisto-ominaisuuksiin

Jos eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden tarjoajat ja ilmoitettujen sähköisen tunnistamisen menetelmien myöntäjät, jotka toimivat kaupallisessa tai ammatillisessa ominaisuudessa ja käyttävät Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/1925* 2 artiklan 2 kohdassa määriteltyjä ydinalustapalveluja eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon palvelujen ja sähköisen tunnistamisen menetelmien loppukäyttäjille tarjoamista varten tai tarjoamisen aikana, ovat mainitun asetuksen 2 artiklan 21 kohdan mukaisia yrityskäyttäjiä, portinvartijoiden on erityisesti mahdollistettava niiden tehokas yhteentoimivuus saman käyttöjärjestelmän tai laitteisto- tai ohjelmisto-ominaisuuksien kanssa ja pääsy niihin yhteentoimivuuden varmistamiseksi. Tällainen tehokas yhteentoimivuus ja pääsy on sallittava maksutta riippumatta siitä, ovatko laitteisto- tai ohjelmisto-ominaisuudet osa käyttöjärjestelmää, sellaisena kuin ne ovat kyseisen portinvartijan saatavilla tai sellaisena kuin se niitä käyttää tarjotessaan tällaisia palveluja asetuksen (EU) 2022/1925 6 artiklan 7 kohdassa tarkoitetulla tavalla. Tämä artikla ei rajoita tämän asetuksen 5 a artiklan 14 kohdan soveltamista.

**** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/1925, annettu 14 päivänä syyskuuta 2022, kilpailullisista ja oikeudenmukaisista markkinoista digitaalialalla ja direktiivien (EU) 2019/1937 ja (EU) 2020/1828 muuttamisesta (digimarkkinasäädös) (EUVL L 265, 12.10.2022, s. 1).";***

▌

14) korvataan 13 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. ▌ Sen estämättä, mitä tämän artiklan 2 kohdassa säädetään, ***ja rajoittamatta asetuksen (EU) 2016/679 soveltamista,*** luottamuspalvelun tarjoajat ovat vastuussa luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle tahallaan tai tuottamuksesta aiheutetusta vahingosta, joka johtuu tämän asetuksen mukaisten velvoitteiden noudattamatta jättämisestä***. Jokaisella luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä, jolle on aiheutunut aineellista tai aineetonta vahinkoa siitä, että luottamuspalvelun tarjoaja on rikkonut tätä asetusta, on oikeus hakea korvausta unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti***. ▌

Ei-hyväksytyn luottamuspalvelujen tarjoajan tahallisuutta tai tuottamuksellisuutta koskeva todistustaakka on luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä, joka hakee korvausta ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta vahingosta.

Hyväksytyn luottamuspalvelun tarjoajan oletetaan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun vahingon osalta toimineen tahallaan tai tuottamuksesta, ellei kyseinen hyväksytty luottamuspalvelun tarjoaja toisin osoita.”;

15) korvataan 14, 15 ja 16 artikla seuraavasti:

”14 artikla

Kansainväliset näkökohdat

1. ***Kolmanteen maahan sijoittautuneiden luottamuspalvelun tarjoajien tai kansainvälisten järjestöjen tarjoamat luottamuspalvelut on tunnustettava oikeusvaikutuksiltaan vastaaviksi kuin unionin alueelle sijoittautuneiden hyväksyttyjen luottamuspalvelun tarjoajien tarjoamat hyväksytyt luottamuspalvelut, jos kolmannesta maasta tai kansainvälisestä järjestöstä lähtöisin olevat luottamuspalvelut tunnustetaan täytäntöönpanosäädöksessä tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan mukaisesti unionin ja kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön välillä tehdyssä sopimuksessa.***

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

2. ***Edellä 1 kohdassa tarkoitetuilla täytäntöönpanosäädöksillä ja sopimuksella on varmistettava, että kyseisessä kolmannessa maassa toimivat luottamuspalvelun tarjoajat tai kansainväliset järjestöt ja niiden tarjoamat luottamuspalvelut täyttävät unionin alueelle sijoittautuneisiin hyväksyttyihin luottamuspalvelun tarjoajiin ja niiden tarjoamiin hyväksyttyihin luottamuspalveluihin sovellettavat vaatimukset. Kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen on erityisesti laadittava ja julkaistava luotettu luettelo tunnustetuista luottamuspalvelun tarjoajista ja ylläpidettävä sitä***.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuilla sopimuksilla on varmistettava, että unionin alueelle sijoittautuneiden hyväksyttyjen luottamuspalvelun tarjoajien tarjoamat hyväksytyt luottamuspalvelut tunnustetaan oikeusvaikutuksiltaan vastaaviksi kuin sellaisessa kolmannessa maassa toimivien luottamuspalvelun tarjoajien tai sellaisen kansainvälisen järjestön, jonka kanssa sopimus tehdään, tarjoamat luottamuspalvelut.

15 artikla

Esteettömyys vammaisten ***ja erityistarpeisten*** henkilöiden näkökulmasta

Sähköisen tunnistamisen menetelmät, luottamuspalvelut ja loppukäyttäjätuotteet, joita käytetään kyseisten palvelujen tarjoamisessa, on tarjottava ***saataville selkeällä ja ymmärrettävällä kielellä vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen ja*** direktiivin ***(EU) 2019/882 esteettömyysvaatimusten mukaisesti, mikä hyödyttää myös toimintarajoitteisia henkilöitä, kuten ikääntyneitä henkilöitä, ja henkilöitä, joilla on rajalliset mahdollisuudet käyttää digitaaliteknologiaa***.

16 artikla

Seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä säännöistä, jotka koskevat tämän asetuksen rikkomiseen sovellettavia seuraamuksia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan parlamentin ja direktiivin (EU) 2022/2555* 31 artiklan soveltamista. Kyseisten seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos hyväksytyt ja ei-hyväksytyt luottamuspalvelun tarjoajat rikkovat tätä asetusta, niille määrätään hallinnollinen sakko, jonka enimmäismäärä on vähintään

a) 5 000 000 euroa, jos luottamuspalvelun tarjoaja on luonnollinen henkilö; tai

b) 5 000 000 euroa tai yksi prosentti sen yrityksen maailmanlaajuisesta vuotuisesta kokonaisliikevaihdosta, johon luottamuspalvelun tarjoaja kuului rikkomisvuotta edeltävänä tilikautena, sen mukaan, kumpi näistä määristä on suurempi, jos luottamuspalvelun tarjoaja on oikeushenkilö.

3. Jäsenvaltion oikeusjärjestelmästä riippuen hallinnollisia sakkoja koskevia sääntöjä voidaan soveltaa siten, että sakkojen määräämistä ehdottava toimivaltainen valvontaelin ja määräämisestä vastaavat toimivaltaiset kansalliset tuomioistuimet. Tällaisten sääntöjen soveltamisella kyseisissä jäsenvaltioissa on varmistettava, että kyseiset oikeussuojakeinot ovat tehokkaita ja niillä on vastaava vaikutus kuin valvontaviranomaisten suoraan määräämillä hallinnollisilla sakoilla.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2555, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi kaikkialla unionissa, asetuksen (EU) N:o 910/2014 ja direktiivin (EU) 2018/1972 muuttamisesta sekä direktiivin (EU) 2016/1148 kumoamisesta (NIS 2 -direktiivi) (EUVL L 333, 27.12.2022, s. 80).”;

16) korvataan III luvun 2 jakson otsikko seuraavasti:

”Ei-hyväksytyt luottamuspalvelut”;

17) ***kumotaan 17 ja 18 artikla;***

18) lisätään III luvun 2 jaksoon artikla seuraavasti:

”19 a artikla

Ei-hyväksyttyjä luottamuspalvelun tarjoajia koskevat vaatimukset

1. Ei-hyväksyttyjä luottamuspalveluja tarjoavan ei-hyväksytyn luottamuspalvelun tarjoajan on

a) *noudatettava asianmukaisia toimintaperiaatteita ja toteutettava ei-hyväksyttyjen luottamuspalvelujen tarjoamiseen kohdistuvien oikeudellisten, liiketoiminnallisten, operatiivisten ja muiden suorien tai välillisten riskien hallitsemiseksi vastaavat toimenpiteet, joihin on sen estämättä, mitä direktiivin (EU) 2022/2555 21 artiklassa säädetään, sisällyttävä vähintään seuraavia koskevat toimenpiteet:*

i) luottamuspalveluun rekisteröityminen ja käyttösuhteen aloittamismenettelyt;

ii) luottamuspalvelujen tarjoamiseen tarvittavat menettelylliset tai hallinnolliset tarkastukset;

iii) luottamuspalvelujen hallinnointi ja toteuttaminen;

b) ilmoitettava valvontaelimelle, tunnistettavissa oleville asianomaisille henkilöille, yleisölle, jos se on yleisen edun mukaista, ja tarvittaessa muille asiaankuuluville toimivaltaisille viranomaisille ilman aiheetonta viivytystä ja joka tapauksessa viimeistään 24 tunnin kuluttua siitä, kun ne ovat tulleet asiasta tietoisiksi, kaikista tietoturvaloukkauksista tai palvelujen tarjoamisen tai a alakohdan i, ii ja iii alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden häiriöistä, joilla on merkittävä vaikutus tarjottuun luottamuspalveluun tai siinä säilytettyihin henkilötietoihin.

2. Komissio vahvistaa viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [12 kuukautta tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä] luettelon viitestandardeista ja tarvittaessa tämän artiklan 1 kohdan a alakohtaa koskevat eritelmät ja menettelyt antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. Jos näitä standardeja, teknisiä eritelmiä ja menettelyjä noudatetaan, tässä artiklassa säädettyjen vaatimusten katsotaan täyttyvän. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.";

19) muutetaan 20 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen on tarkastettava hyväksytyt luottamuspalvelun tarjoajat vähintään 24 kuukauden välein niiden omalla kustannuksella. Tarkastuksen on vahvistettava, että hyväksytyt luottamuspalvelun tarjoajat ja niiden tarjoamat hyväksytyt luottamuspalvelut täyttävät tässä asetuksessa ja direktiivin (EU) ***2022/2555 21*** artiklassa säädetyt vaatimukset. Hyväksyttyjen luottamuspalvelun tarjoajien on toimitettava tarkastuksen perusteella laadittava vaatimustenmukaisuuden arviointikertomus valvontaelimelle kolmen työpäivän kuluessa sen vastaanottamisesta.”;

b) lisätään kohdat seuraavasti:

”1 a. Hyväksyttyjen luottamuspalvelun tarjoajien on ilmoitettava valvontaelimelle viimeistään kuukautta etukäteen suunnitelluista tarkastuksista ja sallittava pyynnöstä valvontaelimen osallistuminen tarkkailijana.

1 b. Jäsenvaltioiden on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava komissiolle 1 kohdassa tarkoitettujen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten nimet, osoitteet ja akkreditointitiedot ja niiden mahdolliset myöhemmät muutokset. Komissio asettaa nämä tiedot kaikkien jäsenvaltioiden saataville.";

c) korvataan 2, 3 ja 4 kohta seuraavasti:

"2. Valvontaelin voi milloin tahansa tehdä hyväksytyille luottamuspalvelun tarjoajille tarkastuksia tai pyytää vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosta suorittamaan hyväksyttyjä luottamuspalvelun tarjoajia koskevan vaatimustenmukaisuuden arvioinnin näiden hyväksyttyjen luottamuspalvelun tarjoajien kustannuksella sen vahvistamiseksi, että ne ja niiden tarjoamat hyväksytyt luottamuspalvelut täyttävät tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista. Jos näyttää siltä, että henkilötietojen suojaan liittyviä sääntöjä on rikottu, valvontaelimen on ***ilman aiheetonta viivytystä*** ilmoitettava siitä asetuksen (EU) 2016/679 51 artiklan nojalla perustetuille ***toimivaltaisille*** valvontaviranomaisille. ▌

3. Jos hyväksytty luottamuspalvelun tarjoaja ei täytä jotain tässä asetuksessa säädetyistä vaatimuksista, valvontaelimen on vaadittava sitä korjaamaan asia tarvittaessa tietyn määräajan kuluessa.

Jos kyseinen palveluntarjoaja ei korjaa asiaa tai tapauksen mukaan ei tee sitä valvontaelimen asettamassa määräajassa, valvontaelimen ***on, kun se on perusteltua*** erityisesti laiminlyönnin laajuuden, keston ja seurausten perusteella, peruttava kyseisen palveluntarjoajan tai sen tarjoaman ***kyseessä olevan palvelun*** hyväksytty asema ▌.

3 a. Jos direktiivin (EU) 2022/2555 8 artiklan 1 kohdan nojalla nimetyt tai perustetut toimivaltaiset viranomaiset ilmoittavat valvontaelimelle, että hyväksytty luottamuspalvelun tarjoaja ei täytä jotain kyseisen direktiivin 21 artiklassa säädetyistä vaatimuksista, valvontaelimen on, kun se on perusteltua erityisesti laiminlyönnin laajuuden, keston ja seurausten perusteella, peruttava kyseisen palveluntarjoajan tai sen tarjoaman kyseessä olevan palvelun hyväksytty asema.

3 b. Jos asetuksen (EU) 2016/679 51 artiklan nojalla perustetut valvontaviranomaiset ilmoittavat valvontaelimelle, että hyväksytty luottamuspalvelun tarjoaja ei täytä jotain kyseisessä asetuksessa säädetyistä vaatimuksista, valvontaelimen on, kun se on perusteltua erityisesti laiminlyönnin laajuuden, keston ja seurausten perusteella, peruttava kyseisen palveluntarjoajan tai sen tarjoaman kyseessä olevan palvelun hyväksytty asema.

3 c. Valvontaelimen on ilmoitettava hyväksytylle luottamuspalvelun tarjoajalle sen hyväksytyn aseman tai kyseessä olevan palvelun hyväksytyn aseman perumisesta. Valvontaelimen on ilmoitettava asiasta tämän asetuksen 22 artiklan 3 kohdan mukaisesti ilmoitetulle elimelle kyseisen artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen luotettujen luetteloiden päivittämiseksi ja direktiivin (EU) 2022/2555 8 artiklan 1 kohdan nojalla nimetylle tai perustetulle toimivaltaiselle viranomaiselle.

4. Komissio vahvistaa ***viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [***12 kuukautta tämän ***muutos***asetuksen ***voimaantulopäivästä]*** täytäntöönpanosäädöksin ***luettelon viite***standardeista ***ja tarvittaessa eritelmät ja menettelyt*** seuraavia varten ▌ :

a) 1 kohdassa tarkoitettu vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten akkreditointi ja vaatimustenmukaisuuden arviointikertomus;

b) tarkastusvaatimukset, joiden mukaisesti vaatimustenmukaisuuden arviointilaitokset suorittavat 1 kohdassa tarkoitetun hyväksyttyjen luottamuspalvelun tarjoajien vaatimustenmukaisuuden arvioinnin, ***mukaan lukien yhdistetyn arvioinnin*** ▌ ;

c) vaatimustenmukaisuuden arviointijärjestelmät, joiden mukaisesti vaatimustenmukaisuuden arviointilaitokset suorittavat hyväksyttyjen luottamuspalvelujen tarjoajien vaatimustenmukaisuuden arvioinnin ja antavat 1 kohdassa tarkoitetun ▌ raportin.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.”;

20) muutetaan 21 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 ja 2 kohta seuraavasti:

”1. Jos luottamuspalvelun tarjoajat aikovat aloittaa hyväksytyn luottamuspalvelun tarjoamisen, niiden on ilmoitettava valvontaelimelle aikeestaan ja yhdessä sen kanssa vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen antama vaatimustenmukaisuuden arviointiraportti, jossa vahvistetaan tässä asetuksessa ja direktiivin (EU) 2022/2555 21 artiklassa säädettyjen vaatimusten täyttyminen.

2. Valvontaelimen on tarkastettava, täyttävätkö luottamuspalvelun tarjoaja ja sen tarjoamat luottamuspalvelut tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset ja erityisesti hyväksyttyjä luottamuspalvelun tarjoajia ja niiden tarjoamia hyväksyttyjä luottamuspalveluja koskevat vaatimukset.

Sen tarkastamiseksi, että luottamuspalvelun tarjoaja noudattaa ***direktiivin (EU) 2022/2555 21*** artiklassa säädettyjä vaatimuksia, valvontaelimen on pyydettävä kyseisen ***direktiivin*** 8 artiklan 1 kohdan nojalla nimettyjä tai perustettuja toimivaltaisia viranomaisia toteuttamaan tältä osin valvontatoimia ja toimittamaan tiedot toimien tuloksista ***ilman aiheetonta viivytystä ja joka tapauksessa kahden kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta***. ***Jos tarkastusta ei saada päätökseen kahden kuukauden kuluessa ilmoituksesta, kyseisten toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava asiasta valvontaelimelle ja yksilöitävä viivästyksen syyt ja ajanjakso, jonka aikana tarkastus on määrä saada päätökseen***.

Jos valvontaelin katsoo, että luottamuspalvelun tarjoaja ja sen tarjoamat luottamuspalvelut täyttävät ***tässä asetuksessa säädetyt*** vaatimukset, valvontaelimen on myönnettävä luottamuspalvelun tarjoajalle ja sen tarjoamille luottamuspalveluille hyväksytty asema sekä ilmoitettava asiasta 22 artiklan 3 kohdassa tarkoitetulle elimelle 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen luotettujen luetteloiden ajan tasalle saattamista varten viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän artiklan 1 kohdan mukaisesta ilmoituksesta.

Jos tarkastusta ei saada päätökseen kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksesta, valvontaelimen on ilmoitettava asiasta luottamuspalvelun tarjoajalle ja yksilöitävä viivästyksen syyt ja ajanjakso, jonka aikana tarkastus on määrä saada päätökseen.”;

b) korvataan 4 kohta seuraavasti:

”4. Komissio vahvistaa ***viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [***12 kuukautta tämän ***muutos***asetuksen ***voimaantulopäivästä]*** tämän artiklan 1 ja 2 kohdan soveltamiseksi tehtäviin ilmoituksiin ja tarkastuksiin liittyvät muotoseikat ja menettelyt antamalla täytäntöönpanosäädöksiä ▌. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.***”;***

▌

21) muutetaan 24 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. ▌ Kun hyväksytty luottamuspalvelun tarjoaja myöntää hyväksytyn varmenteen tai hyväksytyn sähköisen attribuuttitodistuksen, ▌ sen on tarkastettava sen luonnollisen tai oikeushenkilön henkilöllisyys ja mahdolliset muut attribuutit, jolle hyväksytty varmenne tai hyväksytty sähköinen ***attribuutti***todistus myönnetään. ▌

1 a. Hyväksytyn luottamuspalvelun tarjoajan on ***tarkastettava*** 1 kohdassa tarkoitettu ***henkilöllisyys asianmukaisin keinoin*** joko suoraan tai kolmannen osapuolen avulla ***perustuen tarvittaessa johonkin seuraavista menetelmistä tai niiden yhdistelmään 1 c kohdassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten mukaisesti***:

a) käyttäen ***eurooppalaista digitaalisen identiteetin lompakkoa*** tai ilmoitettua sähköisen tunnistamisen menetelmää, joka täyttää 8 artiklassa säädetyt korkeaa varmuus***tasoa*** koskevat vaatimukset;

b) käyttäen a, c tai d alakohdan mukaisesti myönnettyä hyväksytyn sähköisen allekirjoituksen ▌ tai hyväksytyn sähköisen leiman ▌ varmennetta;

c) käyttäen muita tunnistamismenetelmiä ▌ , jotka takaavat henkilön tunnistamisen ▌ korkealla luottamustasolla ja joiden vaatimustenmukaisuuden vahvistaa vaatimustenmukaisuuden arviointilaitos;

d) luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön valtuutetun edustajan fyysisellä läsnäololla, käyttäen asianmukaisia todisteita ja menettelyjä kansallisen lainsäädännön mukaisesti.▌

1 b. ***Hyväksytyn luottamuspalvelun tarjoajan on tarkastettava 1 alakohdassa tarkoitetut attribuutit asianmukaisin keinoin joko suoraan tai kolmannen osapuolen avulla perustuen johonkin seuraavista menetelmistä tai tarvittaessa niiden yhdistelmään 1 c kohdassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten mukaisesti***:

a) käyttäen eurooppalaista digitaalisen identiteetin lompakkoa tai ilmoitettua sähköisen tunnistamisen menetelmää, joka täyttää 8 artiklassa säädetyt korkeaa varmuustasoa koskevat vaatimukset;

b) käyttäen 1 a kohdan a, c tai d alakohdan mukaisesti myönnettyä hyväksytyn sähköisen allekirjoituksen tai hyväksytyn sähköisen leiman varmennetta;

c) käyttäen hyväksyttyä sähköistä attribuuttitodistusta;

d) käyttäen muita menetelmiä, jotka takaavat attribuuttien todentamisen korkealla luottamustasolla ja joiden vaatimustenmukaisuuden vahvistaa vaatimustenmukaisuuden arviointilaitos;

e) luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön valtuutetun edustajan fyysisen läsnäolon avulla, käyttäen asianmukaisia todisteita ja menettelyjä kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

1 c. Komissio vahvistaa ***viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [***12 kuukautta tämän ***muutos***asetuksen voimaantulo***päivästä]*** täytäntöönpanosäädöksin ***luettelon viite***standardeista ja ***tarvittaessa eritelmät ja menettelyt tämän artiklan*** 1, 1 a ja 1 b kohdassa tarkoitettujen henkilöllisyyden ja attribuuttien tarkastamista varten. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. ▌ ”;

b) muutetaan 2 kohta seuraavasti:

i) korvataan a alakohta seuraavasti:

”a) ilmoitettava valvontaelimelle vähintään kuukautta aikaisemmin, ennen kuin se toteuttaa muutoksia hyväksyttyjen luottamuspalvelujensa tarjoamiseen, tai vähintään kolme kuukautta aikaisemmin, jos tarkoituksena on lopettaa kyseinen toiminta;”;

ii) korvataan ***d ja e alakohta*** seuraavasti:

”d) ilmoitettava ennen sopimussuhteen aloittamista julkisesti käytettävissä olevassa tilassa ja henkilökohtaisesti henkilöille, jotka haluavat käyttää hyväksyttyä luottamuspalvelua, selkeästi, kattavasti ja helposti saatavilla olevassa muodossa kyseisen palvelun käytön tarkoista ehdoista ja edellytyksistä, muun muassa sen käyttöä koskevista rajoituksista;

e) käytettävä luotettavia järjestelmiä ja tuotteita, jotka on suojattu muutoksilta ja joilla varmistetaan niiden tukemien prosessien tekninen tietoturva ja luotettavuus, mukaan lukien soveltuvien salaustekniikoiden käyttö;”;

iii) lisätään alakohdat seuraavasti:

”f a) sen estämättä, mitä direktiivin (EU) 2022/2555 21 artiklassa säädetään, noudatettava asianmukaisia toimintaperiaatteita ja toteutettava vastaavat toimenpiteet hyväksyttyjen luottamuspalvelujen tarjoamiseen kohdistuvien oikeudellisten, liiketoiminnallisten, operatiivisten ja muiden suorien tai välillisten riskien hallitsemiseksi, mukaan lukien vähintään seuraavia koskevat toimenpiteet:

i) palveluun rekisteröityminen ja käyttösuhteen aloittamismenettelyt;

ii) menettelylliset tai hallinnolliset tarkastukset;

iii) palvelujen hallinnointi ja toteuttaminen;

f b) ilmoitettava valvontaelimelle***, tunnistettavissa oleville asianomaisille henkilöille,*** tarvittaessa ***muille asiaankuuluville toimivaltaisille elimille sekä valvontaelimen pyynnöstä yleisölle, jos se on yleisen edun mukaista, ilman aiheetonta viivytystä ja joka tapauksessa viimeistään 24 tunnin kuluttua poikkeamasta palvelujen tarjoamisessa tai***
f a alakohdan i, ii tai iii alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisessa havaituista tietoturvaloukkauksista tai häiriöistä, joilla ***on*** merkittävä vaikutus tarjottuun luottamuspalveluun tai siinä säilytettyihin henkilötietoihin;”;

iv) korvataan g, h ja i alakohta seuraavasti:

”g) toteutettava tarkoituksenmukaisia toimenpiteitä tietojen väärentämisen, varastamisen tai väärinkäytön tai niiden oikeudettoman tuhoamisen, muuttamisen tai käyttökelvottamaksi tekemisen estämiseksi;

h) arkistoitava ja pidettävä saatavilla niin kauan kuin tarpeellista sen jälkeen, kun hyväksytyn luottamuspalvelun tarjoajan toiminta on lakannut, kaikki tarvittavat tiedot hyväksytyn luottamuspalvelun tarjoajan myöntämistä ja vastaanottamista tiedoista, jotta niitä voidaan käyttää todisteena oikeudellisissa käsittelyissä ja jotta voidaan varmistaa palvelun jatkuvuus. Tällaisia arkistoja voidaan ylläpitää sähköisessä muodossa; ▌

i) ylläpidettävä ajan tasalla olevaa toiminnan lopettamissuunnitelmaa, jotta voidaan varmistaa palvelun jatkuvuus valvontaelimen 46 b artiklan 4 kohdan i alakohdan nojalla tarkastamien säännösten mukaisesti;**";**

v) kumotaan j alakohta;

vi) lisätään alakohta seuraavasti:

"Valvontaelin voi pyytää lisätietoja ensimmäisen kohdan a alakohdan nojalla ilmoitettujen tietojen lisäksi tai vaatimustenmukaisuuden arvioinnin tuloksen, ja se voi asettaa luvan myöntämisen ehdoksi, että suunnitellut muutokset hyväksyttyihin luottamuspalveluihin toteutetaan. Jos tarkastusta ei saada päätökseen kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksesta, valvontaelimen on ilmoitettava asiasta luottamuspalvelun tarjoajalle ja yksilöitävä viivästyksen syyt ja ajanjakso, jonka aikana tarkastus on määrä saada päätökseen.";

c) korvataan 5 kohta seuraavasti:

"4 a. Edellä olevaa 3 ja 4 kohtaa sovelletaan vastaavasti ***hyväksyttyjen*** sähköisten attribuuttitodistusten peruuttamiseen.

4 b. Siirretään komissiolle valta antaa ***47 artiklan mukaisesti*** delegoituja säädöksiä, joilla ***vahvistetaan tämän artiklan*** 2 kohdan f a alakohdassa tarkoitettuja ***lisätoimenpiteitä***.

5. Komissio vahvistaa ***viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [***12 kuukautta tämän ***muutos***asetuksen ***voimaantulopäivästä] luettelon viitestandardeista ja tarvittaessa tämän artiklan 2 kohdassa*** tarkoitettuja vaatimuksia koskevat ***eritelmät ja menettelyt*** antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. Jos ***näitä standardeja, teknisiä eritelmiä ja menettelyjä*** noudatetaan, ***tässä kohdassa*** säädettyjen vaatimusten katsotaan täyttyvän. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.”;

22) lisätään III luvun 3 jaksoon artikla seuraavasti:

”24 a artikla

Hyväksyttyjen luottamuspalvelujen tunnustaminen

1. Missä tahansa jäsenvaltiossa myönnetyt hyväksyttyihin varmenteisiin perustuvat hyväksytyt sähköiset allekirjoitukset ja missä tahansa jäsenvaltiossa myönnettyyn hyväksyttyyn varmenteeseen perustuvat hyväksytyt sähköiset leimat on kaikissa muissa jäsenvaltioissa tunnustettava hyväksytyiksi sähköisiksi allekirjoituksiksi ja hyväksytyiksi sähköisiksi leimoiksi.

2. Hyväksytyt sähköisen allekirjoituksen luontivälineet ja missä tahansa jäsenvaltiossa sertifioidut hyväksytyt sähköisen leiman luontivälineet on kaikissa muissa jäsenvaltioissa tunnustettava hyväksytyiksi sähköisen allekirjoituksen luontivälineiksi ja hyväksytyiksi sähköisen leiman luontivälineiksi.

3. Missä tahansa jäsenvaltiossa toimitetut sähköisten allekirjoitusten hyväksytyt varmenteet, sähköisten leimojen hyväksytyt varmenteet, hyväksytyt luottamuspalvelut hyväksyttyjen sähköisen allekirjoituksen etäluontivälineiden hallinnointia varten ja hyväksyttyjen sähköisen leiman etäluontivälineiden hallinnoinnin hyväksytyt palvelut on kaikissa muissa jäsenvaltioissa tunnustettava sähköisten allekirjoitusten hyväksytyiksi varmenteiksi, sähköisten leimojen hyväksytyiksi varmenteiksi, hyväksytyiksi luottamuspalveluiksi hyväksyttyjen sähköisen allekirjoituksen etäluontivälineiden hallinnointia varten ja hyväksyttyjen sähköisen leiman etäluontivälineiden hallinnoinnin hyväksytyiksi palveluiksi.

4. Missä tahansa jäsenvaltiossa tarjottavat hyväksyttyjen sähköisten allekirjoitusten hyväksytyt validointipalvelut ja hyväksyttyjen sähköisten leimojen hyväksytyt validointipalvelut on kaikissa muissa jäsenvaltioissa tunnustettava hyväksyttyjen sähköisten allekirjoitusten hyväksytyiksi validointipalveluiksi ja hyväksyttyjen sähköisten leimojen hyväksytyiksi validointipalveluiksi.

5. ***Missä tahansa jäsenvaltiossa tarjottavat hyväksyttyjen sähköisten allekirjoitusten hyväksytyt säilyttämispalvelut ja hyväksyttyjen sähköisten leimojen hyväksytyt säilyttämispalvelut on kaikissa muissa jäsenvaltioissa tunnustettava hyväksyttyjen sähköisten allekirjoitusten hyväksytyiksi säilyttämispalveluiksi ja hyväksyttyjen sähköisten leimojen hyväksytyiksi säilyttämispalveluiksi.***

6. ***Missä tahansa jäsenvaltiossa toimitettu hyväksytty sähköinen aikaleima on kaikissa muissa jäsenvaltioissa tunnustettava hyväksytyksi sähköiseksi aikaleimaksi.***

7. ***Missä tahansa jäsenvaltiossa myönnetty verkkosivustojen todentamisen hyväksytty varmenne on kaikissa muissa jäsenvaltioissa tunnustettava verkkosivustojen todentamisen hyväksytyksi varmenteeksi.***

8. ***Missä tahansa jäsenvaltiossa tarjottava hyväksytty sähköinen rekisteröity jakelupalvelu on kaikissa muissa jäsenvaltioissa tunnustettava hyväksytyksi sähköiseksi rekisteröidyksi jakelupalveluksi.***

9. Missä tahansa jäsenvaltiossa myönnetty hyväksytty sähköinen attribuuttitodistus on kaikissa muissa jäsenvaltioissa tunnustettava hyväksytyksi sähköiseksi attribuuttitodistukseksi.

10. Missä tahansa jäsenvaltiossa tarjottava hyväksytty sähköinen arkistointipalvelu on kaikissa muissa jäsenvaltioissa tunnustettava hyväksytyksi sähköiseksi arkistointipalveluksi.

11. Missä tahansa jäsenvaltiossa toimitettu hyväksytty sähköinen tilikirja on kaikissa muissa jäsenvaltioissa tunnustettava hyväksytyksi sähköiseksi tilikirjaksi.”;

23) kumotaan 25 artiklan 3 kohta;

24) muutetaan 26 artikla seuraavasti:

a) ainoasta kohdasta tulee 1 kohta;

b) ***lisätään kohta seuraavasti:***

”2. Komissio arvioi viimeistään ... päivänä ...kuuta ... ***[24 kuukauden kuluttua tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä], onko tarpeen antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan luettelo viitestandardeista ja tarvittaessa kehittyneitä sähköisiä allekirjoituksia koskevat eritelmät ja menettelyt. Komissio voi kyseisen arvioinnin perusteella antaa tällaisia täytäntöönpanosäädöksiä. Kehittyneitä sähköisiä allekirjoituksia koskevien vaatimusten katsotaan täyttyvän, kun kehittynyt sähköinen allekirjoitus on kyseisten standardien, eritelmien ja menettelyjen mukainen. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.”;***

25) kumotaan 27 artiklan 4 kohta;

26) korvataan 28 artiklan 6 kohta seuraavasti:

”6. Komissio vahvistaa ***viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [***12 kuukautta tämän ***muutos***asetuksen ***voimaantulopäivästä] luettelon viite***standardeista ***ja tarvittaessa*** sähköisen allekirjoituksen hyväksyttyihin varmenteisiin sovellettavat ***eritelmät ja menettelyt*** antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. Jos sähköisen allekirjoituksen hyväksytty varmenne vastaa kyseisiä standardeja***, eritelmiä ja menettelyjä***, sen katsotaan olevan liitteessä I säädettyjen vaatimusten mukainen. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.***”;***

27) lisätään 29 artiklaan kohta seuraavasti:

”1 a. ***Sähköisen allekirjoituksen luontitietojen*** muodostaminen ***tai*** hallinnointi ***tai tällaisten*** sähköisen allekirjoituksen luontitietojen kahdentaminen ***varmuuskopiointitarkoituksiin voidaan suorittaa vain allekirjoittajan puolesta ja allekirjoittajan pyynnöstä ja tällaisesta muodostamisesta tai hallinnoinnista tai kahdentamisesta saa vastata ainoastaan*** hyväksytty luottamuspalvelun tarjoaja, joka tarjoaa hyväksyttyä luottamuspalvelua hyväksytyn ***sähköisen*** allekirjoituksen etäluontivälineen hallinnointia varten.***”;***

28) lisätään ▌ artikla seuraavasti:

”29 a artikla

Hyväksyttyjen sähköisen allekirjoituksen etäluontivälineiden hallinnoinnin hyväksyttyä palvelua koskevat vaatimukset

1. Hyväksytyn sähköisen allekirjoituksen etäluontivälineen hallinnoinnista hyväksyttynä palveluna saa vastata ainoastaan hyväksytty luottamuspalvelun tarjoaja, joka

   a) muodostaa tai hallinnoi sähköisen allekirjoituksen luontitietoja allekirjoittajan puolesta;

   b) sen estämättä, mitä liitteessä II olevan 1 kohdan d alakohdassa säädetään, ***kahdentaa*** sähköisen allekirjoituksen luontitietoja ainoastaan varmuuskopiointitarkoituksiin edellyttäen, että seuraavat vaatimukset täyttyvät:

      i) kahdennettujen tietokokonaisuuksien tietoturvan on oltava samalla tasolla kuin alkuperäisten tietokokonaisuuksien;

ii) kahdennettujen tietokokonaisuuksien määrä ei saa ylittää vähimmäismäärää, joka on tarpeen palvelun jatkuvuuden varmistamiseksi;

c) täyttää kaikki 30 artiklan nojalla annetussa yksittäisen hyväksytyn sähköisen allekirjoituksen etäluontivälineen sertifiointiraportissa määritetyt vaatimukset.

2. Komissio vahvistaa ***viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [***12 kuukautta tämän ***muutos***asetuksen ***voimaantulopäivästä]*** luettelon ***viitestandardeista ja tarvittaessa*** tämän artiklan 1 kohdan soveltamiseen liittyvät ***eritelmät ja menettelyt*** antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. ***Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.";***

29) lisätään 30 artiklaan kohta seuraavasti:

"3 a. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu sertifiointi on ***voimassa enintään*** viisi vuotta edellyttäen, että haavoittuvuuksia arvioidaan kahden vuoden välein. Jos haavoittuvuuksia havaitaan eikä niitä korjata, sertifiointi ***peruutetaan.";***

30) korvataan 31 artiklan 3 kohta seuraavasti:

”3. Komissio vahvistaa ***viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [***12 kuukauden kuluttua tämän ***muutos***asetuksen ***voimaantulopäivästä]*** tämän artiklan 1 kohdan vaatimuksiin liittyvät muotoseikat ja menettelyt antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.”;

31) muutetaan 32 artikla seuraavasti:

a) lisätään 1 kohtaan alakohta seuraavasti:

”Jos hyväksyttyjen sähköisten allekirjoitusten validointi noudattaa 3 kohdassa tarkoitettuja standardeja, ***eritelmiä ja menettelyjä,*** sen katsotaan olevan tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyjen vaatimusten mukainen.” ▌ ”;

b) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Komissio vahvistaa ***viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [***12 kuukautta tämän ***muutos***asetuksen ***voimaantulopäivästä] luettelon viite***standardeista ***ja tarvittaessa*** hyväksyttyjen sähköisten allekirjoitusten validointiin sovellettavat ***eritelmät ja menettelyt*** antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.”;

32) lisätään artikla seuraavasti:

”32 a artikla
Hyväksyttyihin varmenteisiin perustuvien kehittyneiden sähköisten allekirjoitusten validointia koskevat vaatimukset

1. Hyväksyttyyn varmenteeseen perustuvan kehittyneen sähköisen allekirjoituksen validointiprosessilla vahvistetaan hyväksyttyyn varmenteeseen perustuvan kehittyneen sähköisen allekirjoituksen pätevyys, edellyttäen että:

a) allekirjoitusta tukeva varmenne oli allekirjoitushetkellä liitteen I mukainen hyväksytty sähköisen allekirjoituksen varmenne;

b) hyväksytyn varmenteen on myöntänyt hyväksytty luottamuspalvelun tarjoaja ja se oli voimassa allekirjoitushetkellä;

c) allekirjoituksen validointitiedot vastaavat luottavalle osapuolelle annettuja tietoja;

d) varmenteen allekirjoittajaa edustava yksilöivä tietokokonaisuus on annettu oikein luottavalle osapuolelle;

e) jos allekirjoitushetkellä on käytetty pseudonyymiä, sen käytöstä on selkeästi ilmoitettu luottavalle osapuolelle;

f) allekirjoitettujen tietojen eheyttä ei ole loukattu;

g) 26 artiklassa säädetyt vaatimukset täyttyivät allekirjoitushetkellä.

2. Hyväksyttyyn varmenteeseen perustuvan kehittyneen sähköisen allekirjoituksen validointiin käytettävän järjestelmän on annettava luottavalle osapuolelle validointiprosessissa oikea tulos, ja sen on annettava luottavalle osapuolelle mahdollisuus huomata mahdolliset tietoturvaan vaikuttavat poikkeamat.

3. Komissio vahvistaa viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [12 kuukautta tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä] luettelon viitestandardeista ja tarvittaessa hyväksyttyihin varmenteisiin perustuvien kehittyneiden sähköisten allekirjoitusten validointiin sovellettavat eritelmät ja menettelyt antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. Jos hyväksyttyihin varmenteisiin perustuvien kehittyneiden sähköisten allekirjoitusten validointi vastaa kyseisiä standardeja, erittelyjä ja menettelyjä, sen katsotaan olevan 1 kohdassa säädettyjen vaatimusten mukainen. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.";

33) korvataan 33 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Komissio vahvistaa viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [12 kuukautta tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä] luettelon viitestandardeista ja tarvittaessa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua hyväksyttyä validointipalvelua koskevat eritelmät ja menettelyt antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. Jos hyväksyttyjen sähköisten allekirjoitusten hyväksytty validointipalvelu vastaa kyseisiä standardeja, erittelyjä ja menettelyjä, sen katsotaan olevan 1 kohdassa säädettyjen vaatimusten mukainen. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.”;

34) muutetaan 34 artikla seuraavasti:

a) lisätään kohta seuraavasti:

”1 a. Jos hyväksyttyjen sähköisten allekirjoitusten hyväksyttyä säilyttämispalvelua koskevat järjestelyt vastaavat 2 kohdassa tarkoitettuja ***standardeja, eritelmiä ja menettelyjä,*** niiden katsotaan olevan 1 kohdassa säädettyjen vaatimusten mukaisia.”;

b) korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Komissio vahvistaa ***viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [***12 kuukautta tämän ***muutos***asetuksen ***voimaantulopäivästä] luettelon viite***standardeista ***ja tarvittaessa*** hyväksyttyjen sähköisten allekirjoitusten hyväksyttyihin säilyttämispalveluihin sovellettavat ***eritelmät ja menettelyt*** antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. ▌ ”;

35) kumotaan 35 artiklan 3 kohta;

36) muutetaan 36 artikla seuraavasti:

a) ainoasta kohdasta tulee 1 kohta;

b) ***lisätään kohta seuraavasti:***

”2. Komissio arvioi viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [24 kuukauden kuluttua tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä], onko tarpeen antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan luettelo viitestandardeista ja tarvittaessa kehittyneitä sähköisiä leimoja koskevat eritelmät ja menettelyt. Komissio voi kyseisen arvioinnin perusteella antaa tällaisia täytäntöönpanosäädöksiä. Kehittyneitä sähköisiä leimoja koskevien vaatimusten katsotaan täyttyvän, kun kehittynyt sähköinen leima on kyseisten standardien, eritelmien ja menettelyjen mukainen. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.”;

37) kumotaan 37 artiklan 4 kohta;

38) korvataan 38 artiklan 6 kohta seuraavasti:

”6. Komissio vahvistaa ***viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [***12 kuukautta tämän ***muutos***asetuksen ***voimaantulopäivästä] luettelon viite***standardeista ***ja tarvittaessa eritelmät ja menettelyt*** sähköisen leiman hyväksyttyjä varmenteita varten antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. ***Jos sähköisen leiman hyväksytty varmenne vastaa kyseisiä standardeja, eritelmiä ja menettelyjä, sen katsotaan olevan liitteessä III säädettyjen vaatimusten mukainen.*** Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.***”;***

39) lisätään ▌ artikla seuraavasti:

”39 a artikla

Hyväksyttyjen sähköisen leiman etäluontivälineiden hallinnoinnin hyväksyttyä palvelua koskevat vaatimukset

Hyväksyttyjen sähköisen leiman etäluontivälineiden hallinnointiin hyväksyttyyn palveluun sovelletaan soveltuvin osin 29 a artiklaa.”;

40) lisätään III luvun 5 jaksoon artikla seuraavasti:

”40 a artikla

Hyväksyttyihin varmenteisiin perustuvien kehittyneiden sähköisten leimojen validointia koskevat vaatimukset

Edellä olevaa 32 a artiklaa sovelletaan soveltuvin osin hyväksyttyihin varmenteisiin perustuvien kehittyneiden sähköisten leimojen validointiin.”;

41) kumotaan 41 artiklan 3 kohta;

42) muutetaan 42 artikla seuraavasti:

a) lisätään kohta seuraavasti:

”1a. Jos päivän ja ajankohdan sitominen tietoihin ja aikalähteen ***virheettömyys*** vastaavat 2 kohdassa tarkoitettuja standardeja***, eritelmiä ja menettelyitä***, niiden katsotaan olevan 1 kohdassa säädettyjen vaatimusten mukaiset.”;

b) korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Komissio vahvistaa ***viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [***12 kuukautta tämän ***muutos***asetuksen ***voimaantulopäivästä] luettelon viite***standardeista ***ja tarvittaessa eritelmät ja menettelyt päivän ja ajankohdan sitomista tietoihin ja aikalähteen virheettömyyttä varten*** antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. ▌ ”;

43) muutetaan 44 artikla seuraavasti:

a) lisätään kohta seuraavasti:

”1a. Jos tietojen lähettämis- ja vastaanottamisprosessi vastaa 2 kohdassa tarkoitettuja ***standardeja, eritelmiä ja menettelyitä***, sen katsotaan olevan 1 kohdassa säädettyjen vaatimusten mukainen.”;

b) korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Komissio vahvistaa ***viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [***12 kuukautta tämän ***muutos***asetuksen ***voimaantulopäivästä] luettelon viite***standardeista ***ja tarvittaessa eritelmät ja menettelyt*** tietojen lähettämis- ja vastaanottamisprosessia varten antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. ▌ ”;

c) lisätään kohdat seuraavasti:

”2a. Hyväksyttyjen sähköisten rekisteröityjen jakelupalvelujen tarjoajat voivat sopia tarjoamiensa hyväksyttyjen sähköisten rekisteröityjen jakelupalvelujen välisestä yhteentoimivuudesta. Tällaisen yhteentoimivuuskehyksen on oltava 1 kohdassa säädettyjen vaatimusten mukainen, ja vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen on vahvistettava tällainen vaatimustenmukaisuus.

2b. Komissio voi vahvistaa luettelon viitestandardeista ja tarvittaessa eritelmät ja menettelyt tämän artiklan 2 a kohdassa tarkoitettua yhteentoimivuuskehystä varten antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. Teknisten eritelmien ja standardien sisällön on oltava kustannustehokkaita ja oikeasuhteisia. Täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.”;

44) korvataan 45 artikla seuraavasti:

”45 artikla

Verkkosivustojen todentamisen hyväksyttyjä varmenteita koskevat vaatimukset

1. Verkkosivustojen todentamisen hyväksyttyjen varmenteiden on täytettävä liitteessä IV säädetyt vaatimukset. Kyseisten vaatimusten noudattamista on arvioitava tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen standardien, eritelmien ja menettelyjen mukaisesti.

1a. Verkkoselainten tarjoajien on tunnustettava ***tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti myönnetyt*** verkkosivustojen todentamisen hyväksytyt varmenteet. ▌ Verkkoselainten tarjoajien on varmistettava, että ***varmenteessa todistetut henkilöllisyystiedot ja muut todistetut attribuutit*** esitetään ***käyttäjäystävällisellä*** tavalla. Verkkoselainten tarjoajien on varmistettava tuki ***tämän artiklan*** 1 kohdassa tarkoitetuille verkkosivustojen todentamisen hyväksytyille varmenteille ja yhteentoimivuus niiden kanssa, lukuun ottamatta mikroyrityksiä ja pieniä yrityksiä, sellaisina kuin ne ovat määriteltyinä suosituksen 2003/361/EY liitteessä olevassa 2 artiklassa, niiden viiden ensimmäisen vuoden aikana, joina ne toimivat verkkoselainpalvelujen tarjoajina.

1b. Verkkosivustojen todentamisen hyväksytyille varmenteille ei saa asettaa muita pakollisia vaatimuksia kuin ne, joista säädetään 1 kohdassa.

2. Komissio vahvistaa ***viimeistään ... päivänä ...kuuta ...*** [12 kuukautta tämän ***muutos***asetuksen voimaantulo***päivästä***] ***luettelon viitestandardeista ja tarvittaessa eritelmät ja menettelyt*** tämän ***artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja verkkosivustojen todentamisen hyväksyttyjä varmenteita*** varten antamalla täytäntöönpanosäädöksiä.

▌ Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.”;

45) lisätään artikla seuraavasti:

”45 a artikla

Kyberturvallisuutta koskevat varotoimenpiteet

1. Verkkoselainten tarjoajat eivät saa toteuttaa minkäänlaisia toimenpiteitä, jotka ovat vastoin niille 45 artiklassa asetettuja velvoitteita, erityisesti vaatimuksia tunnustaa verkkosivustojen todentamisen hyväksytyt varmenteet ja esittää annetut henkilöllisyystiedot käyttäjäystävällisellä tavalla.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, ja ainoastaan sellaisten perusteltujen huolenaiheiden tapauksessa, jotka koskevat tietoturvaloukkauksia tai yksilöidyn varmenteen tai varmennejoukon eheyden menetystä, verkkoselainten tarjoajat voivat toteuttaa varotoimenpiteitä kyseisen varmenteen tai varmennesarjan suhteen.

3. Kun verkkoselainten tarjoaja toteuttaa varotoimenpiteitä 2 kohdan nojalla, verkkoselainten tarjoajan on ilmoitettava huolenaiheensa kirjallisesti ilman aiheetonta viivytystä, mukaan lukien kuvaus toimenpiteistä kyseisten huolenaiheiden lieventämiseksi, komissiolle, toimivaltaiselle valvontaelimelle, taholle, jolle varmenne on myönnetty, ja kyseisen varmenteen tai varmennesarjan myöntäneelle hyväksytylle luottamuspalvelun tarjoajalle. Saatuaan tällaisen ilmoituksen toimivaltaisen valvontaelimen on annettava kyseisen verkkoselaimen tarjoajalle vastaanottoilmoitus.

4. Toimivaltaisen valvontaelimen on tutkittava seikkoja, jotka on esitetty 46 b artiklan 4 kohdan k alakohdan mukaisessa ilmoituksessa. Jos kyseisen selvityksen tulos ei johda varmenteen hyväksytyn aseman peruuttamiseen, valvontaelimen on ilmoitettava asiasta verkkoselaimen tarjoajalle ja pyydettävä kyseistä tarjoajaa lopettamaan tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetut varotoimenpiteet.";

46) lisätään III lukuun jaksot seuraavasti:

”9 JAKSO
SÄHKÖINEN ATTRIBUUTTITODISTUS

45 b artikla
Sähköisen attribuuttitodistuksen oikeusvaikutukset

1. Sähköisen attribuuttitodistuksen oikeusvaikutuksia tai käytettävyyttä todisteena oikeudellisissa menettelyissä ei voida kieltää pelkästään sen takia, että se on sähköisessä muodossa ***tai että se ei täytä hyväksyttyjen sähköisten attribuuttitodistusten vaatimuksia.***

2. Hyväksytyllä sähköisellä attribuuttitodistuksella ***ja virallisesta lähteestä vastaavan julkisen sektorin elimen myöntämillä tai sen puolesta myönnetyillä attribuuttitodistuksilla*** on sama oikeusvaikutus kuin laillisesti paperimuodossa myönnetyillä todistuksilla.

3. Virallisesta lähteestä yhdessä jäsenvaltiossa vastaavan julkisen sektorin elimen myöntämä tai sen puolesta myönnetty attribuuttitodistus on tunnustettava kaikissa jäsenvaltioissa virallisesta lähteestä vastaavan julkisen sektorin elimen myöntämäksi tai sen puolesta myönnetyksi attribuuttitodistukseksi.

45 c artikla

Sähköisen attribuuttitodistuksen käyttö julkisissa palveluissa

Kun julkisen sektorin elimen tarjoaman verkkopalvelun käyttö edellyttää kansallisen oikeuden nojalla sähköistä tunnistamista sähköisen tunnistamisen menetelmän ja todentamisen avulla, sähköiseen attribuuttitodistukseen sisältyvät henkilön tunnistetiedot eivät saa korvata sähköisen tunnistamisen menetelmän ja todentamisen avulla tehtävää sähköistä tunnistamista, ellei jäsenvaltio sitä nimenomaisesti salli ▌ . Tällöin on hyväksyttävä myös muissa jäsenvaltioissa myönnetyt hyväksytyt sähköiset attribuuttitodistukset. ▌

45 d artikla

Hyväksyttyjä ***sähköisiä*** attribuuttitodistuksia koskevat vaatimukset

1. Hyväksyttyjen sähköisten attribuuttitodistusten on täytettävä liitteessä V säädetyt vaatimukset. ▌

2. Liitteessä V säädettyjen vaatimusten noudattamista arvioidaan tämän artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen standardien, eritelmien ja menettelyjen mukaisesti.

3. Hyväksytyille sähköisille attribuuttitodistuksille ei saa asettaa muita pakollisia vaatimuksia liitteessä V säädettyjen vaatimusten lisäksi.

4. Jos hyväksytty sähköinen attribuuttitodistus on peruttu sen ensimmäisen myöntämisen jälkeen, sen voimassaolo päättyy peruuttamisajankohdasta lähtien, eikä sen tilaa voida missään olosuhteissa palauttaa.

5. Komissio vahvistaa ***viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kuusi*** kuukautta tämän ***muutos***asetuksen ***voimaantulopäivästä] luettelon viite***standardeista ***ja tarvittaessa eritelmät ja menettelyt*** hyväksyttyjä sähköisiä attribuuttitodistuksia varten antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. ***Kyseisten täytäntöönpanosäädösten on oltava johdonmukaisia*** eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon toteuttamista koskevassa ***5 a artiklan 23 kohdassa tarkoitettujen*** täytäntöönpanosäädösten kanssa. ***Ne hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.***

45 e artikla

Attribuuttien tarkastaminen virallisista lähteistä

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava ***24 kuukauden kuluessa 5 a artiklan 23 kohdassa ja 5 c artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten*** voimaantulo***päivästä***, että ainakin liitteessä VI lueteltujen attribuuttien osalta toteutetaan toimenpiteitä, joiden avulla sähköisten attribuuttitodistusten hyväksytyt ***luottamuspalvelun*** tarjoajat voivat tarkastaa ***kyseiset*** attribuutit sähköisesti käyttäjän pyynnöstä unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jos ***kyseiset*** attribuutit perustuvat julkisen sektorin virallisiin lähteisiin.

2. ***Komissio*** vahvistaa ***viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [***kuusi kuukautta tämän ***muutos***asetuksen ***voimaantulopäivästä] täytäntöönpanosäädöksillä luettelon viite***standardeista ***ja tarvittaessa eritelmät ja menettelyt*** attribuuttien luetteloa varten sekä attribuuttitodistusten myöntämisen järjestelmät ja hyväksyttyjen sähköisten attribuuttitodistusten tarkastamisen menettelyt tämän artiklan 1 kohdan soveltamiseksi ottaen huomioon asiaa koskevat kansainväliset standardit. ***Kyseisten täytäntöönpanosäädösten on oltava johdonmukaisia*** eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon toteuttamista koskevassa ***5 a artiklan 23 kohdassa tarkoitettujen*** täytäntöönpanosäädösten kanssa. ***Ne hyväksytään 48*** artiklan ***2 kohdassa*** tarkoitettua ***tarkastelumenettelyä noudattaen***. ▌

45 f artikla

Virallisesta lähteestä vastaavan julkisen sektorin elimen myöntämää tai sen puolesta myönnettyä sähköistä attribuuttitodistusta koskevat vaatimukset

1. Virallisesta lähteestä vastaavan julkisen sektorin elimen myöntämän tai sen puolesta myönnetyn sähköisen attribuuttitodistuksen on täytettävä seuraavat vaatimukset:

a) liitteessä VII vahvistetut vaatimukset;

b) hyväksytty varmenne, joka tukee liitteessä VII olevassa b alakohdassa tarkoitetuksi myöntäjäksi nimetyn, 3 artiklan 46 alakohdassa tarkoitetun julkisen sektorin elimen hyväksyttyä sähköistä allekirjoitusta tai hyväksyttyä sähköistä leimaa ja joka sisältää tietyt automaattiseen käsittelyyn soveltuvassa muodossa olevat varmennetut attribuutit ja jossa:

i) ilmoitetaan, että todistuksen myöntävä elin on perustettu unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti elimeksi, joka on vastuussa siitä virallisesta lähteestä, jonka perusteella sähköinen attribuuttitodistus myönnetään, tai elimeksi, joka on nimetty toimimaan edellisen puolesta;

ii) annetaan tietoja, jotka yksiselitteisesti edustavat i alakohdassa tarkoitettua virallista lähdettä; ja

iii) määritellään i alakohdassa tarkoitettu unionin oikeus tai kansallinen lainsäädäntö.

2. Jäsenvaltion, johon 3 artiklan 46 alakohdassa tarkoitetut julkisen sektorin elimet ovat sijoittautuneet, on varmistettava, että sähköisiä attribuuttitodistuksia myöntävät julkisen sektorin elimet ovat yhtä luotettavia kuin 24 artiklan mukaisesti hyväksytyt luottamuspalvelun tarjoajat.

3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle 3 artiklan 46 alakohdassa tarkoitetut julkisen sektorin elimet. Ilmoitukseen on sisällyttävä vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen laatima vaatimustenmukaisuuden arviointiraportti, jossa vahvistetaan, että tämän artiklan 1, 2 ja 6 kohdassa säädetyt vaatimukset täyttyvät. Komissio asettaa yleisön saataville suojatusti luettelon 3 artiklan 46 alakohdassa tarkoitetuista julkisen sektorin elimistä sähköisesti allekirjoitetussa tai leimatussa muodossa, joka soveltuu automaattiseen käsittelyyn.

4. Jos virallisesta lähteestä vastaavan julkisen sektorin elimen myöntämä tai sen puolesta myönnetty sähköinen attribuuttitodistus peruutetaan todistuksen ensimmäisen myöntämisen jälkeen, sen voimassaolo päättyy sen peruuttamisajankohdasta lähtien ja sen tilaa ei palauteta.

5. Virallisesta lähteestä vastaavan julkisen sektorin elimen myöntämän tai sen puolesta myönnetyn sähköisen attribuuttitodistuksen katsotaan olevan 1 kohdassa säädettyjen vaatimusten mukainen, jos se täyttää 6 kohdassa tarkoitetut standardit, eritelmät ja menettelyt.

6. Komissio vahvistaa viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kuusi kuukautta tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä] luettelon viitestandardeista ja tarvittaessa eritelmät ja menettelyt virallisesta lähteestä vastaavan julkisen sektorin elimen myöntämää tai sen puolesta myönnettyä sähköistä attribuuttitodistusta varten antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. Kyseisten täytäntöönpanosäädösten on oltava johdonmukaisia eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon toteuttamista koskevassa 5 a artiklan 23 kohdassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten kanssa. Ne hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

7. Komissio vahvistaa viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kuusi kuukautta tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä] luettelon viitestandardeista ja tarvittaessa eritelmät ja menettelyt tämän artiklan 3 kohdan soveltamista varten antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. Kyseisten täytäntöönpanosäädösten on oltava johdonmukaisia eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon toteuttamista koskevassa 5 a artiklan 23 kohdassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten kanssa. Ne hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

8. Sähköisten attribuuttitodistusten 3 artiklan 46 alakohdassa tarkoitettujen myöntäjien on tarjottava rajapinta 5 a artiklan mukaisesti tarjottuihin eurooppalaisiin digitaalisen identiteetin lompakoihin.

45 g artikla

Sähköisten attribuuttitodistusten myöntäminen eurooppalaisiin digitaalisen identiteetin lompakoihin

1. Sähköisten attribuuttitodistusten tarjoajien on annettava eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon käyttäjille mahdollisuus pyytää, saada, tallentaa ja hallinnoida sähköisiä attribuuttitodistuksia riippumatta siitä, missä jäsenvaltiossa eurooppalainen digitaalisen identiteetin lompakko tarjotaan.

2. Hyväksyttyjen sähköisten attribuuttitodistusten tarjoajien on tarjottava rajapinta 5 a artiklan mukaisesti ***tarjottuihin*** eurooppalaisiin digitaalisen identiteetin lompakoihin. ▌

45 h artikla

Sähköisiin attribuuttitodistuksiin liittyvien palvelujen tarjoamista koskevat lisäsäännöt

1. Hyväksyttyihin ja ei-hyväksyttyihin sähköisiin attribuuttitodistuksiin liittyvien palvelujen tarjoajat eivät saa yhdistää kyseisten palvelujen tarjoamiseen liittyviä henkilötietoja sellaisiin henkilötietoihin, jotka ovat peräisin muista kyseisten palvelujen tarjoajien ***tai niiden liikekumppaneiden*** tarjoamista palveluista.

2. Sähköisiin attribuuttitodistuksiin liittyvien palvelujen tarjoamiseen liittyvät henkilötiedot on pidettävä loogisesti erillään muista ***sähköisten attribuuttitodistusten tarjoajan*** hallussa olevista tiedoista.

▌

3. Hyväksyttyihin sähköisiin attribuuttitodistuksiin liittyvien palvelujen tarjoajien on ***toteutettava tällaisten hyväksyttyjen luottamuspalvelujen tarjoaminen tavalla, joka on toiminnallisesti erillään muista niiden tarjoamista palveluista***.

10 JAKSO

SÄHKÖISET ARKISTOINTIPALVELUT

45 i artikla

Sähköisten arkistointipalvelujen oikeusvaikutukset

1. Sähköistä arkistointipalvelua käyttäen säilytettyjen sähköisten tietojen ja sähköisten asiakirjojen oikeusvaikutuksia tai käytettävyyttä todisteena oikeudellisissa menettelyissä ei voida kieltää pelkästään sillä perusteella, että ne ovat sähköisessä muodossa tai että niitä ei ole säilytetty käyttäen hyväksyttyä sähköistä arkistointipalvelua.

2. Hyväksyttyä sähköistä arkistointipalvelua käyttäen säilytettyihin sähköisiin tietoihin ja sähköisiin asiakirjoihin sovelletaan olettamaa niiden eheydestä ja alkuperästä koko sen ajan, jonka ne ovat hyväksytyn luottamuspalvelun tarjoajan säilytettävinä.

45 j

Hyväksyttyjä sähköisiä arkistointipalveluja koskevat vaatimukset

1. Hyväksyttyjen sähköisten arkistointipalvelujen on täytettävä seuraavat vaatimukset:

a) niitä tarjoavat hyväksytyt luottamuspalvelun tarjoajat;

b) ne käyttävät menettelyjä ja teknologioita, joilla voidaan varmistaa sähköisten tietojen ja sähköisten asiakirjojen pysyvyys ja luettavuus teknologista voimassaoloaikaa pidemmälle ja ainakin koko lakisääteisen tai sopimusperusteisen säilytysajan ja säilyttää samalla tietojen eheys ja niiden alkuperän virheettömyys;

c) ne varmistavat, että kyseiset sähköiset tiedot ja kyseiset sähköiset asiakirjat säilytetään siten, että ne suojataan häviämiseltä ja muuttumiselta, lukuun ottamatta niiden tallennusvälinettä tai sähköistä muotoa koskevia muutoksia;

d) ne antavat valtuutetuille luottaville osapuolille mahdollisuuden saada automaattisesti ilmoitus, jolla vahvistetaan, että hyväksytystä sähköisestä arkistosta haettaviin sähköisiin tietoihin ja sähköisiin asiakirjoihin sovelletaan olettamaa tietojen eheydestä säilyttämisajan alusta hakuhetkeen asti.

Ensimmäisen alakohdan d alakohdassa tarkoitettu ilmoitus toimitetaan luotettavalla ja tehokkaalla tavalla, ja siinä on hyväksytyn sähköisen arkistointipalvelun tarjoajan hyväksytty sähköinen allekirjoitus tai hyväksytty sähköinen leima.

2. Komissio vahvistaa viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [12 kuukautta tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä] luettelon viitestandardeista ja tarvittaessa eritelmät ja menettelyt hyväksyttyjä sähköisiä arkistointipalveluja varten antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. Hyväksyttyjä sähköisiä arkistointipalveluja koskevien vaatimusten katsotaan täyttyvän, kun hyväksytty sähköinen arkistointipalvelu täyttää kyseiset standardit, eritelmät ja menettelyt. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

11 JAKSO

SÄHKÖISET TILIKIRJAT

45 k artikla

Sähköisten tilikirjojen oikeusvaikutukset

1. Sähköisen tilikirjan oikeusvaikutuksia tai käytettävyyttä todisteena oikeudellisissa menettelyissä ei voida kieltää pelkästään sillä perusteella, että se on sähköisessä muodossa tai että se ei täytä hyväksyttyjen sähköisten tilikirjojen vaatimuksia.

2. Hyväksytyn sähköisen tilikirjan ***tietueisiin*** liitetään olettama, jonka mukaan ▌ ne ovat ***yksilöllisessä ja oikeellisessa*** peräkkäisessä kronologisessa järjestyksessä ***ja eheitä***.

45 l artikla

Hyväksyttyjä sähköisiä tilikirjoja koskevat vaatimukset

1. Hyväksyttyjen sähköisten tilikirjojen on täytettävä seuraavat vaatimukset:

   a) ne luo ***ja niitä hallinnoi*** yksi tai useampi hyväksytty luottamuspalvelun tarjoaja;

   b) ne ***vahvistavat*** tilikirjassa olevien ***tietueiden*** alkuperän;

   c) ne varmistavat tilikirjan ***tietueiden yksilöllisen*** peräkkäisen kronologisen järjestyksen ▌ ;

   d) ne tallentavat tiedot siten, että tietojen mahdollinen myöhempi muuttaminen voidaan havaita välittömästi***, mikä varmistaa tietojen eheyden pitkällä aikavälillä***.

2. Jos sähköinen tilikirja vastaa 3 kohdassa tarkoitettuja standardeja***, eritelmiä ja menettelyjä***, sen katsotaan olevan 1 kohdassa säädettyjen vaatimusten mukainen.

3. Komissio vahvistaa ***viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [12 kuukautta tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä]*** täytäntöönpanosäädöksin ***luettelon viitestandardeista ja tarvittaessa tämän artiklan 1 kohdassa säädettyjä vaatimuksia koskevat eritelmät ja menettelyt***. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.***";***

▌

47) lisätään luku seuraavasti:

"IV a LUKU
HALLINTOKEHYS

46 a artikla

Eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon kehyksen valvonta

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä valvontaelin tai valvontaelimiä, jotka ovat sijoittautuneet niiden alueelle.

Ensimmäisen alakohdan mukaisesti nimetyille valvontaelimille on annettava tarvittavat valtuudet ja riittävät resurssit suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti, tehokkaasti ja riippumattomasti.

2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle 1 kohdan mukaisesti nimettyjen valvontaelimien nimet ja osoitteet ja niiden mahdolliset myöhemmät muutokset. Komissio julkaisee luettelon ilmoitetuista valvontaelimistä.

3. Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti nimettyjen valvontaelinten rooli on seuraava:

a) nimeävän jäsenvaltion alueelle sijoittautuneiden eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakkojen tarjoajien valvonta ja sen varmistaminen ennakkoon ja jälkikäteen toteutettavin valvontatoimin, että nämä tarjoajat ja niiden tarjoamat eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot täyttävät tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset;

b) toimien toteuttaminen tarvittaessa nimeävän jäsenvaltion alueelle sijoittautuneiden eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakkojen tarjoajien suhteen jälkikäteen toteutettavin valvontatoimin, jos sille ilmoitetaan, että tarjoajat tai niiden tarjoamat eurooppalaiset digitaalisen identiteetin lompakot rikkovat tätä asetusta.

4. Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti nimettyjen valvontaelinten tehtäviin kuuluvat erityisesti seuraavat:

a) yhteistyön tekeminen muiden valvontaelinten kanssa ja tuen antaminen niille 46 c ja 46 e artiklan mukaisesti;

b) tämän asetuksen noudattamisen seuraamiseksi tarvittavien tietojen pyytäminen;

c) ilmoittaminen direktiivin (EU) 2022/2555 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetyille tai perustetuille asianomaisten jäsenvaltioiden asiaankuuluville toimivaltaisille viranomaisille kaikista merkittävistä tietoturvaloukkauksista tai eheyden menetyksistä, joista ne saavat tiedon tehtäviään suorittaessaan, ja jos merkittävä tietoturvaloukkaus tai eheyden menetys koskee muita jäsenvaltioita, ilmoittaminen asiasta direktiivin (EU) 2022/2555 8 artiklan 3 kohdan mukaisesti nimetylle tai perustetulle asianomaisen jäsenvaltion keskitetylle yhteyspisteelle ja tämän asetuksen 46 c artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetyille keskitetyille yhteyspisteille asianomaisissa muissa jäsenvaltioissa sekä tiedottaminen asiasta yleisölle tai sen vaatiminen, että eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon tarjoaja tiedottaa siitä, jos valvontaelin katsoo, että tietoturvaloukkauksen tai eheyden menetyksen julkistaminen olisi yleisen edun mukaista;

d) paikalla tehtävien tarkastusten ja muun kuin paikalla toteutettavan valvonnan suorittaminen;

e) sen edellyttäminen, että eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon tarjoajat korjaavat mahdolliset puutteet tässä asetuksessa säädettyjen vaatimusten täyttämisessä;

f) luottavien osapuolten rekisteröinnin tai 5 b artiklan 7 kohdassa tarkoitettuun yhteiseen mekanismiin sisällyttämisen keskeyttäminen tai peruuttaminen, jos eurooppalaista digitaalisen identiteetin lompakkoa käytetään laittomasti tai vilpillisesti;

g) yhteistyön tekeminen asetuksen (EU) 2016/679 51 artiklan nojalla perustettujen toimivaltaisten valvontaviranomaisten kanssa erityisesti ilmoittamalla niille ilman aiheetonta viivytystä, jos henkilötietojen suojaa koskevia sääntöjä näyttää olevan rikottu, sekä tietoturvaloukkauksista, jotka näyttävät olevan henkilötietojen loukkauksia.

5. Jos 1 kohdan mukaisesti nimetty valvontaelin vaatii eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon tarjoajaa 4 kohdan e alakohdan nojalla korjaamaan mahdollisen laiminlyönnin tämän asetuksen mukaisten vaatimusten noudattamisessa ja kyseinen tarjoaja ei toimi pyynnön mukaisesti ja valvontaelimen tapauksen mukaan asettaman aikarajan puitteissa, 1 kohdan mukaisesti nimetty valvontaelin voi erityisesti laiminlyönnin laajuuden, keston ja seuraukset huomioon ottaen määrätä tarjoajan keskeyttämään tai lopettamaan eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon tarjoamisen. Valvontaelimen on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava muiden jäsenvaltioiden valvontaelimille, komissiolle, luottaville osapuolille ja Euroopan digitaalisen identiteetin lompakon käyttäjille päätöksestä vaatia eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon tarjoamisen keskeyttämistä tai lopettamista.

6. Kunkin 1 kohdan mukaisesti nimetyn valvontaelimen on toimitettava komissiolle joka vuosi viimeistään 31 päivänä maaliskuuta kertomus tärkeimmistä toimistaan edellisenä kalenterivuonna. Komissio asettaa kyseiset vuosikertomukset Euroopan parlamentin ja neuvoston saataville.

7. Komissio vahvistaa viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [12 kuukautta tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä] tämän artiklan 6 kohdassa tarkoitettuun kertomukseen liittyvät muotoseikat ja menettelyt antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

46 b artikla

Luottamuspalvelujen valvonta

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä niiden alueelle sijoittautunut valvontaelin tai nimettävä keskinäisellä sopimuksella toisen jäsenvaltion kanssa valvontaelin, joka on sijoittautunut kyseiseen toiseen jäsenvaltioon. Kyseinen valvontaelin vastaa valvontatehtävistä nimeävässä jäsenvaltiossa luottamuspalvelun tarjoamisen osalta.

Ensimmäisen alakohdan mukaisesti nimetyille valvontaelimille on annettava tarvittavat valtuudet ja riittävät resurssit suorittaa tehtävänsä.

2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle 1 kohdan mukaisesti nimettyjen valvontaelimien nimet ja osoitteet ja niiden mahdolliset myöhemmät muutokset. Komissio julkaisee luettelon ilmoitetuista valvontaelimistä.

3. Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti nimettyjen valvontaelinten rooli on seuraava:

a) nimeävän jäsenvaltion alueelle sijoittautuneiden hyväksyttyjen luottamuspalvelun tarjoajien valvonta ja sen varmistaminen ennakkoon ja jälkikäteen toteutettavin valvontatoimin, että nämä hyväksytyt luottamuspalvelun tarjoajat ja niiden tarjoamat hyväksytyt luottamuspalvelut täyttävät tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset;

b) toimien toteuttaminen tarvittaessa nimeävän jäsenvaltion alueelle sijoittautuneiden ei-hyväksyttyjen luottamuspalvelun tarjoajien suhteen jälkikäteen toteutettavin valvontatoimin, jos sille ilmoitetaan, että nämä ei-hyväksytyt luottamuspalvelun tarjoajat tai niiden tarjoamat luottamuspalvelut eivät väitetysti täytä tässä asetuksessa säädettyjä vaatimuksia.

4. Tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetyn valvontaelimen tehtäviin kuuluvat erityisesti seuraavat:

a) ilmoittaminen direktiivin (EU) 2022/2555 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetyille tai perustetuille asianomaisten jäsenvaltioiden asiaankuuluville toimivaltaisille viranomaisille kaikista merkittävistä tietoturvaloukkauksista tai eheyden menetyksistä, joista se saa tiedon tehtäviään suorittaessaan, ja jos merkittävä tietoturvaloukkaus tai eheyden menetys koskee muita jäsenvaltioita, ilmoittaminen asiasta direktiivin (EU) 2022/2555 8 artiklan 3 kohdan mukaisesti nimetylle tai perustetulle asianomaisen jäsenvaltion keskitetylle yhteyspisteelle ja tämän asetuksen 46 c artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetyille keskitetyille yhteyspisteille asianomaisissa muissa jäsenvaltioissa sekä tiedottaminen asiasta yleisölle tai sen vaatiminen, että luottamuspalvelun tarjoaja tiedottaa siitä, jos valvontaelin katsoo, että tietoturvaloukkauksen tai eheyden menetyksen julkistaminen olisi yleisen edun mukaista;

b) yhteistyön tekeminen muiden valvontaelinten kanssa ja tuen antaminen niille 46 c ja 46 e artiklan mukaisesti;

c) 20 artiklan 1 kohdassa ja 21 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen vaatimustenmukaisuuden arviointikertomusten analysointi;

d) komissiolle tiedottaminen valvontaelimen tärkeimmistä toimista tämän artiklan 6 kohdan mukaisesti;

e) tarkastusten tekeminen tai vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen pyytäminen suorittamaan hyväksyttyjen luottamuspalvelun tarjoajien vaatimustenmukaisuuden arviointi 20 artiklan 2 kohdan mukaisesti;

f) yhteistyön tekeminen asetuksen (EU) 2016/679 51 artiklan nojalla perustettujen toimivaltaisten valvontaviranomaisten kanssa erityisesti ilmoittamalla niille ilman aiheetonta viivytystä, jos henkilötietojen suojaa koskevia sääntöjä näyttää olevan rikottu, sekä tietoturvaloukkauksista, jotka näyttävät olevan henkilötietojen loukkauksia;

g) hyväksytyn aseman myöntäminen luottamuspalvelun tarjoajille ja niiden tarjoamille palveluille sekä kyseisen aseman peruuttaminen 20 ja 21 artiklan mukaisesti;

h) 22 artiklan 3 kohdassa tarkoitetusta kansallisesta luotetusta luettelosta vastaavalle elimelle tiedottaminen hyväksytyn aseman myöntämistä tai peruuttamista koskevista päätöksistään, ellei tämä elin ole myös tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetty valvontaelin;

i) lopettamissuunnitelmia koskevien säännösten olemassaolon ja asianmukaisen soveltamisen tarkistaminen, jos hyväksytty luottamuspalvelun tarjoaja lopettaa toimintansa, 24 artiklan 2 kohdan h alakohdan mukainen tiedon saatavilla pitäminen mukaan lukien;

j) sen edellyttäminen, että luottamuspalvelun tarjoajat korjaavat mahdolliset puutteet tässä asetuksessa säädettyjen vaatimusten täyttämisessä;

k) verkkoselainten tarjoajien 45 a artiklan nojalla esittämien väitteiden tutkiminen ja toimien toteuttaminen tarvittaessa.

5. Jäsenvaltiot voivat vaatia, että 1 kohdan mukaisesti nimetty valvontaelin perustaa luottamusinfrastruktuurin ja pitää sitä yllä sekä saattaa sen ajan tasalle kansallisen lain mukaisesti.

6. Kunkin 1 kohdan mukaisesti nimetyn valvontaelimen on toimitettava komissiolle joka vuosi viimeistään 31 päivänä maaliskuuta kertomus tärkeimmistä toimistaan edellisenä kalenterivuonna. Komissio asettaa kyseiset vuosikertomukset Euroopan parlamentin ja neuvoston saataville.

7. Komissio hyväksyy viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [12 kuukautta tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä] ohjeet siitä, miten tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetyt valvontaelimet hoitavat tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja tehtäviä, ja vahvistaa täytäntöönpanosäädöksin tämän artiklan 6 kohdassa tarkoitettuun kertomukseen liittyvät muotoseikat ja menettelyt. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

46 c artikla
Keskitetyt yhteyspisteet

1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä keskitetty yhteyspiste luottamuspalveluja, eurooppalaisia digitaalisen identiteetin lompakkoja ja ilmoitettuja sähköisen tunnistamisen järjestelmiä varten.

2. Kunkin keskitetyn yhteyspisteen tehtävänä on yhteydenpito rajatylittävän yhteistyön helpottamiseksi luottamuspalvelun tarjoajien valvontaelinten ja eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakkojen tarjoajien valvontaviranomaisten välillä ja tarvittaessa komission ja Euroopan unionin kyberturvallisuusviraston (ENISA) kanssa sekä jäsenvaltionsa muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

3. Kunkin jäsenvaltion on julkistettava ja ilmoitettava komissiolle ilman aiheetonta viivytystä 1 kohdan mukaisesti nimettyjen keskitettyjen yhteyspisteiden nimet ja osoitteet ja niiden mahdolliset myöhemmät muutokset.

4. Komissio julkaisee 3 kohdan mukaisesti ilmoitettujen keskitettyjen yhteyspisteiden luettelon.

46 d artikla
Keskinäinen avunanto

1. Tämän asetuksen mukaisten velvoitteiden valvonnan ja täytäntöönpanon helpottamiseksi 46 a artiklan 1 kohdan ja 46 b artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetyt valvontaelimet voivat pyytää, mukaan lukien 46 e artiklan 1 kohdan mukaisesti perustetun yhteistyöryhmän kautta, keskinäistä apua sellaisen toisen jäsenvaltion valvontaelimiltä, johon eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon tarjoaja tai luottamuspalvelun tarjoaja on sijoittautunut tai jossa sen verkko ja tietojärjestelmät sijaitsevat tai jossa sen palveluja tarjotaan.

2. Keskinäiseen avunantoon on kuuluttava vähintään seuraavaa:

a) valvonta- tai täytäntöönpanotoimenpiteitä jäsenvaltiossa soveltavan valvontaelimen on informoitava ja kuultava asianomaisen toisen jäsenvaltion valvontaelintä;

b) valvontaelin voi pyytää asianomaisen toisen jäsenvaltion valvontaelintä toteuttamaan valvonta- tai täytäntöönpanotoimenpiteitä mukaan lukien esimerkiksi pyynnöt suorittaa 20 ja 21 artiklassa tarkoitettuihin luottamuspalvelujen tarjoamista koskeviin vaatimustenmukaisuuden arviointikertomuksiin liittyviä selvityksiä;

c) valvontaelimet voivat tarvittaessa toteuttaa yhteisselvityksiä muiden jäsenvaltioiden valvontaelinten kanssa.

Asianomaiset jäsenvaltiot hyväksyvät ja ottavat käyttöön ensimmäisen alakohdan mukaisia yhteisiä toimia koskevat järjestelyt ja menettelyt kansallisen lakinsa mukaisesti.

3. Valvontaelin, jolle avunantopyyntö on osoitettu, voi kieltäytyä noudattamasta pyyntöä millä hyvänsä seuraavalla perusteella:

a) pyydetty apu ei ole oikeassa suhteessa valvontaelimen 46 a ja 46 b artiklan mukaisesti toteuttamiin valvontatehtäviin;

b) valvontaelimellä ei ole toimivaltaa antaa pyydettyä apua;

c) pyydetyn avun antaminen olisi ristiriidassa tämän asetuksen kanssa.

4. Edellä 46 e artiklan 1 kohdan mukaisesti perustettu yhteistyöryhmä antaa viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [12 kuukautta tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä] ja sen jälkeen kahden vuoden välein ohjeita tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun keskinäisen avunannon organisatorisista näkökohdista ja menettelyistä.

46 e artikla

Eurooppalaisen digitaalisen identiteetin yhteistyöryhmä

1. ***Komissio perustaa eurooppalaisen digitaalisen identiteetin yhteistyöryhmän, jäljempänä 'yhteistyöryhmä', luottamuspalveluja, eurooppalaisia digitaalisen identiteetin lompakoita ja ilmoitettuja sähköisen tunnistamisen järjestelmiä koskevan jäsenvaltioiden rajatylittävän yhteistyön ja tietojenvaihdon tukemiseksi ja helpottamiseksi.***

2. ***Yhteistyöryhmä muodostuu jäsenvaltioiden ja komission nimeämistä edustajista. Yhteistyöryhmän puheenjohtajana toimii komissio. Komissio huolehtii yhteistyöryhmän sihteeristön tehtävistä.***

3. ***Asiaankuuluvien sidosryhmien edustajia voidaan tapauskohtaisesti kutsua osallistumaan yhteistyöryhmän kokouksiin ja sen työskentelyyn tarkkailijoina.***

4. ***ENISA kutsutaan osallistumaan tarkkailijana yhteistyöryhmän työskentelyyn, kun yhteistyöryhmä vaihtaa näkemyksiä, parhaita käytäntöjä ja tietoja asiaankuuluvista kyberturvallisuusnäkökohdista, kuten tietoturvaloukkauksista ilmoittamisesta, ja kun käsitellään kyberturvallisuussertifikaattien käyttöä tai standardeja.***

5. Yhteistyöryhmällä on seuraavat tehtävät:

a) neuvojen vaihtaminen ja yhteistyö komission kanssa digitaalisen identiteetin lompakoiden, sähköisen tunnistamisen menetelmien ja luottamuspalvelujen alalla kehitteillä olevien toimintapoliittisten aloitteiden osalta;

b) tarvittaessa neuvojen antaminen komissiolle tämän asetuksen nojalla hyväksyttävien täytäntöönpanosäädösehdotusten ja delegoitujen säädösehdotusten varhaisessa valmisteluvaiheessa;

c) valvontaelinten tukemiseksi tämän asetuksen säännösten täytäntöönpanossa yhteistyöryhmä

i) vaihtaa parhaita käytäntöjä ja tietoja tämän asetuksen säännösten täytäntöönpanosta;

ii) arvioi digitaalisen identiteetin lompakon, sähköisen tunnistamisen ja luottamuspalvelujen alan kehitystä;

iii) järjestää eri puolilta unionia tulevien asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa yhteiskokouksia, joissa keskustellaan yhteistyöryhmän toteuttamista toimista ja kerätään näkemyksiä esiin nousevista toimintapoliittisista haasteista;

iv) vaihtaa ENISAn tuella näkemyksiä, parhaita käytäntöjä ja tietoja eurooppalaisiin digitaalisen identiteetin lompakoihin, sähköisen tunnistamisen järjestelmiin ja luottamuspalveluihin liittyvistä asiaankuuluvista kyberturvallisuusnäkökohdista;

v) vaihtaa parhaita käytäntöjä 5 e ja 10 artiklassa tarkoitettujen tietoturvaloukkausten ilmoittamista ja yhteisiä toimenpiteitä koskevien toimintaperiaatteiden kehittämisestä ja täytäntöönpanosta;

vi) järjestää yhteisiä kokouksia direktiivin (EU) 2022/2555 14 artiklan 1 kohdan nojalla perustetun verkko- ja tietoturva-alan yhteistyöryhmän kanssa asiaankuuluvien tietojen vaihtamiseksi luottamuspalveluja ja sähköistä tunnistamista koskevien kyberuhkien, poikkeamien, haavoittuvuuksien, tietoisuutta lisäävien aloitteiden, koulutuksen, harjoitusten ja taitojen, valmiuksien kehittämisen, standardien ja teknisten eritelmien valmiuksien sekä standardien ja teknisten eritelmien osalta;

vii) keskustee valvontaelimen pyynnöstä yksittäisistä 46 d artiklassa tarkoitettua keskinäistä avunantoa koskevista pyynnöistä;

viii) helpottaa valvontaelinten välistä tietojenvaihtoa antamalla opastusta 46 d artiklassa tarkoitetun keskinäisen avunannon organisatorisista näkökohdista ja menettelyistä;

d) tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien ilmoitettavien sähköisen tunnistamisen järjestelmien vertaisarviointien järjestäminen.

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava nimettyjen edustajiensa tuloksellinen ja tehokas yhteistyö yhteistyöryhmässä.

7. Komissio vahvistaa viimeistään ... päivänä ...kuussa ... [12 kuukautta tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä] tarvittavat menettelytavat tämän artiklan 5 kohdan d alakohdassa tarkoitetun jäsenvaltioiden välisen yhteistyön helpottamiseksi antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.";

48) muutetaan 47 artikla seuraavasti:

a) korvataan 2 ja 3 kohta seuraavasti:

”2. Siirretään komissiolle 17 päivästä syyskuuta 2014 määräämättömäksi ajaksi 5 c artiklan 7 kohdassa, 24 artiklan 6 kohdassa ja 30 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 5 c artiklan 7 kohdassa, 24 artiklan 6 kohdassa ja 30 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.”;

b) korvataan 5 kohta seuraavasti:

”5. Edellä olevien 5 c artiklan 7 kohdan, 24 artiklan 6 kohdan tai 30 artiklan 4 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.”;

49) lisätään VI lukuun ▌ artikla seuraavasti:

”48 a artikla

Raportointivaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden ja hyväksyttyjen luottamuspalvelujen ▌ toiminnasta kerätään tilastotietoja***, kun ne on tarjottu niiden alueella***.

2. Edellä 1 kohdan mukaisesti kerättyihin tilastotietoihin on sisällyttävä seuraavat:

a) niiden luonnollisten ja oikeushenkilöiden lukumäärä, joilla on voimassa oleva eurooppalainen digitaalisen identiteetin lompakko;

b) niiden palvelujen tyyppi ja lukumäärä, jotka hyväksyvät eurooppalaisen digitaalisen ***identiteetin*** lompakon käytön;

c) luottaviin osapuoliin ja hyväksyttyihin luottamuspalveluihin liittyvien käyttäjävalitusten ja kuluttajansuoja- tai tietosuojapoikkeamien lukumäärä;

d) ***tiivistelmäraportti, joka sisältää tiedot eurooppalaisen*** digitaalisen identiteetin lompakon käytön estävistä ***poikkeamista*** ▌ ;

e) tiivistelmä merkittävistä tietoturvapoikkeamista, tietoturvaloukkauksista ja niiden kohteeksi joutuneista eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakkojen tai hyväksyttyjen luottamuspalvelujen käyttäjistä.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetut tilastotiedot on julkaistava avoimessa ja yleisesti käytetyssä koneellisesti luettavassa muodossa.

4. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kunkin vuoden ***31*** päivään maaliskuuta mennessä kertomus 2 kohdan mukaisesti kerätyistä tilastoista.”;

50) korvataan 49 artikla seuraavasti:

”49 artikla
Uudelleentarkastelu

1. Komissio tarkastelee uudelleen tämän asetuksen soveltamista ja antaa viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [24 kuukautta tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä] Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen. Kertomuksessa komissio arvioi erityisesti, olisiko tämän asetuksen tai sen tiettyjen säännösten, ***mukaan lukien erityisesti 5 c artiklan 5 kohdan säännösten***, soveltamisalaa asianmukaista muuttaa, ottaen huomioon tämän asetuksen soveltamisesta saatu kokemus sekä tekninen, markkinoihin liittyvä ja oikeudellinen kehitys. Kertomukseen liitetään tarvittaessa tämän asetuksen muuttamista koskeva ehdotus.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuun kertomukseen on sisällyttävä arvio tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien ***ilmoitettujen sähköisen*** tunnistamisen menetelmien ***ja*** eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden saatavuudesta, ***turvallisuudesta*** ja käytettävyydestä sekä arvio siitä, onko kaikille yksityisille verkkopalvelujen tarjoajille, jotka käyttävät kolmannen osapuolen tarjoamia sähköisen tunnistamisen palveluja käyttäjien todentamista varten, hyväksyttävä ilmoitettujen sähköisen tunnistamisen menetelmien ja eurooppalaisten ***digitaalisen identiteetin lompakon*** käyttö.

3. Komissio antaa viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kuusi vuotta tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä] ja sen jälkeen neljän vuoden välein Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen edistymisestä tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamisessa.”;

51) korvataan 51 artikla seuraavasti:

”51 artikla
Siirtymätoimenpiteet

1. Turvallisia allekirjoituksen luontivälineitä, joiden vaatimustenmukaisuus on määritetty direktiivin 1999/93/EY 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti, pidetään edelleen tämän asetuksen mukaisina hyväksyttyinä sähköisen allekirjoituksen luontivälineinä ... päivään ...kuuta ... [***36 kuukautta*** tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä] ▌.

2. Direktiivin 1999/93/EY mukaisesti luonnollisille henkilöille myönnettyjä hyväksyttyjä varmenteita pidetään tämän asetuksen mukaisina sähköisten allekirjoitusten hyväksyttyinä varmenteina ... päivään ...kuuta ... [***24 kuukautta*** tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä] ▌ .

3. Niiden hyväksyttyjen luottamuspalvelun tarjoajien hallinnointia, jotka eivät ole hyväksyttyjä luottamuspalveluja hyväksyttyjen sähköisen allekirjoituksen ja leiman etäluontivälineiden hallinnointia varten 29 a ja 39 a artiklan mukaisesti tarjoavia hyväksyttyjä luottamuspalvelun tarjoajia, saadaan suorittaa ilman, että niiden on tarvetta saada hyväksytty asema näiden hallinnointipalvelujen tarjoamiseksi ... päivään ...kuuta ... [24 kuukautta tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä].

4. Hyväksyttyjen luottamuspalvelun tarjoajien, joille on myönnetty hyväksytty asema tämän asetuksen nojalla ennen ... päivää ...kuuta ... [tämän muutosasetuksen voimaantulopäivä], on toimitettava valvontaelimelle vaatimustenmukaisuuden arviointiraportti, jossa vahvistetaan 24 artiklan 1, 1 a ja 1 b kohdan noudattaminen, mahdollisimman pian ja joka tapauksessa viimeistään … päivänä ...kuuta ... [24 kuukautta tämän muutosasetuksen voimaantulopäivästä].";

52) muutetaan liitteet I–IV tämän asetuksen liitteiden I–IV mukaisesti;

53) lisätään uudet liitteet V, VI ja VII tämän asetuksen liitteiden V, VI ja VII mukaisesti.

2 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty …

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*

LIITE I

Korvataan asetuksen (EU) N:o 910/2014 liitteessä I oleva i alakohta seuraavasti:

”i) tieto hyväksytyn varmenteen voimassaolon tilasta tai niiden palvelujen sijainti, joista sen voi selvittää;”.

LIITE II

Poistetaan asetuksen (EU) N:o 910/2014 liitteestä II kohta 3 ja 4.

LIITE III

Korvataan asetuksen (EU) N:o 910/2014 liitteessä III oleva i alakohta seuraavasti:

”i) tieto hyväksytyn varmenteen voimassaolon tilasta tai niiden palvelujen sijainti, joista sen voi selvittää;”.

LIITE IV

Muutetaan asetuksen (EU) N:o 910/2014 liite IV seuraavasti:

1) ***korvataan c alakohta seuraavasti:***

”c) ***luonnollisten henkilöiden osalta: ainakin sen henkilön nimi, jolle varmenne on myönnetty, tai pseudonyymi; jos käytetään pseudonyymiä, asiasta on ilmoitettava selvästi;***

c a) ***oikeushenkilöiden osalta: sitä oikeushenkilöä, jolle varmenne on myönnetty, yksiselitteisesti edustava yksilöivä tietokokonaisuus ja ainakin sen oikeushenkilön nimi, jolle varmenne on myönnetty, ja tapauksen mukaan rekisterinumero virallisissa rekistereissä olevassa muodossa;”;***

2) korvataan j alakohta seuraavasti:

”j) tieto hyväksytyn varmenteen voimassaolon tilasta tai niiden palvelujen sijainti, joista sen voi selvittää.”.

LIITE V

”LIITE V

HYVÄKSYTTYJÄ SÄHKÖISIÄ ATTRIBUUTTITODISTUKSIA KOSKEVAT VAATIMUKSET

Hyväksyttyjen sähköisten attribuuttitodistusten on sisällettävä:

a) tieto, ainakin automaattiseen tietojenkäsittelyyn soveltuvassa muodossa, siitä, että todistus on myönnetty hyväksyttynä sähköisenä attribuuttitodistuksena;

b) tietokokonaisuus, joka yksiselitteisesti edustaa hyväksytyn sähköisen attribuuttitodistuksen myöntävää hyväksyttyä luottamuspalvelun tarjoajaa ja sisältää ainakin tiedon jäsenvaltiosta, johon tarjoaja on sijoittautunut, ja

   i) oikeushenkilön osalta: nimi ja tarvittaessa rekisterinumero virallisissa rekistereissä olevassa muodossa,

   ii) luonnollisen henkilön osalta: henkilön nimi;

c) tietokokonaisuus, joka yksiselitteisesti edustaa tahoa, johon todistetut attribuutit ***viittaavat;*** jos käytetään pseudonyymiä, asiasta on ilmoitettava selvästi;

d) todistettu attribuutti tai todistetut attribuutit, tarvittaessa mukaan lukien tiedot, jotka ovat tarpeen kyseisten attribuuttien kattavuuden määrittämiseksi;

e) tiedot todistuksen voimassaoloajan alkamisesta ja päättymisestä;

f) todistuksen tunniste, jonka on oltava kyseisen hyväksytyn luottamuspalvelun tarjoajan osalta yksilöivä, ja tarvittaessa tieto todistusjärjestelmästä, jonka osa attribuuttitodistus on;

g) myöntävän hyväksytyn luottamuspalvelun tarjoajan ***hyväksytty*** sähköinen allekirjoitus tai ***hyväksytty*** sähköinen leima;

h) sijainti, josta ***g*** kohdassa tarkoitettua ***hyväksyttyä*** sähköistä allekirjoitusta tai ***hyväksyttyä*** sähköistä leimaa tukeva varmenne on saatavilla veloituksetta;

i) tieto hyväksytyn todistuksen voimassaolon tilasta tai niiden palvelujen sijainti, joista sen voi selvittää.”.

LIITE VI

”LIITE VI

ATTRIBUUTTIEN VÄHIMMÄISLUETTELO

Tämän asetuksen 45 e artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden on varmistettava, että toteutetaan toimenpiteitä, joiden avulla sähköisten attribuuttitodistusten hyväksytyt luottamuspalvelun tarjoajat voivat käyttäjän pyynnöstä tarkastaa seuraavien attribuuttien aitouden sähköisin menetelmin suoraan asianomaisesta virallisesta lähteestä kansallisen tasolla tai sellaisten nimettyjen välittäjien kautta, jotka on tunnustettu kansallisella tasolla, ***unionin oikeuden tai kansallisen*** lainsäädännön mukaisesti ja jos nämä attribuutit perustuvat julkisen sektorin virallisiin lähteisiin:

1. Osoite

2. Ikä

3. Sukupuoli

4. Siviilisääty

5. Perheen koostumus

6. Kansallisuus ***tai kansalaisuus***

7. Tutkinto, tutkintonimike ja koulutustodistukset

8. Ammattipätevyys, ammattinimikkeet ja toimiluvat

9. ***Valtuudet ja valtuutukset edustaa luonnollisia tai oikeushenkilöitä***

10. Julkiset luvat

11. ***Oikeushenkilöiden osalta*** taloudelliset ja yritystiedot.”.

LIITE VII

”LIITE VII

VIRALLISESTA LÄHTEESTÄ VASTAAVAN JULKISEN ELIMEN MYÖNTÄMÄÄ TAI SEN PUOLESTA MYÖNNETTYÄ SÄHKÖISTÄ ATTRIBUUTTITODISTUSTA KOSKEVAT VAATIMUKSET

Virallisesta lähteestä vastaavan julkisen elimen myöntämän tai sen puolesta myönnetyn sähköisen attribuuttitodistuksen on sisällettävä seuraavat:

a) vähintään automaattiseen käsittelyyn soveltuvassa muodossa oleva ilmoitus siitä, että todistus on myönnetty sähköisenä attribuuttitodistuksena, jonka on myöntänyt virallisesta lähteestä vastaava julkinen elin tai joka on myönnetty sen puolesta;

b) tietokokonaisuus, joka yksiselitteisesti edustaa sähköisen attribuuttitodistuksen myöntävää julkista elintä, mukaan lukien vähintään jäsenvaltio, johon kyseinen julkinen elin on sijoittautunut, ja sen nimi ja tarvittaessa sen rekisterinumero virallisissa rekistereissä olevassa muodossa;

c) tietokokonaisuus, joka yksiselitteisesti edustaa tahoa, johon todistetut attribuutit viittaavat; jos käytetään pseudonyymiä, asiasta on ilmoitettava selvästi;

d) todistettu attribuutti tai todistetut attribuutit, tarvittaessa mukaan lukien tiedot, jotka ovat tarpeen kyseisten attribuuttien kattavuuden määrittämiseksi;

e) tiedot todistuksen voimassaoloajan alkamisesta ja päättymisestä;

f) todistuksen tunniste, jonka on oltava kyseisen myöntävän julkisen elimen osalta yksilöivä, ja tarvittaessa tieto todistusjärjestelmästä, jonka osa attribuuttitodistus on;

g) myöntävän elimen hyväksytty sähköinen allekirjoitus tai hyväksytty sähköinen leima;

h) sijainti, josta g kohdassa tarkoitettua hyväksyttyä sähköistä allekirjoitusta tai hyväksyttyä sähköistä leimaa tukeva varmenne on saatavilla veloituksetta;

i) tieto todistuksen voimassaolon tilasta tai niiden palvelujen sijainti, joista sen voi selvittää.”.

Komission lausuma 45 artiklasta asetuksen 2024/... hyväksymisen yhteydessä[+]

Komissio on tyytyväinen saavutettuun yhteisymmärrykseen, jolla sen mielestä selvennetään sitä, että verkkoselainten on varmistettava tuki verkkosivustojen todentamisen hyväksytyille varmenteille sekä niiden yhteentoimivuus, minkä tarkoituksena on ainoastaan verkkosivuston omistajan henkilöllisyystietojen esittäminen käyttäjäystävällisellä tavalla. Komissio katsoo, että tämä velvoite ei määritä tällaisten henkilöllisyystietojen esittämisessä käytettyjä menetelmiä.

Komissio on tyytyväinen saavutettuun yhteisymmärrykseen, jolla sen mielestä selvennetään sitä, että verkkoselainten velvollisuus tunnustaa verkkosivustojen todentamisen hyväksytyt varmenteet ei aseta rajoituksia selainten omille turvallisuusperiaatteille ja että ehdotuksen 45 artikla mahdollistaa sen, että verkkoselaimet jatkavat omien menettelyjensä ja kriteeriensä soveltamista, jotta voidaan suojata verkkoviestinnän yksityisyyttä ja säilyttää se käyttäen salausta ja muita soveltuviksi osoitettuja menetelmiä. Komissio katsoo, että ehdotetussa 45 artiklassa ei aseteta velvoitteita tai rajoituksia sille, miten verkkoselaimet muodostavat salattuja yhteyksiä verkkosivustoihin tai todentavat näiden yhteyksien muodostamisessa käytetyt salausavaimet.

Komissio muistuttaa, että paremmasta lainsäädännöstä 13. huhtikuuta 2016 tehdyn Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten sopimuksen 28 kohdan mukaisesti komissio hyödyntää asiantuntijaryhmiä, kuulee sidosryhmiä kohdennetusti ja järjestää julkisia kuulemisia tarvittaessa.

[+] Virallinen lehti: lisätään tekstiin numero ja täydennetään vastaavaa alaviite tekstin 2021/0136(COD) perusteella.

Komission lausuma tietojen havaitsemisen estämisestä asetuksen 2024/... hyväksymisen yhteydessä[+]

Komissio on tyytyväinen saavutettuun yhteisymmärrykseen ja katsoo sen vahvistavan, että tällä muutosasetuksella ei mahdollisteta sitä, että lompakon tarjoajat voisivat käsitellä eurooppalaiseen digitaalisen identiteetin lompakkoon sisältyviä tai sen käytöstä saatavia henkilötietoja muihin tarkoituksiin kuin lompakkopalvelujen tarjoamiseen.

Komissio suhtautuu myönteisesti myös siihen, että muutosasetuksen johdanto-osan 11 c kappaleeseen on sisällytetty tietojen havaitsemisen estämisen käsite, jonka pitäisi estää lompakon tarjoajia keräämästä ja näkemästä yksityiskohtaisia tietoja käyttäjien päivittäisistä transaktioista. Komissio katsoo tämän käsitteen tarkoittavan sitä, että eri palvelujen välillä ei pitäisi olla mahdollista korreloida tietoja käyttäjien jäljittämiseksi tai seuraamiseksi tai henkilön toiminnan, kiinnostuksenkohteiden tai tottumusten määrittämiseksi, analysoimiseksi ja ennakoimiseksi.

Samalla komissio toteaa, että eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakoiden tarjoajat voivat asetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti päästä tiettyihin henkilötietoryhmiin käyttäjän nimenomaisella suostumuksella, esimerkiksi varmistaakseen lompakkopalvelujen tarjoamisen jatkuvuuden tai suojellakseen käyttäjiä näiden palvelujen tarjoamiseen kohdistuvilta häiriöiltä. Nämä tiedot olisi rajoitettava siihen, mikä on tarpeen kutakin erityistarkoitusta varten.

[+] Virallinen lehti: lisätään tekstiin numero ja täydennetään vastaavaa alaviite tekstin 2021/0136(COD) perusteella.